

FOR SALE.

- 1. One Dyke's Rubber-tyred Brougham Rs. 300
 - 2. One Dyke's Rubber-tyred Landaulette Rs. 700
 - 3. One C. B. Horse Rs. 60
- The three together for Rs. 1050
Apply to

Nidheswar Chundra Chundra,
Chowdhury Bazar
CUTTACK.

କରମ୍ ! କରମ୍ ! ! କରମ୍ ! ! !

କୁଳନୋଟା ଭଳି ବେଲିର କରମ୍ ଅର୍ଥ
ପେଟବା ଖାଉ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି, କରମ୍
ଦେବ । ନମ୍ ନିଶିତ ଚିତ୍ରରେ ବୁଝିବା
ଦେବେ ।

ଶ୍ରୀ କରମରବଣ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ, ଉତ୍କଳ
ସାହେବଜୀଦା ବଜାର, କଟକ,

ଦୁସ୍ତୀ ବିକ୍ରୟ ।

ଶେଷ ବଡ଼ ବ୍ୟାଜ ଦୁସ୍ତୀ ଦୁରଳ ଧର
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବେ-ପେଶା ଦୁସ୍ତୀ କେହି କିମ୍ପ
କରବାକୁ ଚଢ଼ା କରେ କୁଳର ମୂଲ୍ୟରେ କଥା-
ସାଇ ପାରିବ ଯଦ୍ୟପି କେହି କିମ୍ପ କରବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଯେ
କେ ପ୍ରଥମେ ଅପଣା ଭରପରୁ ଲୋକ ପଠାଇ
ହୁଣ୍ଡା ଦେଖି ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ । ୩୧୨୦୧
Rajah of Athmalik

ନୂତନଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଉତ୍କଳସମିତା ।

(ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା-ବନ୍ଦପତ୍ର ଶୋକପତ୍ର)

ଏପରି ଗ୍ରନ୍ଥ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପକ୍ରମ ଲାଗିରେ ଏପରିକି
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଯାହାକି ସେଗର
ସ୍ମରଣ ପ୍ରାୟ, ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ଟଙ୍କା ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ
ଓ ସରକାରୀରେ ଉପକ୍ରମ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଯାହାକି
ଅପଣା ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯିବ ତେବେ
ସେଗର ଉପକ୍ରମରେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ
ପାରିବେ । ଏପରିକି ସ୍ମରଣ ପ୍ରାୟ ଓ ସ୍ମରଣ ମୂଲ୍ୟର କ୍ର-
ମବଦ୍ଧି ଉପକ୍ରମର ସରକାରୀକ ହୋଇଯିବାରୁ ଏହାକାର
ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପକ୍ରମର ସାହାଯ୍ୟ ଦେବ
ତି ନିଆରେ ତାହାର ଦୈନିକ ଲାଭକାରୀ ହେବ ନାହିଁ ।
ଏହାକାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ସମ୍ପର୍କ ସ୍ମରଣ ହେବ । ସ୍ମରଣର ନ
ସକା ଶାନ୍ତରେ ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି ଗ୍ରନ୍ଥରୁ ଏପରି
ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିପାରିବ, ଯାହା ସ୍ମରଣ ମୂଲ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରେ
ସ୍ମରଣ ସମ୍ପର୍କ ହେବ ନାହିଁ । ଉପକ୍ରମ, ଉପକ୍ରମ, ଧନ,
ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କର ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗ୍ରନ୍ଥୋପକ୍ରମ ଏକ
ଉପକ୍ରମର ସମ୍ପର୍କ ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଏପରିକି ମାତ୍ର ୧ ।
ମାତ୍ର ୫ ୧/୨ ମାତ୍ର ।

ଗ୍ରନ୍ଥ ଶାନ୍ତ ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ମରଣ ହୋଇବ ଓ
ଶ୍ରୀ ଉପକ୍ରମରେ ଉପକ୍ରମ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପକ୍ରମରୁ ଲାଭକାରୀ,
ସାଧ୍ୟ ଉପକ୍ରମରେ-ସ୍ମରଣ

ଉତ୍କଳ ସମିତା ।

ହାଲରୁ ଅବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ଅତି ସକାଳୁ
ସକ ୧୧୧୦ ଯାକ ଉପକ୍ରମ ହୋଇଅଛି । କିମ୍ପ-
କରବା ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଅପାର କରୁଣାଦେ
ଅତି ସ୍ମରଣରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ଉପକ୍ରମ ଦେବା ଦେଖି ସେହି ମଙ୍ଗଳମୟ ପର-
ମେଶ୍ଵରଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦେଇ ପାଠକ,
ଗ୍ରନ୍ଥର ଏକ ଅନୁରୋଧରୁ ଉପକ୍ରମ ମଙ୍ଗଳ
ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକାଶକ୍ରମର ନବବର୍ଷ ନବ୍ୟ ସ୍ମରଣ
ସୌଭାଗ୍ୟ କାମନା କରୁଅଛୁ । ଉତ୍କଳସମିତା
ସମ୍ପାଦକର ଅନୁରୋଧରେ ୩୪୪ ଟି ପୃଷ୍ଠି
କର ନ ୪୪ ଟିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଭଲପା
କରୁ ଏହାପ୍ରକାଶ ସମୟରେ ପୂର୍ବ ଅନୁରୋଧ ଅତି-
ଉଚ୍ଚ ରଖି ସମସ୍ତ ହିତ ଶ୍ରମ ନିରବେ । ସେମା
ନଙ୍କ ଦୟା ଓ ସହାନୁଭୂତି ଅନୁରୋଧର
ଶ୍ରମ ।

ସକ ୧୧୧୧ ସାର ସର ତାଲି ବିଦ୍ୟା
ହୋଇଗଲା । ଏହାର ପୂର୍ବବର୍ଷ ଯେଉଁ ଦାରୁଣ
ଅନୁରୋଧ ଦେଖି ଅପାର କଷ୍ଟର ବର୍ଷର
ଅରମ୍ଭରେ ତାହା ପ୍ରାୟ ରହିଥିଲା । ଏହି ଦୈନିକ
କଷ୍ଟ ସଙ୍ଗେ ଉପକ୍ରମର ଦୈନିକ ଲାଭକ୍ରମ
ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକ ଅଧିକ ବଢ଼ାଇଥିଲା । ଯେ-
ମେଶ୍ଵରଙ୍କର ପରମ ମଙ୍ଗଳମୟ ଚଢ଼ାରେ ଭଲ
ଫସଲ ଦେବାରେ ଅନୁରୋଧ ଅନେକ ପରମା-
ଣରେ ଘୃଣା ଯାଇଥିଲା ଓ ସାଧାରଣ ସ୍ମରଣର ମଧ୍ୟ
ଉଦ୍ଭବ ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି । ଉଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କରେ ତ୍ରାନ୍ତ
ପାତ୍ରଙ୍କୁ ସୁଦୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିର କାର୍ଯ୍ୟରେ
କରଳିତ ନ ହୋଇ ପ୍ରକାଶକାରୀ ମଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ
ଶାନ୍ତ ସଂସ୍କାରକାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଏ
ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମୟରେ ଏହା ଲୋକ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଲୋକଙ୍କୁ
ସଂସ୍କାର ଏବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ ଦୃଷ୍ଟି ଏକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ଚଢ଼ାପରେ ଏହା ଉପକ୍ରମରୁ ଦେବ ।
ସଂସ୍କାର ସକଳ ସୁଖ ଦୁଃଖ ଲୋକର ସୁଖ,
ପୁଣି ଲୋକ କର୍ମ ଉପରେ ଲୋକର କରେ । ଏହାର
ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟି ଲୋକଦୋର ପେଶକ ସ୍ମରଣ
ରୁଗ ଚିତ୍ତ ଅଧିକ ଦେଖାଯିବା ଅନୁରୋଧ କରମ୍ପ
ଅତି ଏକ ଏହାପ୍ରକାଶ ଏବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ
ବିଦ୍ୟା ଦେଇ ଭରସା କରୁଅଛୁ ଯେ ସମସ୍ତେ
ସ୍ମରଣରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଭଲିତ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷରୁ ହେବେ ।

CHRISTMAS IN SETTLEMENT CAMPS.

There is no Christmas in Settlement
Camps. In the whole Christendom
Christmas still holds high and the
people enjoy the festival to their
nearest content. Our benign British
Government as true Christians have
given holidays to their officers from
the Christmas Eve upto and including
the New year's day so that the long
vacation may allow them to enjoy
the same in any way they like. We
know that this privilege is not ex-
tended to the Postal or Telegraphic
departments but the employees in
these departments even have some
sort of cessation of work com-
mensurate with public convenience.
Their duties however are of a peculiar
nature not to admit of any vacation.
But the Settlement offices are al-
together of a different stamp. They
are as much like other Revenue
offices as are attached to Government.
Officers and ill-paid men in Settle-
ment Camps are quite overworked
working as they are from morning
till after midnight. Like the veri-
table Shylock they are casting
midnight oil in watching over their
treasure of Record of rights. But
the people who are most interested
in the record of rights—the raiyat—
are awfully busy in harvesting their
crops—the Christmas falling in the
heart of the harvesting season. It is
very troublesome for them to attend
the Settlement Camps at this time.
They can't spare even a minute to be
away from their fields or threshing
grounds. Poor raiyats—ill clad as
they are—don't mind even the incle-
mencies of the winter season with
heavy dews and cold wind and are
up whole night either in their fields or
threshing grounds guarding the fruits
of whole year's labour. What harm
is there then to allow holidays to the
officers and men working in the Settle-
ment Camps? Cost to public exchequer
is no consideration in such matters—
when public convenience is at stake.
Christian officers and men want the
holidays of course badly and non-
Christians now the less for harvesting
their crops. Landlords and raiyats
have equally no time to breathe in
gathering and harvesting the yields
of their own lands and both these
feel great inconvenience in attending
the Settlement Camps without whom
the work in the Camps will be at a
stand still. We therefore draw the
attention of the authorities to take
into kind consideration all these facts
and close the Settlement offices at
the Christmas vacations which
prove a boon to the poor
of Orissa. Evils attaching
revision of Settlement
and this is no small

ପୁଣି ଶୁଣଣ ବ୍ୟାପାର ।

ବମ୍ବେର ପ୍ରଦେଶାନ୍ତରୀଣ ନାସିକଜିଲ୍ଲା
 ଚଳେକର ଶ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ସାହେବ ଅଧ୍ୟାପକ
 ଦତ୍ୟା ଦୋରସ୍ତକାର ଗଣ୍ଡାର ଶୋକପୁସ୍ତକ
 ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସ୍ତମ୍ଭର ଶୋଭା ସମସ୍ତଗ୍ରନ୍ଥର
 ଅଧ୍ୟାୟ ଦୁଃଖ ଓ ଶାନ୍ତିର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ସାହେବ ଚଳେକର
 ସ୍ୱପ୍ନର, ସମ୍ପା ପ୍ରଭୃତି ସପ୍ତସ୍ତରେ ଚାହିଦର
 ପ୍ରକାଶପତ୍ର ଶକ୍ତି ଓ ଉତ୍କଳ ପାଠକ ଦୋରସ୍ତକାର ।
 ଉତ୍କଳାଧ୍ୟାୟରେ ବମ୍ବେର ସଦର ମୁକାମଲ
 ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁର ବଦଳ ଦେବାରୁ ନାସିକପ୍ରଦେଶର
 ନାସିମାନେ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ସମ୍ମାନ ସହର ବଦାୟ
 ଦେବା ଉପଲକ୍ଷରେ ସେଠାର ବଳୟଦାମା
 ନାୟକମାନା ଗୃହରେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀ କରାଥିଲେ ।
 ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ସାହେବ ସମ୍ପା ହୋଲକରପରେ
 ଏକଜଣ ବକ୍ସପତ୍ର ସେହି ସମ୍ପାରେ ଯୋଗ
 ଦେବା ଦାଉଣ ସେମନ୍ତ ନାୟକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଏକ ସୁନା ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ
 ସମ୍ପାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ ଏକ ଉତ୍କଳର ବକ୍ସପତ୍ରରେ
 ପାଠକମାନେ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ମାଲିକ । ସମସ୍ତ ଗୋଟ
 ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଦେବଦତ୍ତ ବକ୍ସ ଦେଲେ ଓ ସେ
 ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ସେହିଠାରେ ପଠ ପ୍ରାଣ ବ୍ୟାପ
 କଲେ । ସେଠାରେ ରୁଣ୍ଡ ଦୋରସ୍ତକାର ଲେଖକ
 ଦାଉଣକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ସେ ଅସ୍ତବ୍ୟା
 ଚରିତା ସଦାଶେ ଅପଣା ଲେଖକରେ ସମାପ୍ତ
 ରଖିଥିବା ଅଛି ଗୋଟାଏ ପିସ୍ତର ବ୍ୟବହାର
 କର ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମରୁଦା ଅସ୍ତବ୍ୟା ନର
 ଥାନ୍ତା । ଅବଲମ୍ବେ ସମ୍ପାଦ ଶାନ୍ତ ପୁଲକ ସୁପ୍ର-
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ଅଧି ବାଚକକୁ ଗିରପ୍ରାୟ କଲେ
 ଓ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ସାହେବ ଅଧି ଲକ୍ଷ ପଦ୍ୟା କର
 ପ୍ରାଣ ବାହାର ଶାନ୍ତସ୍ତକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
 ବାଚକର ବସ୍ତୁ ବ ୧୮ ଶ ଓ ନାମ ଅର୍ଥାତ୍
 ଲକ୍ଷଣ ଦାଉଣାରେ ବୋଲି ସେ ପ୍ରକାଶ କର-
 ଅଛି । ସେ ସ୍ୱାଧୀନପତ୍ର ଯାହା କହୁଅଛି
 ବହିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ସାହେବ
 ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ବକ୍ସ, ଚ, ସବରକାନ୍ଦର ମୋକ
 ଦମା ବକ୍ସର କର ଥିବାରୁ ବହିର ପ୍ରକାଶୋପ
 ନମନ୍ତେ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଦତ୍ୟା କରଅଛି । ମୋକଦ-
 ମାଳ ବକ୍ସର ସମସ୍ତରେ ସେ ସମସ୍ତ କଥା
 ଜଣା ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଏପ୍ରକାର
 ଦୁର୍ଗତ ଦୁଃଖ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକାରକ୍ଷମ ଜାଦ-
 ସକ ସାହେବଙ୍କର ମୁକୁନ୍ଦଚିତ୍ର ସମ୍ପାଦ ସମସ୍ତ
 ଶ୍ରବଣବାସିଙ୍କର ହୃଦୟ ଅସ୍ଥିର କରଅଛି ।
 ଦେବେଚନ ହୁତାହୁତ ଜ୍ଞାନପ୍ରଦ ଉଦ୍‌ଭାସପ୍ର
 ଅବସ୍ତୁର ସୁନାକର ଉପସ୍ଥାପନ ଉଦ୍‌ଭବ
 ଏପରି ବସ୍ତୁ ଚିତ୍ରଣା ସାମାନ୍ୟ ପରଚାପର

ବସ୍ତୁ ନୁହେ । ଅପଣା ପିଲମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦନା
 ଏକାକରେ ଏକେ ଦୃଢ଼ ଦୋରସ୍ତକ ଏ
 ଦୁଃଖ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁରେ ତହୁବା ? ଯାହା ଇଂରାଜ
 ଶାନ୍ତ ଦାଲରେ ଶ୍ରବଣରେ ଦେବେ ଶୁଣା
 ଚ ସୁଲ । ସେହି ହୃଦୟମାନେ ଶ୍ରୀକାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ
 ଜ୍ଞାନଦତ୍ତ: ଶ୍ରୀକାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ମୋକଦ୍ଦ: ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଚରିତା
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟାପ କରନ୍ତି ଅତି ସେହିମାନଙ୍କର
 ବ୍ୟାପାକରେ ଅକାଳକୁଟାପ୍ରପିଲ ଯାହାଙ୍କର
 ଦୁଃଖାନ୍ତ ଗୁଣି ନାହିଁ କହଲେ ତଳେ ଦେଖ
 ଉକାରେ ବାଚକପ୍ରାୟ ବାଚକ ଦୋର
 ନିକପ୍ରାଣ ବସନ୍ତନି ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଓ ସମସ୍ତ ଦେଶ
 ବାହିକ୍ ବାଚକପ୍ରାୟ ସାମାନ୍ୟ ଦୁଃଖର ନିଆ
 ନୁହେ । ନିକଦଦୋଷରେ ଦଶକଣ ସଂଖ୍ୟା
 ଦେବା ସାଧାରଣ ନିଆ । ଏମାନଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରବ
 ଦେଖି ଶାନ୍ତଦତ୍ତମାନେ ସମସ୍ତକୁ ଅବ୍ୟାପ
 କଲେ ବହିର ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତଦତ୍ତ
 ଯେ ସମସ୍ତକୁ ଅବ୍ୟାପ କର ନାହାନ୍ତି
 ଏହା ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଅଶେଷ ବୌଦ୍ଧିକ ମାତ୍ରଦମତ
 ନାହିଁଦାଉଣ ଅମ୍ବେମାନେ ଯେ ଦୁଃଖ ଶ୍ରେଣ
 କରଅଛି ଏବଂ ଏଣିକ ଅନ୍ତର ଶ୍ରେଣ କରନ୍ତୁ
 ବହି ନିମନ୍ତେ ଗୁଣାଣ କରବାର ବାଟ ନାହିଁ ।
 ଏହି ବୋଲି ବସ୍ତୁ ସମସ୍ତରେ ଏକମାତ୍ର ଶ୍ରେଣ
 କରଣା ମାତ୍ର ଧର୍ମ ଶ୍ରେଣ ଅମ୍ବେମାନେ ଅବାଚରେ
 ଗୁଣିବାସ୍ତୁର ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ନିକଦରେ ସୁକା ଉପା-
 ଦୋର ପାରି ନାହିଁ । ପିଲମାନେ କପର
 ଅକଟ ଦୋର ଧର୍ମପତ୍ରକୁ ଫେରାଅଧିକେ ସମସ୍ତ
 କର ସେହି ତେଣୁ କରବା ଏକାନ୍ତ ଦୈବ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ବସ୍ତୁ ବ୍ୟାପାର ।

ବମ୍ବେର ବର୍ତ୍ତମାନେ ଚଳିକରା ନିକଟ ଶ୍ରୀମତୀ
 ପୁରରେ ଲୁଗାବୁଣା ପିଣା ଦେବାଦାଉଣ ଗୋ-
 ଷ୍ଟିଏସୁଲ ପ୍ରାପ୍ତ କରବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଅଛି । ସେହି ବ୍ୟାପାର ସମ୍ପାଦକ ନିୟମା
 ବଳ ଗର ବା ୨୨ରସର ଚଳିକରା ଗଜେଟରେ
 ଘୋଷିତ ଦୋରସ୍ତକ । ବହିର ସାନ୍ଦ୍ୟ ଏଠା-
 ରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଯଥା :-
 ଏହି ବ୍ୟାପାରରେ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷା
 କଥାପିବ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଯେଉଁମାନେ ଶିକ୍ଷା
 କରବେ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷକ ଅଥବା କୌଣସି
 ଲୁଗାବୁଣା ଦାଉଣାଦାର ମାନେକର ଦୋରସ୍ତ-
 ଚକେ । ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାକର ଚନ୍ଦ୍ର ପିଲମାନେ ଦାଉଣେ
 ଲୁଗା ବୁଣିବା ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖିବେ । ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ଏକବର୍ଷରେ ଚ ୭୫ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଶୁଳ୍କ
 ଦେବେ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଏକ୍ରାନ୍ତସ
 ଅଥବା କ୍ରାନ୍ତ ପଦ୍ୟା ପାସ କରାଥିବେ ଅଥବା

ଶିକ୍ଷକ ଚଳିକପୁରଂ କଲେକ ଅପ୍ରେକ୍ଷିତ
 ବକ୍ସରେ ସବର୍ଷରାସିଅର ଶିକ୍ଷା ପାଠକଙ୍କ
 ସେହିମାନେ ବରଷ ଦେବେ । ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ମାତ୍ର
 ପ୍ରଥମ ସମ୍ପାଦକରେ ସୁଲର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତକାଳରେ
 ଅନେକଦିନ କରବାରୁ ଦେବ । ଚ ୨୦ ଟଙ୍କା
 ମାତ୍ର ଚ ୧୫ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ସରକାରୀ ବୃତ୍ତି
 ଏକବର୍ଷ ବା ଦୁଇବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଠକେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଯେ ଶୁଳ୍କ ୧୨ ବର୍ଷ ପଦ୍ୟାରେ ପାସ କର ଚ
 ପାଠକ ସେ ୨ୟ ବର୍ଷକୁ ବୃତ୍ତି ପାଇବ ନାହିଁ ।
 ୨ୟ ବର୍ଷ ପଦ୍ୟାରେ ଉଦ୍‌ଭାଷି ଦେଲେ ଶିକ୍ଷା-
 ଶ୍ରମର ଚାଉରେକରକାଳୁ ସାହିପଦ
 ପାଇବ ।

୨ୟ ବା ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଅଭିପ୍ରାୟ ଦେବକ
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ପ୍ରାକର ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ
 ଶିକ୍ଷା ଦେବା ମାତ୍ର ପଦ୍ୟା ଓ ପଦ୍ୟ ବକ୍ସର
 ଚନ୍ଦ୍ରମାନେ ଗୁଣାଣ ଦୋର ସାହେବ । ଏ ଶ୍ରେ-
 ଣୀର ଶୁଳ୍କ ସାମା ନ ୫୦ ଟଙ୍କା ଓ ପିଲମାନେ
 ମା ୫ ପ ଠାରୁ ଏକବର୍ଷ ଯାଏ । ଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ
 ସେମାନଙ୍କର ପିଲମାନେ ବରଷ ଦେବାର
 ଯୋଗ୍ୟ । ମାତ୍ର ଚ ୨୯ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ୨୦ ଟଙ୍କା
 ଏବଂ ମାତ୍ର ଚ ୨୯ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ୨୦ ଟଙ୍କା
 ସରକାରୀ ବୃତ୍ତି ଦିଆଯିବ । ଏକବର୍ଷ ଶ୍ରୀମତୀ-
 ଶର ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାରର ଚଳକ ନାହିଁ । ଲଲ
 ବୋରଜ ମିତ୍ତଳସିଂହାଲଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧା-
 ରଣ ସମ୍ପାଦ ଯେଉଁମାନେ ଶୁଳ୍କ ପଠାଉନେ ଦେ-
 ମାନେ ଅବଶିଷ୍ଟ ସାଧାରଣ କରନ୍ତେ । ଯେଉଁ ବ
 ମାତ୍ର ଅନ୍ତର ଚ ୧୦ ଟଙ୍କା ଲେଖା ଦେବ ।
 ଯେଉଁ ଲଲ ବୋରଜ, ମିତ୍ତଳସିଂହାଲଟି ବା
 ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦ ବୃତ୍ତି ଦେବେ ସେହି-
 ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସୁଲରେ ବରଷ ଦେବାର
 ଅନେକଦିନ ପକ ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ମାତ୍ରରେ ଅଥବା ଅନ୍ୟ
 କୌଣସି ସମ୍ପାଦକେ ସୁଲର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତକାଳ କର-
 ଟକୁ ପଠାଇବା ଅବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶାର ଚନ୍ଦ୍ରମା-
 ନେ ଏ ବ୍ୟାପାରରେ ଶିକ୍ଷା ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ
 ବ କା ଠିକ ଗୁଣାଣା ନାହିଁ । ଶ୍ରୀମତୀ-
 ପୁର ଓ ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ପାଠକର ଦଥା ସମ୍ପା
 ଲେଖାଥିବାରୁ ସେପରି ସନେକ ଦେଉଅଛି ।

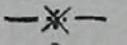
* * *

ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଦୈନିକ ସମ୍ପାଦନା ।

ଏହି ସମ୍ପାଦନା ବସ୍ତୁଚକ ବବରଣ ଜଣେ
 ପକ୍ଷପ୍ରେକ୍ଷକ ଅନୁକ୍ରମ କର ଲେଖି ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଏଥିର ସାର ଦଥାମାନ ଏସୁପକେ ଯାହା
 ପ୍ରକାଶ କରଅଛି ବହିରୁ ଅଧିକ କିଛି ଏଥିରେ
 ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦନାର ଏହି ଅଧିକାରରେ ଯେଉଁ
 ଲେଖକ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଅବଧାରକ ଦୋରସ୍ତକ ବାହା
 ସମ୍ପାଦକେ ପ୍ରକାଶ କେଣି ଚ ଥିବାରୁ ଏଠାରେ

ପ୍ରକାଶ କରୁ । ଯଥା— ୧ମ— ଅତି ଦାମ
 ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମଚର୍ଚ୍ଚା ବହୁତ
 ଦ୍ରାସ ଦେବା ଦେଖୁ ଦେଖର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି
 ଦେଖୁଥିବା ପ୍ରକାର ସ୍ୱଳ ଦଲେକମାନଙ୍କରେ
 ହୃଦୟର ଶିଖାର ଦକ୍ଷିଣା ଦରବାଦାରଣ ଏ ସର
 ଦକ୍ଷିଣମେଘର ବରଦୁଷ୍ଟ ଅଦର୍ଶନ କରୁ ।
 ୨ୟ— ୧-୨ ଓ ଅଦ୍ୟାତୀ ଗୁଣରେ ଥିବା
 ଦୈବଧର୍ମ ପ୍ରମାଣ ଗୁଣଗୁଣ ଦାତା ଗୁଣରେ
 ଅଦ୍ୟାତର ଓ ମହତ ଦୋଷ ଯେପରି ବହୁଳ
 ପ୍ରକାର କୁଏ ଚହୁଁର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତା ।
 ୩ୟ— ଦେଶର ଦାମା ପ୍ରାୟରେ ଦରସମାନଙ୍କ
 ପ୍ରାପ୍ତିର ଦୋଷ ଦୈବଧର୍ମ ଫଳର ଓ ଚର୍ଚ୍ଚା
 ବୃଦ୍ଧିର ସହ କରନ୍ତା । ଏହି ବସ୍ତୁମାନଙ୍କ ଧର୍ମ୍ୟ
 କର ସମବେତ ସରମାତେ ମହା ସମାବେଦରେ
 ନଗରଗର୍ଭର ଓ ମହୋତ୍ସବ କର ଯେ ଯାକ
 ପ୍ରାୟତଃ କିଦାୟ ଦୋଷ କରେ । ସରର ନିର୍ଦ୍ଦା
 ରଣମାନ କରୁଥିବା ଦାଦାଦାସ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପର
 ଶକ ଦେବ ପଞ୍ଚପ୍ରୋକ୍ତକର ବନରଣୀରେ
 ସେ କଥା କହୁ ରେଣା ଦାହିଁ । ସମ୍ବରଣ
 ସେ ପ୍ରକ ଦାଦାର ଦୁଷ୍ଟା ଯାମ ଦାହିଁ । ସପ୍ତିକ
 ଧର୍ମନିଷ୍ଠାର ଓ ଅଦକ ଗ୍ରେମ କର ସମସ୍ତେ
 ଦୁଷ୍ଟି ପୂର୍ବକ ସ୍ୱା ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୁଲଗରେ । ପଲର
 ଉତ୍କଳର ଅଦ୍ୟାତୀ ଅନେକ ସଞ୍ଚିକମ ବା
 ସଞ୍ଚିକର ଅଧିବେଶନ ପର ଏହି ଦୈବକ
 ଅଧିବେଶନ ଶକ୍ତିର ବହୁତ ପ୍ରକା ଦେଖାଉ
 ଅଦାସରେ ମିଶିମଳ । ଦୈବଧର୍ମ ଏଦାନ୍ତ
 ଉଦାର ଧର୍ମ ଅମୃତ୍ୟାନ ଓ ସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳ
 ଏଦାର ମୂଳ ଉଦ୍ଧି । ଯେଉଁମାନେ ବସ୍ତୁ
 ବାସନା କୁହ କର ଧର୍ମସାଧକରେ ଜୀବନ
 ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଅପେ ଧର୍ମରେ ଉତ୍ସବ
 ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଜଳସାଧ ରଣକ ଧର୍ମଶିକ୍ଷାଦେବା
 ଯାଦାକର ଏକମାଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସେମାନେ ଦାନ୍ତ
 ଲୋକସମାଜରେ ଧର୍ମଚର୍ଚ୍ଚା ଉଣା ଦେବା
 ଅସୁର୍ୟ ନୁହେ କ ? ସେପରି ଦୈବଧର୍ମମାନେ
 ଏଦକ୍ଷିତ ଦୋଷ ସୁର ପ୍ରସ ଓ ଅଦ୍ୟାମାନଙ୍କ
 ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଦୌଣସି ଉପାୟ କ କର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକୁ ଚହୁଁର ଦ୍ୟବସ୍ତା ଦରବାସଦାଶେ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତା ଦାସ୍ୟାସଦକମା ଅର କ
 ବୋଲିବିବ ? ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଅଦ୍ୟାନ୍ତ ଦ୍ୟାୟ
 ବଦ୍ଧବଦ୍ଧକ ଦାଦା ଧର୍ମବରମା ଗରବଦାସିର
 ଧର୍ମସକ୍ରାନ୍ତ ବସ୍ତୁରୁ ଅନ୍ତର ରହୁଅଛନ୍ତି ।
 ସୁତରାଂ ସେ ସାଗ୍ରାତରେ ଧର୍ମ ବସେଷର ଶିକ୍ଷା
 ଦେଇ କ ଶାନ୍ତି । ଏହା ଦାଦାକ ଅକହତ
 ଦାହିଁ ମାଣ ଏହା ବୋଲି ସରଦାର ଧର୍ମଶିକ୍ଷାରେ
 ଉଦାସୀତ ନ ରହୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମସଞ୍ଚିଦାଦ
 ସ୍ୱା ସକ୍ରାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ

ସୁଦ୍ୟା ଅନୁସୂଚ୍ୟ ବହୁଅଛନ୍ତି ଓ ଯଥାସାଧ୍ୟ
 ସାଦାକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉପାଦାନରେ ସଞ୍ଚି କରୁ ଦାଦାନ୍ତି
 ମାଣ ଅମ୍ବେମାନେ ଏପରି ନିଷ୍ପେଷ ଓ ଅଦର୍ଶନ
 ଦୋଷଅହିଁ ଯେ ନିଜେ ଅପଣାବ ଶ୍ରେୟ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ବହୁମାଣ ନ କର ସକଳ ବସ୍ତୁରେ
 ଏକା ସରକାରକୁ ବରକ୍ର କରୁଅହିଁ । ଅପଣାବ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ନ କରନ ଇସର ଦଦାର ସଦାୟ
 ଦେବେ ନାହିଁ ଏହା ସମସ୍ତେ ଓ ବସେଷତଃ
 ଦୈବଧର୍ମମାନେ ଜାଣନ୍ତି ମାଣ ଗୁରୁ ବୋଲି
 ଧର୍ମ ଶିକ୍ଷା ନ ଦେଇ କେବଳ ଉଦର ପୂର୍ଣ୍ଣକ
 ସାର ମଣିଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ଏକ ଯେଉଁମାନେ
 ଧର୍ମୀର୍ଥ ବାଦ ପ୍ରଭୁର ସଞ୍ଚିକର ଅଧିକାର ଦୋଷ
 ନିଜର ଗରସେବାକଳାସରେ ଚହୁଁର ଅଧିକାଂଶ
 ବ୍ୟୟ କର ଜଳସାଧାରଣର ଔଷଧ ଓ ପାଳମା
 ଧୂକ ବୃଦ୍ଧି କରନ୍ତୁ ଅଦୌ ଗୁଡ଼ିକାଦାନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କୁ ସୁପଥରେ ଅଧିଗାରରେ ଦୈବଧର୍ମ
 ସଞ୍ଚିକମା ଯଥାର୍ଥରେ ସାର୍ଥକ ଦେବ ।

ଗୁରବର ଶିକ୍ଷାବଳି ।

କଲକର ଇନ୍ଦ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ସରରେ ଗର ନରେ
 ମରମାସ ତା ୪ ଉଗରେ ସୁକ୍ରପ୍ରଦେଶର ସିଦ୍ଧି
 ଲୟାନ ଶୟଳି ଅଭୁକତରୁ ଗୁଡ଼ିକା ମହାଶୟ
 “ଗୁରବର ଶିକ୍ଷାବଳିର ଅବଶ୍ୟକତା ଓ
 ଉପାୟ” ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୋଧିଏ ପ୍ରକର ପାଠ
 କରୁଥିଲେ । ସେ ସରରେ ବୋମ୍ବାରର କୁତପୂର୍ବ
 ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲର୍ଜି ରେମିଟିଠ ମହୋଦୟ ସର
 ପରର ଅସନ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ଗୁଡ଼ିକା
 ମହାଶୟ ରେଖିଥିଲେ ଯେ ଗୁରବରେ ଧରା
 ଗମର ଏକମାଣ ଉପାୟ ଗୁଣ ମାଣ ସଦ୍ୟକାଜା
 ସୁକ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ଦେବା ସଦାଶେ ନାଦାଦ
 ଶିକ୍ଷାବଳିର ବଦାଶ କରବା ଏକନ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ
 ମାୟ । ଦେଶରେ ଯେତେପ୍ରକାର ଉପକରଣ
 ଅହିଁ ବସ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ଦେଶର ଅବଶ୍ୟକାୟ ପଦାର୍ଥ
 ମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାପ୍ରକ୍ତି ଅଗ୍ରେ ମନୋଯୋନୀ
 ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଲୁଦାଶଶିମାନଙ୍କରୁ ଲୁଦାର
 ଦାର୍ଯ୍ୟ, ଦ୍ୟାମଠିରୁ ଗଦାକର ଶାଦ୍ୟ ଏବ ଦିଅ,
 ହୁମାଳୟର ଚଳଦେଶର ଦାସରୁ ଦାଗଜ ଏବ
 ଚମଡ଼ାରୁ ଯୋଦା ଓ ଦୁହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତା ଯାରେ
 ଏବ ରଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ଦାଦାପ୍ରକାର
 ଉପକରଣ ଅହିଁ । ସେ କହରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ପ୍ରଦେଶରେ ଶିକ୍ଷାଦାମାନ ପ୍ରାପ୍ତିର ଦେବା
 ପ୍ରୟୋଗମାୟ ଏବ ଯେମନ୍ତ ଅଧିକତ ଉତ୍ସବ
 ପ୍ରଣାଳୀରେ ଅଦ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଦାଗଦାଦା
 ମାନ ଅହିଁ ଦାଦା ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରକୃତିର ଦେବା
 ବୃତ୍ତ । ଦାଦା ଦୋହବାକୁ ଗୁରବରେ ପୂର୍ବ
 ବୃତ୍ତ ଇଦ୍ୟାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଥିବାପ୍ରକ୍ତି

ଦାଦାର ଚଳ ଅଦ ଏ ଦେଶର ଶ୍ରମ ନଷ୍ଟ କରୁ
 ଅହିଁ । ଦାଗଦାମାନ ପ୍ରାପ୍ତିର ଦେବା ସଙ୍ଗେ
 ଶିକ୍ଷାଦ ଶିକ୍ଷାଦେବାଦାରଣ ସୁର ଓ କରେକ
 ପ୍ରାପ୍ତିର ଦେବା ପ୍ରୟୋଗମାୟ । ପ୍ରକରଦାର ପରେ
 ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଦେଶର
 ଶିକ୍ଷାଦର ଉଦେଶ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦ ଅଦ୍ୟାତ-
 ପୂର୍ବକ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖାଉବା ବାଞ୍ଛମାୟ । ଏହି-
 ରୁପେ ପ୍ରକରପାଠ ଶେଷ ଦେଲୁ ସରପକ
 ମହାଶୟ ବ୍ୟକ୍ତି କରେ ଯେ ଗୁରବର ଗରସ
 ଅନୁକୃତ ଉଦ୍ଧି ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତିର ଦେବ ଏବ
 ବୃଷ୍ଟିଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୁରୁଗ୍ରହକେ ଦେଶରେ ବହୁଥିବାପ୍ରକ୍ତି
 ସେ ଗରସ ପୁସ୍ତିକ ଅହିଁ । ଚଥାପି ଦେଶାୟ-
 ଲୋକେ ଅଧିକତର ସୁତରେ ବାସ କରବାଦାରଣ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦୋଷପ୍ରକାରୁ ଅଦ୍ୟପ୍ରକାର ଶ୍ରମ ଶିକ୍ଷା-
 ଦାସ ଧନାଗମର ଉପାୟ ଉଲ୍ଲାସର ଦେବା
 ଉଚିତ । ଏ ଉଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରବାକୁ
 ଦେଲେ ଶିକ୍ଷାଦରରେ ମନୋଯୋନୀ ଦେବା
 ଲୋକଙ୍କ ସଖ୍ୟା ବଢ଼ାଉବା ବାଞ୍ଛମାୟ । ଏବଦ
 ଅଧିକ ଲୋକ କ ଦେଲେ ଦାଗଦା ପ୍ରାପ୍ତିର
 କରବା ବହୁମାମାଣ୍ୟ ସୁବେଶାୟ-ଦେଶାଦେଶା
 ଗୁରବର ଶିକ୍ଷା ଅନୁକୃତ ମାଣ ଦାଦା ବୋଲି
 ଶିକ୍ଷାଦର ଅସଞ୍ଚିକ ଶିକ୍ଷାଦେବା ବାଞ୍ଛମାୟ ନୁହେ
 ଦାରଣ ଅସଞ୍ଚିକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତି ଶିକ୍ଷାମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 କ ପାଉବାଦେକୁ ସମଦାୟ ଚେଷ୍ଟା କପକ
 ଦେବ । ସେ ବୋମ୍ବାରର ଗବର୍ଣ୍ଣ ର ସୁରୁପ ଯେ
 ବହୁଦଶିକା ଲକ୍ଷ କରଅଛନ୍ତି ଚହୁଁରୁ ଏ ଦେଶର
 ଶିକ୍ଷା ଅସଞ୍ଚିକ ବୋଲି ସେ ଜାଣନ୍ତି । ପରନ୍ତୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଶିକ୍ଷାଦ ଦାଗରେ ନେବା ସମୁଦ୍ଧି
 କୁହେ । ମାନ୍ଦାକର ଗବର୍ଣ୍ଣ ର ଶିକ୍ଷାସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ନିଜେ ଦାଗରେକର ନିୟୁକ୍ତ କରଅଛନ୍ତି ମାଣ
 ସେ ଥିଲେ ଦାଦା କର କ ଥାନ୍ତେ । ସରଦାଶ
 କର୍ମଶିଳ୍ପମାନେ ଏବସୁସକ୍ତି ଯେତେସକ୍ତି ଦ୍ରସ୍ତ-
 ଶେଷକ କରନ୍ତି, ବେତେ ଭର । ସରଦାର ଶିକ୍ଷା
 ଦାଗରେ ନେଲେ ଲୋକଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଦାସ
 ଦଷ୍ଟ ଦେବ । ଶିକ୍ଷାଦର ଅଦ୍ୟାତୀ ସଦାଶେ
 ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ମିଳି ଶାନ୍ତ ଦାରଣ ଦେଶରେ
 ଅନେକ ଅର୍ଥ ଦୌଣସି ଦାର୍ଯ୍ୟରେ କ ଲଗି
 ପରୁରୁଅହିଁ । ଲୋକେ ଲାଭକର ଦୈବଦା-
 ଧର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଲେ ଧନ ସୁକ୍ତିକରେ ପାଇ
 ପାରବେ ।—ବୋମ୍ବାରର କୁତପୂର୍ବ ଗବର୍ଣ୍ଣରକ
 ଉକ୍ତି ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ମତକୁ ବେଳଅହିଁ । ଧୂ
 ବସ୍ତୁରେ ସରଦାରଙ୍କୁ ଅନାଦ ବସିବା ଉଚିତ
 ନୁହେ । ଏଣିକ ଅମ୍ବେମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଚେଷ୍ଟିତ
 ଦୋଷ ନାଦାଦ ଦୈବଦାର୍ଯ୍ୟରେ ବୃତ୍ତ ନ ଦେଲେ
 ଦେଶର ଦଦାପି ଉତ୍ସବ ଦେବ ନାହିଁ । ବେଦେ
 ଏବଦ ବାଞ୍ଛମାୟ ସେ ଲୋକେ ଶିକ୍ଷାଦାର୍ଯ୍ୟରେ

ଇନ୍ଦିରେ ମରଣମେଘ ବହୁଁର ଉନ୍ନତର ବାଟ
ମନୁ ରସିବାପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରସିଧିବେ ।

ସରଦାରଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ବାସ୍ତବ ।

ଓଡ଼ିଆରେ ଅରତ ଓ ଉଚ୍ଚନୟନ* ଶିକ୍ଷାର
ଅଭାବ ଯୁଗଳ ସତୀରେ ଓଡ଼ିଆବାସିମାନେ ପୁନଃ
ପୁନଃ ପ୍ରାଣିତା ଧରନ୍ତେ ମରଣମେଘ ସେ ପ୍ରାଣି-
ତାମାନେ ଉଚ୍ଚତ ବଦେତତା ହେଲେବେ ଅର୍ଥାତ୍-
ରରେ ଏଠାର ଏକମାତ୍ର ହଲେକରେ ଅରତ
କ୍ଷେଣୀ ଓଷାମକାରୁ ଅପର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଗରବର୍ତ୍ତ
ଗୋ ୨ ୧ ବୁଦ୍ଧି ମନୁର ଦର ଦେବଳ ଓଡ଼ିଆ-
ମାନଙ୍କୁ ଚାହା ଦେବାର ସ୍ୱେନ ହର ଦେଲେ ।
ଏସ୍ତର ପ୍ରତିବାଦ ଦେବାରେ ମରଣମେଘ ସେହି
୨ ୫ ବୁଦ୍ଧି ମନୁରୁ ଉଦ୍‌ଗୋ ଶାସ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ
ସତୀରେ ଏକ ଅଦୈକ୍ଷ୍ୟ ଦୁର୍ଗା ଓଡ଼ିଆ ଓ ଅଣ-
ଓଡ଼ିଆ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ପ୍ରତିରୋଧିତା ନିୟମରେ
ବ୍ୟବସାୟର ଅଦେଶ ଦେଲେ ସେ ବହୁରେ
ଶାସ ଓଡ଼ିଆ ରକ୍ତା ଅନ୍ୟର ବୁଦ୍ଧି ଶାନ୍ଦକା
ତୁଚ୍ଚତ ଦୋଇଅଛି । ଏ ବର୍ତ୍ତ ବିବସୁର ଉଚ୍ଚନୟ-
ନ* ହଲେକରେ ସଂକଳିତା ସତୀରେ ମରଣମେଘ
୨ ୮ ବା ବୁଦ୍ଧି ମନୁର ଦର ଦେବଳ ଓଡ଼ିଆମାନେ
ଚାହା ଶାନ୍ଦକାର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅଣ-
ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ଅରତ ବୁଦ୍ଧି ବେଲେ ସେ
ଗୋଟାଏ କ୍ଷେଣୀ ହରଦେଲେ ଉଚ୍ଚନୟନ*
ବୁଦ୍ଧି ବେଲେ ଚାହା ସୁଦ୍ଧା ରହି ନାହିଁ । ସେବେ
ଓଡ଼ିଆର ସତୀ ପ୍ରାଣୀ ଚିନ୍ତାଣୀ ସରଦାର
ରକ୍ଷାରେ ଓଡ଼ିଆ ଚାଲି ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି
ଓ ଚାହାହିଁ ଉଚ୍ଚତ ଅର୍ଥାତ୍‌ରକ୍ଷ ସେହିମାନେ
ହଲେକ ତାମା ପ୍ରାଣରୁ ଅସି ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ
ଓଡ଼ିଆରେ ବାସ ବରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟକ୍ଷେ
ସେମାନଙ୍କର ବାସ ପ୍ରାଣ ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ
ଓଡ଼ିଆ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ତ ବୋଲିବ ? ଚାହା-
ଦେଲେ ବହୁ ଅଛନ୍ତି ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସରଦାର
ପ୍ରଥମ ପୁଲେ ଅଟଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ଗୋଟାଏ
କ୍ଷେଣୀର ଉଦ୍‌ଗୋ ହରବା ଏକ ୨ୟ ପୁଲେ
ଓଡ଼ିଆ ଚାଲି ଉଚ୍ଚତ ଅଟା ଦେହ ବୁଦ୍ଧି ଶାନ୍-
ଦାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ରେସିବାହାସ
ଏକା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧି ଦେବା ସରଦାର-
ଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ । ୨୯୩* ବଜ୍ର, ବହାଳ, ସୁକ୍ର-
ପ୍ରଦେଶ, ୨୫୨ପ୍ରଦେଶ, ବମେଇ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଚ
ଉଚ୍ଚତରୁ ସେହିମାନେ ଅସି ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ
ପ୍ରାଣୀରୂପେ ଓଡ଼ିଆରେ ବାସ ବରଅଛନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କର ଏ ବୁଦ୍ଧିରେ ଅଧିକାର ନାହିଁ ।
ଓଡ଼ିଆରେ ଅରତ ବା ଉଚ୍ଚନୟନ* ଶିକ୍ଷାର
ଅଭାବ ଯୁଗଳ ଦୋଇପ୍ରରେ ଏ ଦୋଇଦେବ ଉଚ୍ଚତା
ନାହିଁ ତ ବୁଦ୍ଧିର ସଂଖ୍ୟା ଓ ବହୁର ପ୍ରାଣି

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବେ ଅଳ୍ପ ସେ ଦୁଇର ଯୋଗ୍ୟ
ନୁହେଁ ଦେବଳ ସାମାନ୍ୟ ଦୁଆରେ ସରଦାର
ଓଡ଼ିଆବାସିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଦୋଇଦେବ
କ୍ଷେଣୀ ଓଡ଼ିଆ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଯାହା ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି
ଚାହାହିଁ ବୁଦ୍ଧିର ମତୋମାନନ୍ଦ୍ୟ । ୨୯୩* ବୁଦ୍ଧିର
ଦାଲନ ଦୋଇଅଛି । ସରଦାର ଅଧିକାର
ଦାତରେ ଚାଲି ଦୁଆ ତ ବୁଦ୍ଧି ଦେବଳ ମୁଖ
ବୁଦ୍ଧିର ଦରିବାର ଦୋଇପ୍ରରେ ମାତ୍ର ୨୯୨*
ଦୋଇନା ବୁଦ୍ଧିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆରେ ସର-
ଦାର ଉଚ୍ଚତରୁ ସୁଖବୁଦ୍ଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତୀର
ବ୍ୟସ୍ତରେ ଚାଲି ବୁଦ୍ଧି ଏବେ ବାହାରିଅଛି ।
ମରଣମେଘ ଦେଉଁ ସର ଦର୍ପଦୃଷ୍ଟ ବା ଦ୍ୟାକୁ
ବଦେଶର ପ୍ରସମର୍ଥରେ ଏ ଗୁଣ ଦେଲି ବସି
ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ତ ଶାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ ଗୁଣଟା ବୁ-
ଦ୍ୟାସୁଖର ଏବଂ ତଦ୍‌ଗୋ ଓଡ଼ିଆ ଅଟା ବା ?
ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ସେ ଓଡ଼ି ବୋଇ ଗୋଟିଏ
ଚାଲି ଅଛି । ସେବେ ଏହି ଚାଲିର ଲୋକ ଓ
ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପର୍କ ରସିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ଓଡ଼ିଆ ଚାଲି ବୋଲିବିବ ଦେବେ ଓଡ଼ିଆର
ଅଧିକାର ଲୋକ ଓଡ଼ିଆ ଚାଲି ବହୁରୁଁ
ଦେବେ । ପୁଣି ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟର ବୁଦ୍ଧି ହରେ
ଦେବଳ ଅନ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲିବିବ ଦାଲନ
ସେହିମାନେ ଓଡ଼ିଆର ଅଧିକାରୀ ଅଛନ୍ତି ।
ଫଳତଃ ସେବେବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରତି ସରଦା-
ରଙ୍କ ଏବେ କିଏ ଦୋଇଅଛି ଦେବେବେଲେ
ବହୁର ବୋଟିଏ ସଙ୍ଗ ଉଦ୍‌ଦେବା ଉଚ୍ଚତ
ଯାହା ତ ଦ୍ୟାସୁଖର ଦେବ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କର ମତ
ମାନକ । ପ୍ରକୃତରେ ସେହିମାନେ ପୁରୁଷାନୁ-
କ୍ରମେ ଓଡ଼ିଆରେ ଚଳି ଦୋଇ ଦାସ
ବରୁଅଛନ୍ତି । ଫଳରେ ସେମାନେ ଉତ୍କଳମାତାର
ସମ୍ମାନ । ସେମାନଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ କର୍ତ୍ତା ଅଛନ୍ତି ତ
ବୋଲିବିବ ? ପୁଣି ଉତ୍କଳ ଜଗତ ବା ଉତ୍କଳ
ପ୍ରତି ଗୁଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର ଦରଦେବାକୁ
ଏବେ ଉଚ୍ଚତ ହରେ ସେମାନେ ଦେଉଁଅଡ଼ି
ଶିବେ । ସୁବଦାଳରେ ଗୁଣା ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ
କର୍ତ୍ତାକୁ ଚାଲି ଅତି ଓଡ଼ିଆରେ ବସନ୍ତ ଦରଦା
କ୍ଷାସ ଉତ୍କଳର ପୁଣିଦରଦେବେଲେ । ସେମାନେ
ଉତ୍କଳର ଜନ୍ମିତ ପୁଣି ତ ଦେଲେ ଅନ୍ତର:
ଯୋଗ୍ୟ ପୁଣି ଓ ସମ୍ପର୍କରେ ଓଡ଼ିଆର ଗୁଣ ।
ଯୋଗ୍ୟ ପୁଣି ମଧ୍ୟ ଗୁଣ ଗୁଣ ଅଛି । ବହୁରୁ
ବହୁତ ବରଦାର ଦେଖା ବର ରମାନ୍ଦକା ଉଚ୍ଚତା
ଅନ୍ୟ ବହୁ ନୁହେଁ । ଗୁଣ ଗୁଣ ଦେଲେ ଓଡ଼ି-
ଆର ଦେବେ ବହୁ ବର କର୍ତ୍ତା ଦୋଇଅଛି,
ସମସ୍ତେ ପ୍ରଦାସ ଦେଖି ବହୁର ପ୍ରଥମ ଦେବ
ତ ଉଚ୍ଚତ । ଫଳରୁ ଉଦ୍‌ଗୋ ବା ବୁଦ୍ଧିର ବ୍ୟାସ
ସାଧାରଣ ସରଦାରୁ ବ୍ୟବସିବ ସିକା । ଓସ

ତ ଏକା ସରଦାରଙ୍କ ଦସ୍ତର ଓଡ଼ିଆମାନେ
ଦେଉଅଛନ୍ତି ଅନ୍ୟ ଦେହ ଦେବୁ ନଦାକୁ ?
କର୍ତ୍ତା ଦେବେ ସମସ୍ତେ । ମାତ୍ର ଦ୍ୟା ଦେବ
ଏବଂକ୍ଷେଣୀ ପ୍ରସ୍ତରେ ଏ ଦେମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ?
ଅତଏବ ସେହି ବୁଦ୍ଧି ଦେଖା ସରଦାରଙ୍କର
ଓଡ଼ିଆ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଦ୍ୟା ବହୁରୁଁ ତ ଓ ବହୁର
ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦେବା ଉଚ୍ଚତ ।

ଗୋରୁର ଶାନ୍ତି ।

(ଏକ ଦେସର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଉଚ୍ଚତ)
ଗାଈ ବାହୁର ଅବସ୍ଥାରେ କିଲ ବୋଇବାକୁ
ନ ଶାନ୍ତି ଅଳ୍ପ ବସୁସରେ ବାସ ଗଲେ ପ୍ରାୟ
ଅଧିକ ଦୁଃଖ ହଏ ଚାହିଁ । ମାତ୍ର ବହୁ ମତ ବ୍ୟ-
ୟମରେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ବ୍ୟୟରେ ଦୋଇମତ୍ର ଗାଈ
ଦେଖା ଦୁଃଖ ଦେଉଅଏ । ଗାଈକୁ ବର ବହୁ
ଖୁଅଇଲେ ଦୁଃଖ ଦେଖା ପ୍ରମାଣରେ ମିଳି ଶାରେ
ଏକା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ବ୍ୟାପି ଅନ୍ୟଲୋକ
ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିବା ଗାଈବାକୁ ବହୁଣ ।
କିମ୍ପା ଖୁଅଇଲେ ଦୁଃଖ ଦେଖା କୁଏ ଚାହା ଅଧି-
କାଂସ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଦେଖା ଦୁଃଖ
ପାନ୍ଦକା ଅତୀରେ ଅଦେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବାହୁ
ଇତ୍ୟାଦି ଅଧିକ ପୁଣିଦର ଦୁଃଖ ଖୁଅନ୍ତି ମାତ୍ର
ଏସ୍ତରେ ସେହିଦେଖା ଦୁଃଖ ମିଳେ ନାହିଁ ବୋଲିବା
ବାହୁଣ୍ୟ । ଦୁଃଖ ବୁଦ୍ଧିଦାର ବୁଦ୍ଧି ମାନଙ୍କର
ଚାଲିତା ନିମ୍ନ ପ୍ରକୃତ ଦେଲ । ସତ୍ୟ ବ୍ୟାସାସ
ଶ୍ୱେ ବୁଦ୍ଧାଦ, ଉତ୍କଳ ଓ ଗାହୁ ସିହା, ସିମ୍ଭ
ମଞ୍ଜିସିହା, ବେସାର ସିହା, ଗଣ ଓ ଗୋରବ
ପିତା, ଚୁନ, ମଞ୍ଜା, ଲାଜୁ ସିହା, ଦଦାଦେଉଡ଼ିଅ
ସିହା, ପେଲ, ଚୋପଣି, ଉତ୍କଳବୁଝା, ମୁକ୍ତ,
ଅଖତେର, ବାଉଁଶପତ୍ର ସିହା, ଉତ୍କଳଅଧି
ପାଣି, ଲୁଗ ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରସବ ପରେ ଅଧିକେସ ସିହାଗାହୁ, ଅଧି
ସେଇ ଗୁଣର ମତ୍ର, ଶାସବୁଜା, ଏକଲୋକ
ପ୍ରପ୍ତନ ଚୁଟି ଓ ଏକକ୍ରମିକ ଅଦା ଏକସ ମିଶାଇ
ପ୍ରତିଦନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ବହୁ ଦର ଖୁଅଇଲେ
କନ୍ୟା ଅଧିକେସ ଚାଞ୍ଚି ପହୁର ଅଳ୍ପ କର୍ତ୍ତା ଓ
ଅଖତେର ଚୁଟି ଏକ କ୍ରମିକ ମିଶାଇ ଖୁଅ-
ଇଲେ କନ୍ୟା ବାଉଁଶପତ୍ର ପାଣିରେ ସିହା
ସୁଅଣି ଓ ସୁତ ମିଶାଇ ଖୁଅଇଲେ କନ୍ୟା ମର-
ବହୁର ବର୍ତ୍ତଳ ଅଗ ଦୁଇ ଉଦ୍‌ଗୋ ପାଣିରେ
ସିହା ସେହି ପାଣି ଖୁଅଇଲେ ଗୋରୁର ଦୁଃଖ
ଦେଖା କୁଏ । ବର୍ତ୍ତଳ ମର ପତ୍ର ଦୁଇ ଉଦ୍‌ଗୋ
ସିହା ପତ୍ରା ଉପରେ ରଖି ଲୁଗା ଦେଇ ବାକ
ଦେଲେ ଓ ବହୁ ସମ ପରେ ଚାହା ବଡ଼ି
ପଦାଉ ଦୁହିଲେ ଦେଖା ଦୁଃଖ ମିଳେ । ପ୍ରସବର
ପର ସହର ଲାଜୁ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏବଦ୍ଦିନ 'ଶ୍ରୀ ସଧା କୃଷକଲୀପ ପ୍ରୋଭିଡେନ୍ସ କୋମ୍ପାନୀ' ଲିମିଟେଡ଼ ପୁଣ୍ୟ ମେମ୍ବରମେଣ୍ଟ ଲଗାଏ ଯଥା ସାଧୁ ଅଛି ଯେ କେବଳ ଜଳ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯତ୍ନା ସବୁକ୍ଷମତା ଗଠନକାରୀ ମୌଜା ନିବାସୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ, କାମୁଦ ଏହି କୋମ୍ପାନୀର ଏକେସ୍ଥିଭରେ । ସେ ତାହାଙ୍କର ଏକେସ୍ଥିଭ କେବେ ମେମ୍ବର ଅର୍ଥାତ୍ ପଞ୍ଚାଦଶମାନଙ୍କଠାରୁ ମାସିକ ଚାକିରୀ କୋମ୍ପାନୀର କର ଉଚ୍ଚ ଟଙ୍କା କୋମ୍ପାନୀକୁ ଯେ ପଠାଇ ଗୋଲମାଲ କରାଯିବାର ଜଣାଯାଏ । ଅତଏବ ଏଥିକାରୀ ଜଣାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେ, ଉଚ୍ଚ ସମସ୍ତଙ୍କୁ, କାମୁଦଙ୍କୁ, ଅଳ୍ପ ଭାରତୀୟ ଠାରୁ ବୌଦ୍ଧିଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅର୍ଥ ଚାକିରୀ କୋମ୍ପାନୀ ଦେବେ ତାହି ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଏକେସ୍ଥିଭ ଯାହା ଯେଉଁମାନେ କୋମ୍ପାନୀ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ସେଥିର ଏକେସ୍ଥିଭ ରହିବ ତାହି ଉଚ୍ଚରେ କୋମ୍ପାନୀ ସେ ପ୍ରତି ବୌଦ୍ଧିଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର କରପାରିବେ ତାହି ପୁଣ୍ୟ ଯାହାର ଯଦି ଅପରି ଥିବ ତାହା ଏହି କୋମ୍ପାନୀ ବାହାରିବା ହେବ ନ ମଧ୍ୟରେ କୋମ୍ପାନୀକୁ ଜଣାଇବେ ସେପରି ତ ୧୫ ନରେ କ କୋମ୍ପାନୀରେ କୋମ୍ପାନୀ ସେଥିରେ ଦୟା ଦେବେ ତାହି ମଧ୍ୟ ଅଛି ଏହିକାରୀ କୋମ୍ପାନୀ ଦେବେ କୋମ୍ପାନୀ ସେ ପ୍ରତି ବୌଦ୍ଧିଗ୍ୟ ପ୍ରକାର କର ପାରିବେ ତାହି । ଉଚ୍ଚ ସମସ୍ତଙ୍କୁ, କାମୁଦଙ୍କୁ ମେମ୍ବରମାନେ ସେ ମାନଙ୍କ ମାସିକ ଚାକିରୀ କୋମ୍ପାନୀ ଗାଉଁସର ଏକେସ୍ଥିଭ ଜାକସାମସ ସିଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ର ଦେଇ ପାରିବୁ ନରେତ୍ କୋମ୍ପାନୀ ଅପିସକୁ ମନଅଛଇ ଦ୍ଵାର ପଠାଇ ପାରିବୁ । ରଜ

ପୁଣ୍ୟ } ଶ୍ରୀ ବୈଦ୍ୟନାଥ ସିଦ୍ଧ
 ୨୩/୮/୧୯୧୧ } ମାନେଜିଙ୍ଗ ଡାଏରେକ୍ଟର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦେଖିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ବସ୍ତୁତ ଅନଳର ଅକ୍ଷର ୧୨୨ ଅଠ ମତେ —
 ୧ । କ । ଦକ୍ଷିଣ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରଥମ ମୁଦପତି ଅଦାଲତ ।
 ୨ । ୨୨୨୮ ମୂର । ସା । ସକ ୧୯୦୯ ମସିହା ।
 ୩ । ଦୂର ପଥର । ସା । ବଳପୁର । ପ୍ର । ଦିଗ୍ଵର ବାଘ
 ବକାମ ।
 ୪ । ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦିକେଶ୍ଵର ଦେବ ବଖଳମାତ । ମୌ । ବସପୁର ଓ ତାଙ୍କ ଚରଣ ମାରପତ-
 ଦାର ୨ ଅଠ ପଥର ଓରଫ ଅନଳ ଉଦକ ହିନ୍ଦୁ ଓ ୩ ମୌସୁଲ ଯେତା ୪ ଶ୍ୟାମ ଗଉଡ

* ଅନୁ ପରଦା ଗୁଣା ମେଣ୍ଟା ୨୫୩ ମେଣ୍ଟା, ୮୩୩୩୩ ବାଉଁଶ ୧୫୩୩୩ ନାମୁଦ ୧୦ ମେମା କାମୁଦ ୧୧ ସାମନକାମୁଦ କାବାଲମ ଉଚ୍ଚ କାବାଲମମାନଙ୍କର ମାତା ମହାପତି ଅଛନ୍ତି ଦେଖିବା ଓ ମେମର ସମସ୍ତ ବଳପୁର ପ୍ରାନ୍ତରାସିମାତେ ଓ ୧୨ ବଳପୁର ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟବହାର ମାନ ବଳପୁର ପଦପୁର ୧୩ ଅନୁପପ୍ରା ବ୍ୟବହାର ନାମ ଅନୁପପୁର ପୁର ୧୪ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟବହାର ନାମ ଗୋବିନ୍ଦ ପଦପୁର କାବାଲମ ଉଚ୍ଚ କାବାଲମର ମାତା ମାହାପତି ଯୋଗ ଦେଖିବାକୁ ୧୫ ନିଧ ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟବହାର ନାମ ନିଧପଦପୁର । ସା । ଅଗ୍ରାଲିପିଦ । ପ୍ର । ଗହାଙ୍ଗ ଓ ୧୬ ଚନ୍ଦ୍ରା ସାହୁ ୧୭ ବାଳି ସାହୁ ୧୮ ଗୁମବର ସାହୁ । ସା । ଅଗ୍ରାଲି ହିନ୍ଦୁ ସାମଲ ଇ, ମଦପୁର । ପ୍ର । ରାହାଙ୍ଗ ପ୍ରତିବାସମାନେ ଦାନା ।

୧ । କ । ପୁଣ୍ୟ ଥାନା ଓ ସବରେକ୍ଷୁର ପୁଣ୍ୟ ସଦର ଅନୁପପାତା । ପ୍ର । ଦିଗ୍ଵର । ମୌ । ବଳ ପୁର ବଳନା ଉଚ୍ଚ ଅଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନମ୍ବର କର ଦ୍ଵାରା ଅନୁପପାତା ଏ — ୧୬ ଓ ୧୭ ରୁ ୧୨ ୧୩ ୧୪ ମୂର ପ୍ରତିବାସମାନଙ୍କର ମୌସିପି ଦାସଲ ରପୁଣ ଦଖଲି ସହୁ ଆଇ ସେମାନେ ବହିରେ ଦଖଲିକାର ଥିବା ଅନୁପପାତେ ଅପ ଶାର ମହାକର ଦେଶା ପରଶୋଧ ଓ ମେମର ଟର୍ଜା କମିଟ୍ଟି ଉଚ୍ଚ ରୁଦ୍ଧିକୁ ବାହଳ ଦସ୍ତେ ତା ୮୨୩୦୭ ରଜ ଲିଖିତ ରେକର୍ଡ଼ିଶା ସଂସ୍କୃତ କବାଲିଦ୍ଵାରା ଚ ୨୨ ୧୩୩ ମୂଲରେ ବଳପୁର ଦର ଦଲ ଦେବାରେ ବାଘ ବହିରେ ଦଖଲିକାର ଥିଲେ ପ୍ରତିବାସକ ସହର ବାଦିକର ମଦନାଦ ଥିବାରେ ପ୍ରତିବାସିମାତେ ତା ୧୫୧୫ ୦୮ ତମେ କାବଳର ଗର ସତ ୧୨୧୨ ସଲ । ବା । ସା । ଯାଦୁପୁର ଉତ୍ତମରୂପେ ପରପକ୍ଷ କ ଦେଉଁ ବଳପୁର କଟି କେତ ଅନୁପପାତ କର ବାଦିକର ସକ୍ଷ କରୁଥିବା ଓ କବାଦ ରୁଦ୍ଧିକୁ ବାଦିକ୍ ବେଦଗର କରୁଥିବାକୁ ବାଘ ଉଚ୍ଚ କବାଦ ରୁଦ୍ଧିରେ ବ୍ୟାଦ ଦଖଲି ସହୁ ସାକ୍ୟସ୍ତେ ବହିରେ ପ୍ରତିବାସକ ଓ କେମରା ପାଉର । ବା । ଚ ୧୯୨୩୪୪ ତ ଦାଦରେ ମାସ ଦାବର କରଅଛନ୍ତି ।
 ଏଣୁକ୍ତ ଏବଦ୍ଦିନା ସକ୍ୟ ଧାରଣକ୍ କିଶା-
 ମଦିଆରୁ ଅଧିକ ଉପରେକ୍ କିନପୁର ଉପ-
 ବାସୀ ଅଥବା ଅନ୍ୟ ଯେ କାହାର ବାହଳର ଉପରେକ୍ କାଲିପ ସମ୍ପଦେ ଯଦ ବୌଦ୍ଧିଗ୍ୟ ଅପରି ଥାଏ ତେବେ ସତ ୧୯୧୦ ମସିହା ଜାନୋଗ ମାସ ତା ୪ ରଜେ ଅଧି ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦର୍ଶାଇବ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ଅଗାମୀବର୍ଷ ଜମିକ୍ଟେ ଗେ ୩୫ ଅନୁପପୁର ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରୀର ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଶ୍ରୀର ବଦନାକୁ ବାସୁପୁର ପ୍ରାନ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଏପର ଶ୍ରୀର ଅଳ୍ପ କାବଳମ ଓ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀମାତେ ଅପି ଓ ପଞ୍ଚାଦଶମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାର କର ଉଚ୍ଚ କାବାଲମ ଉଚ୍ଚ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅଗାମୀ କାଦମ୍ପାଦିମାସ ତା ୧୦ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ପଞ୍ଚାଦଶକ ନରେକ୍ ଅବେଦନ କରନ୍ତି ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅନୁପପୁର ସେଷ
 ବାଗସବାଦ } ଅବୈରକର ପଞ୍ଚାଦଶ
 ୨୩/୧୨/୧୧

ଉତ୍କଳ ଦାସିକା ।

We invite the attention of our readers to the letter published in the correspondence column of this issue regarding the sad want of Technical education in Orissa. We earnestly ask our public-spirited men and philanthropists to take the matter into their deep consideration as upon the removal of this want depends the solution of the question of poverty which we so loudly complain. We hope with our correspondent that our representatives in the Bengal Council will do their best to induce Government to provide adequate means for affording such education to the people of Orissa when nothing of the kind exists at present.

ଗର ତା ୩୦ ରଜରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତା-
 ଦରେ ଗରପୁରୀନା, ସୁକ୍ରପଦେସ, ମଧ୍ୟରାତ ଓ ମଧ୍ୟପଦେସରେ ବସେଷ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲ । ଦକ୍ଷିଣରେ ଧ୍ୟା ଗ୍ରାହେ ୨ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲ । ଅମଗନଗ ଓ ପରେକ୍ରେ ସବାପେଶା ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ସଥାକମେ ୧.୨୧ ଓ ୨.୧୪ ରସ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲ ।

ଗର ତା ୨୫ ରଜରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତା-
 ଦରେ ଗୁରୁତରେ ଯେଲେମସେଗରେ ୨୫୫୧ ମୂର ହୋଇଥିଲ ଯେ ବହିପଥରେ ସୁକ୍ରପଦେସ ୨୨୦୦ ଶଙ୍କାବ ୧୩୧୨ ବଙ୍ଗ ୨୫୨ ବମେଇ ୨୦୨ ଓ ମଧ୍ୟପଦେସ ୧୫୮ ଛୁଇ ଥିଲ । ଶ୍ରୀ-
 ପୁରୀନାର ଅଳ୍ପ ଜଣା କାହି । ବାଦା ଦିଶିଥିଲେ ମୋଟ ମୂରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ହୋଇଆନ୍ତା । ଗର ସପ୍ତାକ୍ତର ୨୫୫୧ ମୂରୁ ପ୍ରତି ଏଥର ବହିଅଛି ଏବ ଏହି ବୃଦ୍ଧି ପଞ୍ଚାଦଶ, ସୁକ୍ରପଦେସ ଓ ବଙ୍ଗରେ ଦାଶିଅଛି ।

FATE OF OUR CONFERENCE.

In one of our latest issues, we said something about the Utkal Union Conference. We wanted, we remember, to know if her fate was sealed. The query has been present in our mind, and we have been asking to ourselves, thinking at the same time, whether all our attempts, all our endeavours and all that was done were the results of a blind and aimless enthusiasm which rise and fall spasmodically. One after another, four conferences were held, in which there was no want of enthusiasm. Enthusiasm, we know, is a powerful factor in all organizations and undertakings. Our object to day is not to disparage, nor to weigh the *pros* and *cons*. In any way, there was no lack of a rising sense of duty for an unity of action. The enthusiasm was catching. In sentimental enthusiasm, in unity of action resulting from an unity of mind, all the four conferences were successful events. But we must here say, although it will not be admitted on all hands, that the successes were on a sliding scale contrary-wise, of which no gauge mark nor arithmetical proportion could be given. There was, as we have already said, enthusiasm enough. To crown all there was a sincere and all engrossing general feeling to do something for the country. The tide was high, and mind was let loose. There was therefore plain-sailing. But was it abiding? And was the goal reached? All ended in a couple of day's hubbub, testifying to the truth of the traditional aphorism of the "three nights" affair. Thus then we began and are we going to end if not ended already? Our earnest wish is, and it is accompanied with an earnest prayer, that we do not wish to end, if we can mend. Let us take into our mind the first conference. It is the result of the first we are to weigh and measure. Weighed and measured she stands high and immaculate and therefore inspiring. She was the mother plant, the mother-pearl, carrying in her womb, something great and grand, nay something sublime. She was unique in her character. She carried the *foetus*, if we can say so, of a grand national upheaval morally and socially, and though she was kept studiously and scrupulously aloof from any thing political, we are not prepared to say that indirectly she was not the stepping stone towards a political unification of the people of Orissa concordant with the varied nature of her nationality. She was therefore the mother of a great "Idea" which we have not been able to catch with all its intrinsic values. It is not easy to do so. It is no easy matter to break open an oyster. It requires a skillful hand, and when broken, the contents are not palatable to all. It is a neighbour of the mother-pearl and both therefore carry valuable contents

which yield to those who know their worth. Our first conference was the one man's idea, the one energy—the one master energy. Unfortunately for ourselves we could not develop the "Idea" much less did we understand it. Fleeting success made us self-confident and we have not, therefore, been able to hit the mark. We were carried away by the gleam and glare which dazzled us from outside. But the veneer did not last long. It soon faded. Let us, therefore, catch the man, and we will then catch the "Idea" an idea which will be all engrossing and all-embracing. The "Utkal Union Conference" will then come out with a more enervating spirit of universal love and brotherhood. The one all and all in one. We will have to work it out and there is time yet.

ରଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସତ ୧୮୮୫ ସାଲର ବଙ୍ଗୀୟ ପ୍ରଜାସତ୍ତ୍ୱ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ ଅନୁସାରେ ଦଲାଇ ଲେଞ୍ଚୁଣ୍ଠା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ସମସ୍ତ ଜୟମ୍ ସତ ୧୮୯୮ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୨୯ ରଖି ଏ ସତ ୧୯୦୪ ସାଲ ଡିସେମ୍ବରମାସ ତା ୧୩ ରଖିର ବିଜ୍ଞାପନଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ବିପ୍ଳବରେ ସେ ସମସ୍ତ ଗଜମାସ ତା ୨୩ ରଖିର ବିଜ୍ଞାପନଦ୍ୱାରା ରହିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ସରକାରୀ ବୃତ୍ତି ଶାଳା ଚଳିତଦିନ ବିପ୍ଳବଦୀଙ୍କର ଅଧିକ ଭଲଭଲରେ ପଢ଼ୁଥିବା ଶ୍ରୀ ରାଜକରନ୍ଦ୍ର ତାମ୍ବୁଳ ବ, ଏ, ସବ ଚେପ୍ପଟୀ ଚଳେକ୍ତର ନିୟୁତ୍ତ ଦେବାର ସେହି ଅଧିକ ବୃତ୍ତି ବାଲି ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ସରକାରୀ ଅପର କିମ୍ବା ସମ୍ପଦ ଫୁଲିଯୋଗର ଚେ ଦୁଇଟି ବୃତ୍ତି ଦେବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘର ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିବା ଏବଂ ଚେମ୍ପୁକାର ପରିବୃତ୍ତଣ ଗୁରୁତ୍ୱ ବ, ଏ, ପ୍ରଥମ ଶରରେ ବ, ଏ, ପ୍ରଥମ ଦର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଫୁଆଁ ଥିଲେକ୍ତେ ତାହାକ ଦାମା ଉପେକ୍ତି ହୋଇ ଥିବା ପୁଲେ ଶାଲି ଦେବା ବୃତ୍ତି ତାହାକ ଦେବାର ଓଡ଼ିଶା ଓ ଦରସମ୍ପାଦରେ କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦରଅଛନ୍ତି । ଅନେମାତେ ଅଗା ଦରୁ ବୃତ୍ତିପ୍ରମାଣେ ଏହି ଫୁଲିପ୍ରମାଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ ।

ଏବର୍ଷର ସାରଦୀୟା ଉତ୍ସବ ବିଷୟରେ ସରକାରୀ ବୃତ୍ତିକର ଡାଇରେକ୍ଟର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ବର୍ଷର ଅଭାବଦେବୁ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ପ୍ରାୟ ୮୮ ଲକ୍ଷ ମାଣ ବୃତ୍ତିରେ ଶାରଦୀୟା ଦେଇଥିଲ ମାତ୍ର ଏବର୍ଷର ସେହି ଯାତ ଦେବା ବୃତ୍ତିର ପରିମାଣ ୨୯ ଲକ୍ଷ ମାଣରୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିକ ଥିବ । ଦାସକ ଦରଦାର ବୃତ୍ତିର ପରିମାଣ ୨୦୯ ଲକ୍ଷ

ମାଣ । ଏବର୍ଷ ଅଧିକାଂଶ ଜଳରେ ଗଭୀରରେ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ତେରେ ଜଳରେ ବହୁ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଦେବୁ ପ୍ରସକ୍ତ ବହୁ ଉତ୍ତମ ଦେବାର ନିୟୁତ ଦୁଇ ମାତ୍ର ଅଧ୍ୟା ଦେବେତ ଜଳରେ ଖୋଲିପଣରୁ ଅଧିକ ପ୍ରସକ୍ତ ଆସି ଦରସାଏ । ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁରରେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ । ମୋଟରେ ଏବର୍ଷର ପ୍ରସକ୍ତ ସାଧାରଣ ଦାସକାର ଉତ୍ତମରୁ ଉତ୍ତମ ଦେବ ଲକ୍ଷ ।

ବିକା ବାରରେ ବର୍ଷା ଯିବାର ସ୍ୱାଧିକାର ବୃତ୍ତି ଦୋଇଥିବାର ଶାଠକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠି ବର୍ଷମାତ୍ର ବିକା ଗାରେ ବିକାବାର୍ତ୍ତା ଦର ଯିବାର ପ୍ରକ୍ତିୟ ମାତ୍ର ଗଭୀର ନିୟୁତ୍ତଠାରେ ଅଧିକ ଦୋଇ ଅଛି । ଏଥିର ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରମିକ ନିକୋଇ ଦେଖିଲ ମତାପତ୍ତ ଦରରେକୋ, ସୋରକାମ ଓ ରଙ୍ଗଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରକାଶକାର ଦେଖାଇ ଲେକ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ସେ ଦେଖିଲି ଯେ ସ୍ୱାଧିକାଂଶରେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବୈଦ୍ୟୁତ ହେଉ ଅଛି ଏବଂ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗ୍ରାହକ ଯାଇ ସମୁଦାୟ ପୃଷ୍ଠାକୁ ବୁଲି ପ୍ରକ୍ତି ସେଦ୍ୱାରା ୮୪ ଦକାର ଗୁଣେ ଏକଲକ୍ଷ ପ୍ରମାଣରେ ପେରଅପେ ଏବଂ ୨୫୦୦୦ ମାଲ ଏବଂ ସମାତ ଦେଖିଲେ ବୁଲୁଅଛି । ବିକା ବାରରେ ବିକାବାର୍ତ୍ତା ଦେଲେ ପୁରୁକାଳର ଉତ୍ତମାଦେବି ଯେ ବିକା ଅଛି ତାହା ସଦ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଯିବ । ପ୍ରକୃତରେ ବିକାବୃତ୍ତି ପ୍ରାସକାରର ଶର ଦେଖିବା ସଦ୍ୟ ବ୍ୟାପାର ଦେବ ।

ବଜ୍ରଦଳର ଛୁଟି ଅକ୍ତେ ଗତ ସୋମବାର ଚଳେକ୍ତ ଓ ସୁଲମାତ ପିଟିଲ ଓ ସଦ୍ୟର ଗଜଲ ପ୍ରକାଶକ ଦୋଇଲ । ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶକରେ ଏ ଚଳେକ୍ତରେ ବଜ୍ରଦଳ ସେମନ୍ତ ଉତ୍ତମ ପର ଜଗାମାଉଥିଲ ଏବେ ସେପର ନାହିଁ । ଦୁଇ ଭାଗରେ ଉତ୍ତମପ୍ରକାଶକର ଅଧିକାଂଶ ଏ ସମୟକୁ ଗ୍ରାହଣ କରନ୍ତେଥିଲ । ମାତ୍ର ତାହା ଏବଂ ପ୍ରାଚୀନ ବାକ୍ଷିତ ବ୍ୟାପାର ବୁଦ୍ଧେ । ବଜ୍ରଦଳର ସାହେବମାତ୍ରର ପକ୍ଷ ବୋଲି ଜନସାଧାରଣ ବୁଝନ୍ତି । ଅନେ ସାହେବମାତ୍ରେ ଗୋଡ଼ାପୋକ ଓ ତାତାପ୍ରାଚୀର ଶିକାର ଶ୍ରେଣୀର ଚିତ୍ତ ଦେଖିବୁ ଚଳେକ୍ତକୁ ସଙ୍ଗୀ ଦରୁଥିଲେ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣକୁ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ । ଏବେ ସାହେବମାତ୍ରେ ଅପରାମଧ୍ୟରେ ସେସମସ୍ତ ଚଳୁଅଛନ୍ତି ଓ ଦେଖାଯିଲେକ୍ତ ଲେକ୍ତୁ ଚାହିଁ । ସୁତରାଂ ଦେଖାଯିବ ସଙ୍ଗେ ଫୁଲ ଓ ହୋଇବୁଲ ପ୍ରାଚୀନ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଉତ୍ତମ ସୁଯୋଗ ଦୁଇ ସାଉଅଛି । ଉତ୍ତମ ଓ ବେଲ ଓ ଶୁଭିରଗୋଗେ ସାଉସା-

ର ରାଜ୍ୟ ଗ୍ରାମ ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଗାଳ-
 ପାଠକୁ ବାହାର ଯାଏଁ ଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟ ମାତ୍ର
 ଯେ ଦେବଦେବୀ ଦେବୀ ସେମାନଙ୍କୁ ବେଳ
 ଦର୍ଶନ ଚଳନ୍ତା ଓ ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ଦେବୀରେ ଅବୁଝି
 ଦେବେ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ବହୁକ୍ରମେ ।

ସେବା-କେଶରୀ ନାମରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଶାରମାଣିକ
 ଜୀବନ ସମ୍ପାଦନା ମାସିକପତ୍ର ଯାଏଁ ଏକମନ୍ତରେ ଏହି
 ମାସକୁ ବାହାରଦେଶ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ।
 ଅନେମାନେ ବହୁତ ପ୍ରଥମ ସତ୍ୟା କୃତଜ୍ଞତା
 ସହିତ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହା ଏ ଚଳ-
 ଚର ଉତ୍କଳର ପ୍ରତିଫଳରେ ମୁକ୍ତ ଏବଂ
 ଶ୍ରୀମତୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ମନ୍ତ୍ରଣ ଏହାର ସମ୍ପାଦକ ।
 ପତ୍ନୀଦାର କଲେବର ୧୭ ପୁତ୍ରା ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସକ
 ରର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ୧୦/୮ ଏହାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ “ଏହା
 ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅନୁପ୍ରାଣୀ ନଦେ ଲୋ
 ବାନ୍ଧବଲରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର ଅନୁ-
 ଶାଳନା ଏବଂ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ।” ଏଥିର
 ପାଠକମାନେ ବୁଝିବେ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଧର୍ମ-
 ପୁତ୍ର ବାନ୍ଧବ ଅନୁସାରେ ଶାରମାଣିକ ବସନ୍ତ
 ଦୁର୍ଲଭତା ଏ ପତ୍ନୀଦାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃ-
 ଶ୍ଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭବ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣା ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର
 ପ୍ରମୁଖ ଅବତାର ଉପାଦାନ ବାନ୍ଧବ ଏହାର
 ନାମ ସମ୍ପାଦକ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଉତ୍କଳରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମ୍ପାଦନା ନିତାନ୍ତ ଉତ୍କଳ ନଦେ ବଳ-
 କ୍ରମେ ବହୁ ଅଛି ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଲେଖି ପଢ଼ି ଜାଣିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନୁପ୍ରାଣ ହିଁ ଠାରୁ
 ଅନେକ ଅଧିକ । ଅତଏବ ଅପା କରୁଁ ସେମାନେ
 ଏ ପତ୍ନୀଦାର ପ୍ରତିପାଳନ କରି ପାରନ୍ତି ଓ ଯାହା-
 କର ଏ ଧର୍ମ ଜାଣିବାର ଉଚ୍ଚା ଦେବ ସେମାନେ
 ମଧ୍ୟ ପ୍ରାକୃତ ହୋଇପାରନ୍ତି ।

ଫକୀର ବନ୍ଦ ବଦ୍ୟାଳୟର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଦାନ
 ନିମିତ୍ତ ଗତ ଡିସେମ୍ବରମାସ ତା ୨୨ ତାରିଖରେ
 ଯେଉଁ ସମ୍ମାନ ଦୋଇଥିଲ ବହିରେ ଗ୍ରହଣ ଚେନ୍-
 ସାଇର ଶ୍ରେଣୀରେ ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
 ସମୋଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟତା ମଧ୍ୟରେ
 ବହିରେ ଯେ ଗ୍ରହଣର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହୀ,
 ଅନୁଗ୍ରହୀ, କୁମାରସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ମନୁଗ୍ରହଣ
 ବୋଲି ସର୍ବଦେଶୀୟଲୋକଙ୍କର ଧାରଣା ନୁହେ-
 ଅଛି । ଏଥିରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇବାରୀଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଯହିଁକି ବାନ୍ଧବୀ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଜୀବନଯାତ୍ରା ଜୀବନର ଉପାୟ କରବାକୁ ସମ
 ବରୁଣେ ଉପକରଣ ଓ ଲୋକଙ୍କର ସେବା ଉପସ୍ଥ-
 ଳୁରୁଣେ କରପାରିବେ ବାହା ଉପକରଣେ

ଉପାଦାନର ସେ ଅପା କରନ୍ତି ।—ଶ୍ରେଣୀରେ
 ମହୋଦୟ ଯାହା ବହିରେ ଏଥିରେ ଲେଖାଯି
 ଅଛନ୍ତି ତାହା । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବୋଧାତ ଲେଖାପଢ଼ା
 ଯଥା ବସା ଶ୍ରୀମତୀ ଏମନ୍ତ ଦୁର୍ଲଭତା ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ଯେ ଅଭିଭାବନାମାନଙ୍କ ଉପକାର ମାନିବାକୁ
 ବାହୁ ଏବଂ ଦାମପ୍ରଦାନ ଦୁର୍ଲଭ ଓ ଦେହ
 ଦୁର୍ଲଭାଗ୍ରଣେ ଲିପିପ୍ରଦାନ ଦେଖି ସତ୍ୟ ଜମ
 ରରେ ସେମାନଙ୍କର କୁଣ୍ଡଳିନୀ ସୁନାମ ଦେବୀର
 ବାଟ ଚାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଏ ଦଳଙ୍କ ଦୁର୍ଲଭତା
 ସତ୍ୟେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରୀମତୀ ଯହିଁକି ଦେବୀ
 କରନ୍ତି । କରନ୍ତୁଗଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ବଦ୍ୟା-
 ସଙ୍ଗେ କରନ୍ତୁ ଅପେ ଛାଡ଼ ଦେବ । ବଦ୍ୟା ଓ
 ବଦ୍ୟାଯୋଗୁଁ ଦୈବଦେବ ଅବତାର-
 ରୂପରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ବଦ୍ୟା-
 ଶିଖି କରନ୍ତୁଲର କ ଦେଲ ସେ ବଦ୍ୟା ଅମ୍ଭମା-
 ନଙ୍କ ମନରେ ଅବଦ୍ୟା ଅଟେ । ଭରଣା କରୁଁ
 ଏଣିକ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କେ ବଦ୍ୟାଲର ସଙ୍ଗେ ଅପା
 ଲକ୍ଷ ଉପକରଣ ଚଳିପାପୁର ବସେଷ ଦୁର୍ଲ୍ଲ-
 ରଣିବେ ।

କରବର୍ତ୍ତର ପ୍ରଥମକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଏଥର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ସମ୍ପାଦକ ଦାଈର ବାଲିଦା ମତ୍ତି
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ସରକାରୀ ଅଭିଭାବନା ଲକ୍ଷଣରେ
 ବାହାରଅଛି । ଏଥରର ବାଲିଦା ଉପକରଣ
 ଚଳାଯାଏ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣକରଣ ପଦ
 ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ ଗୁଣସମ୍ପନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ନିମ୍ନପଦ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବସୁଖା ୧୧୦ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପାଦନ ହେଉ-
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ବହିମଧ୍ୟରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପଦ କ-
 ସ, ଏସ, ଅଧ ପଦଦ୍ୱାରା ଦୁର୍ଲଭ ବେଗମ ଏବଂ
 ଯୋଧପୁରର ମହାଶକ୍ତି ଦୁର୍ଲଭ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ମୁରୁଖିତାଗଦର କରାବ ବାହାଦୁର ଓ କେବେ-
 ଜଣ ଉତ୍କଳଦେଶୀୟ ଉଚ୍ଚ ଗଜକର୍ମଗୁଣକେ, ସି-
 ଏସ, ଅଧ ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ମହାଶକ୍ତି ଗଠା
 ପ୍ରଭୃତି ଉଚ୍ଚପଦ ଅନୁଲୋଚନ ଗ୍ରହଣରେ ସଞ୍ଜିନା
 କଥା ଓ ବାହାହିଁ ହୋଇଅଛି । କରମଧ୍ୟରେ
 କାଶିମ ବଜାରର ମହାଶକ୍ତି ମନୀଫ୍ରୁକ୍ତ କର୍ମା
 କର ନିଦେସ୍ତ ଉତ୍କଳସୁଦାସ ମହାଶକ୍ତି ପଦ
 ପାଇଅଛନ୍ତି । ଗୟ ବାହାଦୁର ନି ୧୭ ଶ
 ମଧ୍ୟରେ ପୁର ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର (ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଫେନସର ଗୋରା) ବାକୁ ସୁଦାମନନ୍ଦ
 ଦାମ୍ଭକଙ୍କ ଦାମ ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ଦ
 ଦେଲୁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାହାଦୁର ଗ୍ରହଣ
 ପିଠିକା ଦୁର୍ଲଭ ବସନ୍ତ ଅଟେ । କରଣିମେଷ
 ଗୁଣ ଦେଖି ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଦାନ କରବାଲ ବାଲିଦା
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଲାଭାପାଉଅଛି ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶପ୍ରକ
 ଗେମନ୍ତ ଦୁର୍ଲ୍ଲ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଦାନ ବହିରୁ ଗଣା ସୁବାର
 ବୋଧ ଦୁର୍ଲଭ । କରୁବା କରୁବା ଗଠା ଏବେ-

କର ବାହାଦୁର ବାହାଦୁର ପଦକୁ ଅନ୍ତର କ
 ଥାନ୍ତେ । ଅନେମାନେ ଅପାଦକୁ ବେ ସମ୍ପାଦ
 ବାଲିଦାକୁ ଦେଖି ଓଡ଼ିଶାର ଗଠା କରୁଦାର ଓ
 ଶ୍ରୀମତୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସାଧାରଣ ହିତକର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଦେବାକୁ କମ ମତ ଅଭିପ୍ରାୟ
 ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଦୃଷ୍ଟି ଅର୍ଦ୍ଧଶତ
 କରବେ ।

ଶାନ୍ତେନାୟକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ଗ୍ରହଣକୁ
 ପ୍ରମାଣ ବସନ୍ତ ଅଧିକ ବଳଜ ଅନନ୍ଦର ଅଦ-
 ଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି; ମାତ୍ର ଏ ଦେଶୀୟ
 ଅନଳରେ ପ୍ରକାଶ ନିଃଶରେ ଅସାମର ଏବଂ
 ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବେଶ୍ରୀ ଏ କଥା ସଂଯୋଜକ
 ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଅବସ୍ଥା ବସେଷରେ ଅସାମ-
 ନିଦେଶୁ ବାହାର ଅପରାଧ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେବେ
 ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ସୀତାଗେଲ୍ଲି ଦିଲେ ବାହା ଦେଲେ
 ବାହା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ବା ଅଂଶର ପ୍ରମାଣରୂପେ ପଦ-
 ଗ୍ରହଣ ହୋଇ ପାରେ, ବଳଜ ଅନନ୍ଦରେ ଏପରି
 ନୟମ ଅପାଦି ନାହିଁ । କରୁ ଏ ଦେଶର ଫଳ-
 ଶରେ କର ନୟକୁ ଦର୍ପଣରୂପେ ପ୍ରକାଶ୍ୟାଏ
 ସମସ୍ତେହିଁ ସମ୍ପର୍କ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନିଜର ଅପରାଧ ସମ୍ପ-
 ମାଣ କରବା ସତ୍ୟେ ବାଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ବଳ-
 ରବେ ଯେବେ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ଅପ-
 ରାଧାର ସମ୍ପର୍କ ଦେଖି ଦୁର୍ଲ୍ଲ ବାହା ଦେଲେ
 ବାହାକୁ ଗିରପ୍ରାଣ କର ନ ଯାଇ ଅପରାଧ ବହୁ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବଲ ଗେପକ ଗ୍ରହଣେ ବାହାର
 ଗଠାକୁ ଗିରପ୍ରାଣ କର ନ ଯାଇ ଅପରାଧ ବହୁ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବଲ ଗେପକ ଗ୍ରହଣେ ବାହାର
 ଗଠା ବଧ ଓ ଗୁରୁ ହିଁ ପ୍ରକ୍ତି ବାହାଏ ।
 ଯେବେବେଲେ ଲେଖରେ ଲିପିର ଦୋର
 ପଦେ ବେବେବେଲେ ବାହାକୁ ଗିରପ୍ରାଣ କର-
 ଯାଏ । ଗ୍ରହଣରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟମ ପ୍ରକଳତ ଅଛି । ଗ୍ରହଣକୁ ପ୍ରକାଶ
 ସାଧାରଣରେ ଅନିଦିତ ଓ ଅନୁପ୍ରମାଣ ଦୌର୍ଗ-
 ଲରେ ଅପଦ୍ୟ । ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକଳରେ ସାମାନ୍ୟ
 ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କର ଏକ ଜଣକୁ
 ଧର ପଦାନ୍ତ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକ ଅନ୍ୟା-
 ଦୁର ପାଇଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାହାକୁ ଗିରପ୍ରାଣ କର
 ବଜ୍ର କଠିନ ହୋଇ ପଡ଼େ । ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକାଶ-
 ପ୍ରକଳେ ଦୋଷୀ ପ୍ରକଳ ଦେବ । ସମ୍ପର୍କର
 ବସନ୍ତରୂପା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାଶ ଅପରାଧ ଅଧିକାଂଶ
 ଦାର୍ଯ୍ୟମତା ଅସାମିର କର ମନରେ ସ୍ୱୀକାର-
 ଉଚ୍ଚରେ ବାହାକୁ ଦୋଷୀ ସାଧ୍ୟ ଦେଲେ-
 ବାର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସାର ଦେଖି । ଏହି ପ୍ରଥ
 ବଳରେ ପ୍ରକଳ ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ
 ଅପାଦକରେ ଅସାମୀ ଦସ୍ତ ପାଇଲେଦେ
 ପରି ଅପାଦକରେ ବାହା ଠାକ ପାରେ ବାହା ।

ପ୍ରତିକୃତ ଚରଣ ଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ଅରତ
 ଦରଦରକୁ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ
 ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣ ସଂକଳନ ଅଟେ । ଏହି
 ପ୍ରଦେଶର କୃଷି ବିକାଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶାସ୍ତ୍ର
 ଗୋଷ୍ଠରେ ସାହେବ ସମବାୟ ଗଣ ସମିତି
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପରେକ୍ତ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ତାହାଙ୍କ
 ଅଧୀନରେ ଚେଳିଷ୍ଟ୍ରମୋକ ଗଙ୍ଗା ପ୍ରଦେଶର
 ତାହା ଜଳରେ ଗୁଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ର ପ୍ରାଣତ ତାର୍ଯ୍ୟ
 ନିର୍ବାହର ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ପରଦର୍ଶନରେ ନିୟୁତ
 ଅଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦୂଳତରୁ ଏହି ବ
 ଏବଂ ପ୍ରାଣର ଦେହେ ଜଗ ପ୍ରଜା ମଣି ଗୋଟିଏ
 ସମିତି ଗଠିତ ହେ ସେହି ସମିତିରୁ କଳ୍ପି
 ମାତେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦୋଷର ଅବସ୍ଥା ଓ
 ପ୍ରୟୋଗର କୃତ୍ତି ସଦା ଗୁଣ ଦେବେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ସମସ୍ତେ ଦୟା ଦେବେ ଓ ସମିତିର ତାର୍ଯ୍ୟସତ ସେ
 ବାହାରର ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ବାହୁ ଠାରୁ ଗୁଣ ତଳେ ଚର୍ଚ୍ଚି
 ସଦାସେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀରେ ଦୟା ଦେବେ ।
 ବାର୍ଷିକ ୫ ୮.୧୦୦୦୦ ବୁଦ୍ଧରେ ବାହାରୁ ୫୫୦ ଗୁଣ
 କର ସମିତିର ସର୍ବାଙ୍ଗରୁ ୪୯୦ ବା ୫୯୫୦
 ରେ ଗୁଣ ଦେବେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଲଭ ସମିତିର-
 ରସ୍ତାରରେ କମା ଦୋର କ୍ରମେ ବଡ଼ ସୁଖ ଓ
 ସମିତିର ସର୍ବାଙ୍ଗରୁ ଗୁଣ ସଦାସେ ଅନ୍ୟ ମହା-
 ଜଗର ସାହାଯ୍ୟ ଲେଖିବେ ଦାହି । ବଙ୍ଗ-
 ପ୍ରଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଳରେ ଏ ପ୍ରକାର
 ଦେବେ ସମିତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦୋର ଉତ୍ତମରୁ ସେ
 ତାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କ୍ରମେ ସେ ସମସ୍ତର ସଙ୍ଗା
 ବଡ଼ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ଏପରି
 ସମିତି ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବା ତଥା ଶୁଣିବା ଦେଖିବ
 ଆଜି ଏ ବ୍ୟାପାରୀ କ୍ଷେତ୍ର ଅବଦେଶକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଜଣା
 ଦାହି । ଅନୁମୋଦନ ଅରତ ସହଜ ଅବଗତ
 ଦେଖୁ ଯେ ବାକି ଓ ତୋମପତ୍ରାରେ ୧୭ ଟା
 ସମିତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ ସେ ସମସ୍ତର
 ତାର୍ଯ୍ୟ ସୁନ୍ଦରରୁ ଗୁଣ ଅଛନ୍ତି । ଗୋରାଧା ନିର-
 ନାର ବାଲୁଗା, ବସନ୍ତେର ଓ ଦୋରମତ୍ତରେ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ସମିତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେବାର ଅନ୍ୟା ଅନ୍ୟ ।
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ସବୁଜଗତର ସମସ୍ତର ପ୍ରାଣୀ
 ଦେବେର ବସନ୍ତେର ସାହାଯ୍ୟରେ ସହ ବଡ଼
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କଳିଦା ଗଜା ସହକାର ଦୋର
 ଏଥି ଯେ ଦେବୋଟି ସମିତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଛନ୍ତି ।
 ଦାରେଶର ଜଳ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଦେବୋଟି
 ସମିତି ଏ ବର୍ଷ ଦେବାର ଦେଖୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ସମିତିସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପରେକ୍ତ ମହୋଦୟ
 ଓଡ଼ିଶା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସୁନ୍ଦର ତାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସୁଖା ଦେବ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକା-

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାପ୍ତ ସମାପ୍ତ ଦେଖୁ
 ବରୁଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ଏଡ଼େ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
 ଯେ ଏହି ମହତ୍ତ୍ଵ ଅଦ୍ଵୈତକୁ କର୍ତ୍ତାରେ ପର-
 ଶର କରଣା ସତ୍ୟେ କଳେ ପ୍ରତ୍ୟୁ ଦେବାର
 ଦେଖିବ ଆଉ ସରକାରଙ୍କ ସ-ଙ୍ଗ ଯୋଗଦେ
 ବାରୁ ସୁଖା ଅଛନ୍ତ ଦେଉଦାହି । ଏହିଭାର
 ସମିତି କଳିଦାର ଏମନ୍ତ ଦେନ ନିୟୁତକଳ
 ଗର୍ଭରେ ଯୁକ୍ତ ଦେଉଦେ ଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଅନୁଗତେ ଶ୍ରୀମାତେକମାତେ ଅଦାୟ ସରେ
 ତାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉଅଛନ୍ତି । ସୁଦର୍ଶ ସମିତିପ୍ରାପ୍ତ
 ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କର୍ତ୍ତା ନିର୍ବାହନରେ ବିଶେଷ
 ବ୍ୟାପି ବୃତ୍ତେ ପ୍ରୟୋଗର ଦାହି । ଏପରି
 ଶିକ୍ଷିତଲୋକଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର
 ଧ୍ୟାନ ଅଧ୍ୟାୟ ଦାହି । ଅନୁଦୟରେ
 ଏ ଜଳର କଳିଦାର ଶାସ୍ତ୍ର ନଳେ ସାହେବ
 ବାକିରେ ଦେଖିଗୁଣ ସମିତି ପରଦର୍ଶନ କର
 ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରକାଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତାହା
 ବାବନ୍ତରେ ଜଣାଦାହି ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷ ପତ୍ର ଏଥର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର
 ଅଧିବେଶନ ସମସ୍ତରେ ଲାଦୋରଠାରେ ଶିଳ୍ପ ଓ
 ଶ୍ରମ ସମିତି, ଧର୍ମ ସମିତି, ସାମାଜିକ ସଂସ୍ଥାର
 ସମିତି, ମାତୃ ଦୁର୍ଗା ନିର୍ବାହୀ ସମିତି, ଅଧି-
 କନ୍ତ ଠାଗ ସମିତିର ଅଧିବେଶନ ଦୋରସ୍ତର,
 ଏବଂ ସମସ୍ତ ବାକର ଗୋଟିଏ ସମିତି ଦେଉ-
 ଥୁଲ । ସେ ସମସ୍ତର ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ ଗ୍ରାଣ
 ଦାହି । ଶିଳ୍ପର ସମିତିର ସମସ୍ତର ଦ୍ଵାର —
 ବଙ୍ଗର ମହାମତା ଦୋରସ୍ତରେ ସେ
 ସାରଗର୍ଭ ବକ୍ତାରେ କୃଷି, ଶିଳ୍ପ ସମ୍ପଦ
 ମାତ୍ତସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ମହୋଯୋଗୀ
 ଦେବାର ଅଧିବେଶନ ଦେବୋ ପ୍ରଦେଶ-
 ବିଷୟରେ କହଲେ ତ ଏଥି ସଙ୍ଗେ ମିଶ୍ଟିକା
 ଦେବେର ଅନ୍ୟାୟର ଶକ୍ତ ଦେଲେ ଏଥିରେ
 ଦୋଷ କହୁ ଦାହି ତର ଏହାଦ୍ଵାର ଗୁରତ-
 ଦେବା ସମସ୍ତର କର୍ତ୍ତା । ଅନୁଗତ ସହଜ
 ସୁଦେଶୀୟ ଦୁର୍ଗା ସୁଦର୍ଶନ ତ ଦେଲେ ଦେଖିବୁ
 ଶିଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖର ଶାସ୍ତ୍ର
 ଦେବ ଦାହି । ଏଥିରେ ଅଧିକା କହୁ ବ୍ୟାପ
 ପତ୍ତରେ ତାହା କହୁ ଦେବ କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ପାତରେ ଶିଳ୍ପ ଦୁର୍ଗା ମୁନ୍ୟ ଉଗା ଦେବ ଏ
 ଦେଖର ଅଗ୍ର ଦୂର କର ବିଦେଶକୁ ଯାଇ
 ପାତ । ନାଗ ସମିତିର ସମସ୍ତର ଅଧିବ
 ପ୍ରକାଶପତ୍ରର ମହାମତା ଅଧିକାର ଦେଖୁରେ
 ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସହସମିତି ସେ
 ସମ୍ପଦେ ଯୋଗଦାନ ଦେଖୁରେ ଶ୍ରୀମତା ସର-

ନାଦେଇ ପ୍ରକାର ବକ୍ତାସ୍ତରେ । ସେ ସୁନ୍ଦର
 ସୁକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବକ୍ତାରେ ଦେବ ଦେଲେ
 ସେ ନାଗ ସେମନ୍ତ ମହୋଦୟ ଦେବେ
 ବାହାର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଓ ସୁଦର୍ଶନ ମୂଳ ଅଟେ ।
 ଠାଗ ଶିଳ୍ପର ଦେଲେ ମନ୍ତାଦାହର ସମ୍ପଦ
 ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ସଂସାର କର୍ତ୍ତା ନିର୍ବାହର ସୁନ୍ଦର
 ଦୋର ତ ଯାରେ । ଶିଳ୍ପର ଅବଦେଶ
 ଦେଖର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାର ବାଧା ଦୋରସ୍ତ ।
 ମାତୃ ନିର୍ବାହୀ ମନ୍ତା ପିତାମହର ପିତା
 ବ୍ୟବହାର ବିବରଣେ ବିଦେଶ ଦେଖୁ । ଦେ-
 ବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଉଥୁରେ । ତାସ୍ତରେ
 ବାଲୁଗାରେ ନିରା ପାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟବହାର
 ଠାଗ ଅବଦେଶ ଓ ସମସ୍ତ ଅଧିବେଶନର
 ଠାଗ ଦୁର୍ଗା ଶିଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅଧି-
 ମତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖର ଦୁର୍ଗା କହଲେ
 ତ ସତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖକର ଦେବୋ ଦେଉ-
 ତହିଁ ବଡ଼ ପଦାପାଦ ବିଷୟ । ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦ
 ସମସ୍ତର ବିବରଣ ମହାମତାସର ଦୋର-
 ଥୁରେ । ସେ କହଲେ ତ ବଡ଼ ବ୍ୟାପ ଓ ବୁଦ୍ଧ
 ବିବାଦ ଅଲୋଚନାର ପ୍ରୟୋଗର ଦାହି । ସେ
 ସମସ୍ତ ଅଧିବେଶ ଦୋର ଲେଖକର ବ୍ୟାପ
 ଦୋରସ୍ତ ଏବଂ ଏଣିକ ସେ ସମ୍ପଦ ଅଧିବେଶ
 ଦୋରସ୍ତ ଦେବ । ବାଲୁଗା ଓ ବିଷୟ
 ବିବାଦ ଠାଗ ବିଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମଧ୍ୟରେ
 ବାଲୁଗାଦ ପ୍ରକାର । ବାଲୁଗାଦ ଅଧିବେଶ
 ଦୁର୍ଗାସ୍ତ ଏବଂ ଦାହା ଅର୍ଥର ଦୂଳ । ଦେବାର
 ବିଷୟ ଅଧିବେଶନ ୧୫ ଟା ଦେଲେ ତାହାର
 ବିବାର ଦେବ ନାହିଁ ଶାସ୍ତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଏହି କ୍ରମ
 ଦୁର୍ଗାସ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ବିଷୟ ବିବାଦର
 ଅଧିବେଶନ ଅବଦେଶ ପରମାଣରେ ଠାଗ
 ଦେବ ଏବଂ ବାଲିତା ବିବାଦପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ
 ଓ ନାଗ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅବଦେଶ ସମସ୍ତ ପର
 ଅଧିବେଶ ଦୋରସ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟ ସମ୍ପଦ
 ସୁନ୍ଦର ଦୁର୍ଗାସ୍ତର ସେ ବିଷୟ ଦେଲେ
 ପ୍ରକାର ବିବାଦ କହବା ନ କରବା ତାହାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହେ । ସେଥିପାଇଁ ପିତା
 ମାତାକୁ ବିବାଦ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଜାତି ବିଷୟରେ ସେ କହଲେ ତ ବିଷୟ
 ପ୍ରଦେଶର ହୁଡ଼ ସମ୍ପଦାୟ ସା ପ୍ରକାଶ ଦାହା
 ପ୍ରକାଶ ବାଲୁଗା ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଏହିପରି ସମ୍ପଦ
 ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ସମର୍ଥନ କରବାକୁ ସେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ତାହାଦେବ ଦୁର୍ଗା କ୍ରମେ
 ବୁଦ୍ଧ ଦେବା ଅଧିବେଶ । ସମାଜର ବିଷୟ
 ତ ଦେଲେ ହୁଡ଼ସମଜ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୁର୍ଗା ଦୋର-
 ଶିଳ୍ପ । ସାମାଜିକ ସମିତିର ସମ୍ପଦପତ୍ରରେ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦାହା ସାହେବ ମହୋଦୟ ଦୋର-

କର ୩୦୦ ଟଙ୍କା ପରିଷ୍କାର । ଏ ମଧ୍ୟ ଓ ମଧ୍ୟରେ କରଣ
କର ଉତ୍କଳର ଶାସନ ସମ୍ପର୍କର ଦାଠର ଓ ମଧ୍ୟରେ
ମଧ୍ୟରେ ଉପସଂହାର । ଏହି ସମାଜର କାଳର ସମାଜର ପ୍ରତି-
ସ୍ପନ୍ଦନ ଉପମାନ ଠୋର ସ୍ପର୍ଶସମ୍ବନ୍ଧ ଠାଉଅଛନ୍ତି ।

ଏଠି ଉପସଂହାର ମଧ୍ୟ କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରଣ-
କେବଳ କେବଳ ସ୍ପର୍ଶ ଓ ଶାସନ-ମୁକ୍ତ ହେବାପାଇଁ
କି ଦେ ଶାସନ କେବଳ ଦେଖା ମାନବର ଠିକା ମନ
ପାହିଁ ।

ପ୍ରେକ୍ଷଣପତ୍ର ।

ପ୍ରତିପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କ ସମାପନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ

To
The Editor, Utkal Dipika.
TECHNICAL EDUCATION IN ORISSA.

Before discussing the subject, we must first of all re-echo our sentiments with that of the Utkal Public for the general gratefulness felt to the Government for its kindly establishing 6 Technical scholarships in the C. E. College Sibpur for the Utkaliya students as announced in the Calcutta Gazette of 15th December. It is stated that the stipends are so fixed as to cover the college and mess dues; the scholarships for the Overseer Department may maintain students with an average allowance of Rs. 5 from homes, but we think that sufficient considerations have not been given in calculating the scholarship of Rs. 20- for the Engineer student who will have to require Rs. 20- (Twenty) more on an average per month for his up keep.

Government Technical Institutions in Bengal not only train up mechanics, but they also train up men for the Provincial and Sub-ordinate staff of the P. W. D. of Bengal and in this minor consideration also Utkal has no advantage, although P. W. D. in Orissa embraces a big Department and a huge staff. This absence of Utkaliya Officers in the P. W. D. in Orissa, this absence of mills or factories, this drawback of any technical enterprise do all forcibly shew the sad want of proper education to gain the aptitude for such techniques. When we see that the whole of Utkal does not possess even a single oil-mill—the simplest of all the mills, although sufficient oil seeds are exported, when we think that machine-sugar-mills recently introduced to our village are in the hands of the more enterprising artisans of Bengal this want of the education is more clearly brought to home.

When we see that we have no chance of a Technical School soon to be opened in Orissa, we ought to exert ourselves for such trainings. The Government has already shown its interests in establishing scholarships. The public ought also to shew similar interest. There are 4 District Boards and 4 Chief Municipalities in Orissa. Only the Cuttack District Board offers one Technical Scholarship. To save us at the present crisis Municipal and District Boards may kindly take up this momentous subject and establish scholarships in different Technical centres and factories for training up of artisans and mechanics. The Utkal Union Conference may also give it an impetus by adding to the numbers of such scholarships. May we not also hope that the enlightened Maharajahs and Rajahs may consider this subject and train up men of their own States by establishing technical scholarships?

The Calcutta Gazette of 22nd December announces the establishment of the "Weaving Institute" at Serampore by the Bengal Government. It proposes two standards;

the higher standard is meant for students with Entrance or B. Class qualification, who are willing to be managers of weaving agencies. Twenty scholarships of Rs. 15- each are kept for them each year. The lower standard is meant to train up weavers. We may hope that Utkaliya students will try their luck in this.

Ten or Twelve years ago, to facilitate technical education the Government opened B and C classes in Government High schools in Bengal. The B class gives technical training, passing which the student gets a certificate equal to Entrance standard; but he is allowed to join the 2nd year sub-overseer class while an Entrance passed student is admitted to the 1st year only. The C class gives a commercial training qualifying to read in the commercial College at Calcutta. Those Government schools which have these B and C standards have special scholarships for successful students for higher training.

As the Government is now allowing several scholarships for Utkaliya students in the C. E. College Overseer classes, should we mean that it postpones the 'Cuttack Engineering school project' to a future date? If so, may we not hope for B and C classes to be connected with the R. C. school, Cuttack in a short time? For science class much help may be availed of from the Ravenshaw College and for a carpenter workshop for the B. class one shed may be at a small cost raised in the College compound if the Utkal Public will urge on the Government. Particularly when we find scholarships open for us in the Sibpur College we ought to train up the student's mind for such education by having a B class in Cuttack College.

In conclusion we hope that the Utkal Public will pay their attention to this subject and Local and Municipal bodies will establish scholarships for training up artisans and mechanics which we find so common in Bengal districts, and further we may hope that technical education in Orissa will receive much more impetus as we have at present two Honourable Members to represent our grievances in the Bengal Council.

Bhubanananda Das.
of Dist. Purer.

31-12-09.

ସମ୍ପାଦକ ନିବେଦନ ।

ମହାଶୟ ।
କର ତା ୧୮ ରଖଇ "ସମ୍ପର୍କ" ରେ
ଅପଣ "ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟାମୁକ୍ତୀ ପୂଜା ଓ ଚରଣା,
ସ୍ୱପ୍ନକର ସମାଲୋଚନା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ସ୍ୱପ୍ନକ-
ରର ଦୂର ଗୋଟି ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ପର୍କ, ନିଜର ସେହି
ସମ୍ପର୍କ ମତ ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି, ମୁଁ ଚାହିଁଲେ
କିନ୍ତୁ କୋର ତ ପାଇ, ଅପଣଙ୍କ ଓ ପ.ଠକ
ବର୍ଗଙ୍କ ସ୍ୱରାଜ୍ୟକାଳେ, ମୋର ହୁଏ ମନୁକ୍ୟ
ନିମ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

୧ । ପୂର୍ବ ୨ କରୁର ସମ୍ପର୍କ ଉପସଂହାର,
ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟର ରୁଚି ଭିନ୍ନ ୨ ପ୍ରକାର, ଏଣୁ
ଭିନ୍ନ ପ୍ରାପ୍ତି ସାଧନା ପ୍ରଣାଳୀ ମଧ୍ୟ କରୁନ ।
ସେ ସେହି ପ୍ରକାର ପ୍ରାପ୍ତି କିନ୍ତୁ, ବା ସାଧନ
ରୁଚି ସେହି ପ୍ରକାର ଅନୁସରଣ କର ତ ପାଇ,
ବାକାଳରେ ଭଲ ପ୍ରକାର କଥା କହୁବାକୁ
ଯିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାରୀ କୌଣସି
ବାକାଳୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାରୀ, ବ୍ୟାପୀ ସାଧକର ହୁଏ-

ସ୍ୱରାଜ୍ୟକାଳେ ଉପସଂହାର ଦେବାକୁ ଅପଣା ଅଛୁ ।
ସାଧକାବସ୍ଥାରେ ଏକକ ପ୍ରାଣ ଅପ ମାନୁଷ୍ୟ-
ଏଣୁ "ଅପଣ କଥା ଅପା ଦେବା ଦେଖଇ
କରୁକୁ ଏ କଥା କହୁବାକୁ ଦିଅ — କହୁଇ
ମାଟିଦେ ମଧ୍ୟ କୋର ସାଏ" ସ୍ୱପ୍ନକର ଏହି
ଭାବକୁ କୌଣସିପରେ "ଅପଣ" ବା ଅପା-
ଲିକ୍ତ ବୋଲିଯାଇ ତ ପାଠକ

୨ । ଶ୍ରୀମତୀ, ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଅପଣ ଓ ଦୁଇ,
ଦୁଇ, ଭୁବନା ଅପ, ସମାମ ଭଲ ଅପଣ ।
ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ବ୍ୟାପୀ, ଦରକ୍ତ ଦେଖି ବସ କର
ପାଇ କ ? ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଭଲ କଥା ଦର ସମାମ
ଭଲକର ବସ ଦୋର ପାଇଲି କ ? ଅପଣ,
ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଶ୍ରୀମତୀ, ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଓ
ପ୍ରାଣ ଅପେକ୍ଷା ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବା ଓ ବାକି ଶ୍ରୀମତୀ
ଶ୍ରୀମତୀ ଅପ ବାକାଳ ବସ ନ ଦେଖ, ଏଥିରେ
ଅପଣକର କଥା କହୁ ନାହିଁ — କର, ଏଥି-
କାର ଦୁଇ ଅପ ସମାମ ଭଲକାରର ଚିତ୍ର-
ଦେଖାଦିୟୁ ଦୋର ପାଇବ । ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର
ତା ୨୫.୧.୧୯୧୧

ଶ୍ରୀମତୀ,
ଶ୍ରୀମତୀ—
ଚରଣ ।

ମୁଦ୍ରଣ ପ୍ରାପ୍ତି ।

କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ୨୫	୫୦
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୫୧
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୫୨
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୫୩
ମହାଶୟ ସମ୍ପର୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୫୪
କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ୨୫	୫୫
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୫୬
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୫୭
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୫୮
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୫୯
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୦
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୧
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୨
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୩
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୪
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୫
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୬
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୭
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୮
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୬୯
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୦
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୧
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୨
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୩
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୪
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୫
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୬
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୭
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୮
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୭୯
ଶ୍ରୀମତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ଦେବାକାଳ	୮୦

। ବା । ମୌ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷପୁର ଜମିଦାରୀ ଦେବତାପୁ
ସଦରକମା ଟ ୨୦୦ କା । ମଧ୍ୟରୁ ଦେବତାପୁ
ଦେବତା । ଚ । କୁମ୍ଭରୁ । ଚ । ଟ ୦୦୮ । ସଦର
କମା ଟ ୨୨୧ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦୦୦୦ ।

କ ୧୮୫୮ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା
ସେଣ ଅନୁକମା ମିଥ । ସା । ବେଳମପୁର
। ପ୍ର । ବାଳପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

ମଣି ବରତ । ସା । ରତନପାଳ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଦେଃ
ଦାମା । ମୂ । ଟ ୨୨୨୫୮୩

ବଦର ଜଳ ବନେଷ ସାକପୁର । ମୂ ।
ସବରେକେଶୁରୀ ଶାଳା ଅନୁବର୍ତ । ପ୍ର । ସାନି-
ପୁର ଟ ୩୫୮ ମୂଲ୍ୟ ବରତ । ବା । ମୌ ।
ଦେବତା ଅନୁକମା ଓ ନେର ଜମିଦାରୀ ଚ
ବରତ ସଦର କମା ଟ ୧୨୧୫୩୭୩ ଅନୁବର୍ତ
। ପ୍ର । ସାକପୁର । ମୌ । ଚେ ରତନପାଳ
ସଦରକମା ଟ ୧୧୦୦ ମଧ୍ୟରୁ । ବା । ଟ ୦୦୩ କୁ
ଟ ୩୫୮୩ ।

କ ୧୮୫୯ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୬୦ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସିଂହ । ସା । ଅଳକପୁର । ପ୍ର ।
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦେଃ
ଦାମା । ମୂ । ଟ ୨୧୫୩୧

ବଦର ଜଳ ବନେଷ ସାକପୁର । ମୂ ।
ସବରେକେଶୁରୀ ଶାଳା ଅନୁବର୍ତ ଥାନା ଅନୁବର୍ତ
। ପ୍ର । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଟ ୩୨୦୦ ମୂଲ୍ୟ ବରତ । ବା ।
ସାକପୁର ଜମିଦାରୀ ଦୋରକପୁ ସଦର କମା
ଟ ୧୦୦୩୮ ଚ ସାକା ଦାର ବନୋବସ୍ତରେ
ଟ ୧୦୨୩ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବତାପୁରକ । ଚ ।
ଟ ୦୦୧୨୩ କୁ ମଥୋଟ ସଦରକମା ସାବର-
ମଦେ ଟ ୧୧୦୦ ଦାରମଦେ ଟ ୧୧୨୦

କ ୧୮୬୧ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ବରତ କମାପୁର । ମୌ । ବୋବଦପୁର ସାମିଲ
। ମୌ । କମ୍ପା ରତନା ଦେବତାପୁରକ ଦେବତା
ଶାଳା । କମ୍ପାବଦା ମା । ୨୧୧୫୩୮ କମ୍ପିର
କାକାପୁ କମା ଟ ୨୨୨ ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୩୫୮ ମୂଲ୍ୟ
ବରତ । (କ) ଚିତ୍ତି-ସମ୍ପଦି ବାଣୀ ଶକଳ,
କରକ ଚୋପପୁରା (ଚ) ଚିତ୍ତିର ସମ୍ପଦି
ଚାନ୍ଦ ବାଣୀ ନ ୩୦୦ ମୂଲ୍ୟ ବରତ ମା ୧୨୩
ଏ ୨୦୩ କମା ଟ ୦୦୨୨୨ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୫୮ କା ।
କ । ପ୍ର । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଟ ୩୫୫୫ ମୂଲ୍ୟ । ମୌ ।
ଧରପୁର ବରତାରେ ଥିବା ଶ ବନୋବସ୍ତରେ

କାକା ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ନା । ବାକାପୁ ମା ୨୨୫୩୮
ସାଲକା କମା ଟ ୩୫୮ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବତା-
କମା ହାଣ୍ଡା ଦେବତା କା । ଟ ୦୦୩ କୁ ମା ୦-
୨୩୧ ମଥୋଟ କମା ଟ ୦ ।

କ ୧୮୬୨ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
କା । ସାକପୁର କାକାପୁର ଥିବା ଶ ବନୋ-
ବସ୍ତରେ କାକାପୁର କାମାପୁ । କା । ବାକାପୁ
ମା ୧୨୫୩ କମା ଟ ୩୫୮ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବତାପୁର
ହାଣ୍ଡା । ବା । ଟ ୦୦୩ କୁ ମା ୨୨୫୩ ମଥୋଟ
କମା ଟ ୦ । ଦାର ଏ ୦-୧୫୫ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦ କା ।

କ ୧୮୬୩ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
କା । ମୌ । କାକାପୁର ବରତାରେ ଥିବା
ଶ ବନୋବସ୍ତରେ ଚାକାପୁର କାମାପୁ ଶବରକ
କାକାପୁ ମା ୧୧୫୫ କମା ଟ ୦୦୩ ମଧ୍ୟରୁ
ଦେବତାପୁ ହାଣ୍ଡା । ବା । ଟ ୦୦୩ ମା ୧୨୨୮
ମଥୋଟ କମା ଟ ୦୦୩୨ ଦାର ଏ ୦-୧୦ କମା
ଟ ୧୫ ମଧ୍ୟରୁ । ଚ । ଟ ୦୦୩ କୁ ଏ-୦ ୫୦
କମା ଟ ୦୦୩୨ ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୧୦ କା ।

କ ୧୮୬୪ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୬୫ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୬୬ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୬୭ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୬୮ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୬୯ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୦ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୧ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୨ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୩ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୪ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୫ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୬ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୭ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୮ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୭୯ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୮୦ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୮୧ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୮୨ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୧୮୮୩ ମୂଲ୍ୟ କାଣ୍ଡ ସକ ୧୧୦୧ ମସିହା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଷ୍ପା । ସା । ନରଗାପ ଟ । ପ୍ର ।
ସାକପୁର ଡଃ
ବଦାମ ।

କ ୩୩୭ ମୂଲ ରତ୍ନ । ସର । ମୌ ।
 ମୁସପା ସାମିଲ । ମୌ । ଅବେର ଓ ନେର
 ଚିତ୍ରାଣ ସର । ଜମା ୫ ୧୭୯ ମଧ୍ୟରୁ ନିଜ
 ଦେଶଦାର ଜମା ୫ ୧୫୫୫୫/୧୦
 ମଧ୍ୟରୁ । ଚା । ୫୦ । ସର । ଜମା ୫ ୩ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫୫୦୦ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ ସର ୧୧୧୧ ମସାଦା ।
 ପ୍ରକା ସାଦ । ସା । ସମେଶର ପୂର୍ । ପ୍ର ।
 ଶାଳପୁର । ଚା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ ସର ୧୧୧୧ ମସାଦା ।
 ଦୋରଗ୍ରାମ । ସା । ବିଜା । ପୁ
 ଦା । ମା । ୫ ୩୩୫୭

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ ରତ୍ନସିଙ୍ଗା
 ଶରଦାମାଦର ୧୦-୭ ଜମା ୫ ୦ ୫
 ମଧ୍ୟରୁ । ଚା । ୫୦ । ୫ ୧୦-୫୫ ଜମା
 ୫ ୧୫୫ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ ମୌଜା ନ ୩୩୭୭
 ମୂଲ ରତ୍ନ ୫ ୩୯୭ ମୂଲ ସିତ୍ତଳ । କା ।
 ଶରଦାମାଦର ୧୦-୭ ଜମା ୫ ୦ ୫
 ମଧ୍ୟରୁ ଦୋରଗା । ଚା । ୫୦ । ୫ ୧୦-୫୭
 ଜମା ୫ ୦ ୫ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ ରତ୍ନସିଙ୍ଗା । ଚା । କାଳି
 ମେଘା ୦ ୫୧୦୦ ମୂଲ ଜନରାଜ ନ ୧୧୧୧
 ମୂଲ । ଚା । ବାଦେଇ ୧ ୩୩୫ ମଧ୍ୟରୁ
 । ଚା । ୫ ୫୫ ୧୧-୧୪-୫ ରତ୍ନଶି ୧୧-୨୮
 ଶାଳା ୧୫ ୨୫ ମୂଲ୍ୟ ୫୭ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ । ଚା । ଚାଳି
 ମେଘା ୦ ୫୧୦୦ ମୂଲ ଜନରାଜ ନ ୧୧୧୧
 ମୂଲ । ଚା । ବାଦେଇ ୧ ୩୩୫ ମଧ୍ୟରୁ
 । ଚା । ୫ ୫୫ ୧୧-୧୪-୫ ରତ୍ନଶି ୧୧-୨୮
 ଶାଳା ୧୫ ୨୫ ମୂଲ୍ୟ ୫୭ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ । ଚା । ଚାଳି
 ମେଘା ୦ ୫୧୦୦ ମୂଲ ଜନରାଜ ନ ୧୧୧୧
 ମୂଲ । ଚା । ବାଦେଇ ୧ ୩୩୫ ମଧ୍ୟରୁ
 । ଚା । ୫ ୫୫ ୧୧-୧୪-୫ ରତ୍ନଶି ୧୧-୨୮
 ଶାଳା ୧୫ ୨୫ ମୂଲ୍ୟ ୫୭ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ । ମୌ । ସା ।
 ଦୋରଗ୍ରାମ ସରଗ୍ରାମେ । ପ୍ର । ମହକୁର ବାଳ୍ୟାପ୍ତି
 ପ୍ରତିବାଦ ଲକ୍ଷଣ ୧୨-୧୪ ଜମା ୫ ୧୫୫୫
 ମଧ୍ୟରୁ । ଚା । ୫୦ । ୫ ୧୧-୭ ମୂଲ୍ୟ ୫୨୦ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ ସରମ ମୌ
 ବହାଦରପୁର ସାମିଲ । ମୌ । ବହାଦର
 ଜମିର ଶର ସାବନ ସର ଜମା ୫ ୫୫ କା
 ମଧ୍ୟରୁ ୫ ୧୫୫ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଶଦାର । ଚା ।
 ୫ ୦ ୫ ୫ ୫୫ ମୂଲ୍ୟ ୫୧୦ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ରତ୍ନ । ଚା । ବେରା
 ଜମାବନ୍ଧର ପ୍ରକା । ଚା । ଶାଳାବାର ୧୦-୨୦
 ମଧ୍ୟରୁ ଦୋରଗା ୫ ୦ ୫ ୧୦-୧୧-୫ ଜମା
 ୫ ୦ । ମୂଲ୍ୟ ୫୫୫ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ

କାଳୀ ପୁ ୧୧୦୫ ମସାଦା ।
 କପୁର । ମା । ମୁ ମସପକ ଅଦାର ।
 ଦାନନଗ ଦୋରା ମଥ ଦାସ । ସା । ଧର୍ମ-
 ବେପୁର । ପ୍ର । ପୁଣ୍ଡା । ବାସ । ଚା
 କାମାମ

୧ ଶାସପଦକ ମହାଳୀ । ସା । ଧର୍ମ-ବେପୁର
 ୨ ଦୁର୍ଗାଧର ମହାଳୀ । ପ୍ର । ପୁଣ୍ଡା
 ୩ ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵର ମହାଳୀ । ପ୍ର । ପୁଣ୍ଡା
 ଉପର ଲକ୍ଷଣ ଜମା ୩ ମୋଦକରେ ବାସ
 ଚଳିତବଦର ପାଉଣା ପ୍ରକା ଓ ନେର ୫-୫
 ଅଦାପ ମାଗଣା ପୁଣ୍ଡା । ଦେଶଦାରମାନଙ୍କର
 ଭଲପିତ ସମ୍ପତ୍ତିରାଜ କା ୧୫୫୫୧୦ରରେ
 ନିଜମ ଦେବ । -

୧ । କପୁର । ମା । ମୁ । ଶ୍ଵେତ ଓ ସଃ ଦେଶ ମଃ
 ସାଲେପୁର । ମା । ପ୍ର । ପୁଣ୍ଡା । ଚା । ସାଲ-
 ନିଜା କ ୩୦୭୭ ମୂଲ ଓ କ ୩୩୩୩ ମୂଲ ଓ
 କ ୩୩୩୩ ମୂଲ । ଚା । ପୁଣ୍ଡା । ମୌ । ଧର୍ମଗର-
 ପୁରରେ ପ୍ରକା ଦେଶଦାରମାନଙ୍କ ଦାମର ସାବନ
 କ ୫୫ ମୂଲ ଦିଶ । ବା । ଓ ଦାଲ କ ୩୩୭୭ ମୂଲ
 ଶାଳା । ବା । ଲଃ ବାଳ୍ୟାପ୍ତି ୧୦-୨୫ ଡଃ କୁ
 ଜମା ୫ ୦ ୫୫ ନିଜମ ଦେବ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର
 ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୫ କା । -

୨ । ଉପରେ କୁ ମୌଜାରେ ପ୍ରକା ଉପ-
 ଶେକ୍ତ ଦେଶଦାରମାନଙ୍କ ଦାମର ସାହ ରତ୍ନ
 ସାବନ କ ୫୫ ମୂଲ ଦିଶ । ଦାଲ କ ୩୩୭୭ ମୂଲ
 ଶାଳା । ବା । ୧୦-୨୫ ଡଃ କୁ ଜମା
 ୫ ୨୫୫ ସାହ ଅବେ ରତ୍ନର ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ
 ୫ ୨୫ କା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ

କାଳୀ ପୁ ୧୧୦୫ ମସାଦା ।
 ପ୍ରଥମ ମୁସପକ ଅଦାର
 କୁଷ ମହାଳୀ ବାସ

ଦେଶଦାରମାନଙ୍କ ଦାମର ସାହ ରତ୍ନ
 ସାବନ କ ୫୫ ମୂଲ ଦିଶ । ଦାଲ କ ୩୩୭୭ ମୂଲ
 ଶାଳା । ବା । ୧୦-୨୫ ଡଃ କୁ ଜମା
 ୫ ୨୫୫ ସାହ ଅବେ ରତ୍ନର ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ
 ୫ ୨୫ କା ।

କ ୩୩୭ କା ଦୋରଗ୍ରାମ ରତ୍ନ ଚିତ୍ରାଣ
 ୧ କେର ମଧ୍ୟପ୍ରଦ ଦେବ ବଲେଦେସିରପ୍ର ।
 ଚିତ୍ତ ଅଫ ଦାମଜାତମାନଙ୍କରେ ୧୭ ୧୭୭୭
 ମସାଦାର ଅ ୭ ମତ ଅନୁସାରେ ୧୫ ଦାଲ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେଶଦାର ଅଫ ଦାମଜାତମାନ-
 କରେ ଅଧ୍ୟ ସରଦଦାରମାନଙ୍କ ଦାମ ସାମିଲ
 ଏକମତର ପ୍ରତିବାଦର ପତା ଦାଲର ଶର-
 ରଦ୍ରପୁରର ବା ପରେ କ ୧ ମୂଲ ପ୍ରତିବାଦକର
 ଦାମ ଦେଶାସାଉ ପ୍ରକାରୁ ଉକ୍ତ ଜମିଦାର
 ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୫ ମୂଲ ପ୍ରତିବାଦମାନଙ୍କର ଚିତ
 ଦଫଲ ବସମତ ୫ ୦ ୧୫ କ ମାଦା ଦାଲ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦାମଜାତରେ ବନ୍ଧନଶ୍ୟାସ୍ତ୍ର ଅଦ
 ସାରେ କ ୫୫୫୫ ମୂଲ ଚିତ୍ତରେ ବସମତ
 ଏହପଣ ୫ ୦ ୧୫୫ ଓ କ ୨୭୫୫ ମୂଲ
 ଚିତ୍ତରେ ବସମତ ୫ ୦ ୧୫ ଦୋରଗ୍ରାମ ଉକ୍ତ
 ୫ ୦ ୧୫ ଜମିଦାରର ସାବନ ବନୋବସ୍ତୁ
 ଦୋରଗ୍ରାମ ମଥୋଟ ସରଗ୍ରାମା ୫ ୩୦୫୫୫/୫
 କ ସେ ଦାଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ୫ ୧୧୦
 ଦୋରଗ୍ରାମ ଉକ୍ତ ବସମତ ୫ ୦ ୧୫ ଜମିଦା
 ରର ବଳର ଅଛ ଏକା କାଳ ଦୋରଗ୍ରାମା ୧୫
 ରଗେ ନିଜମ ଦେବ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅନୁମାନକ
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୦୦ କା ଅଟେ ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ

କ ୧୩୯ ମୂଲ ଚିତ୍ତାଳୀ ସର ୧୧୦୧ ମସାଦା
 ଚିତ୍ତ । ମା । ମୁ ମସପକ ଅଦାର
 ବନୋବ ବଳ । ସା । ଦୋରଗ୍ରାମ । ପ୍ର
 କପୁର । ଚା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ ଚିତ୍ତାଳୀ ସର ୧୧୦୧ ମସାଦା
 ଚିତ୍ତ । ମା । ମୁ ମସପକ ଅଦାର
 ବନୋବ ବଳ । ସା । ଦୋରଗ୍ରାମ । ପ୍ର
 କପୁର । ଚା ।

କ ୧୩୯ ମୂଲ

କାଳୀ ପୁ ୧୧୦୫ ମସାଦା ।
 ପ୍ରଥମ ମୁସପକ ଅଦାର

କୃଷ ମହାଳୀ ବାସ
 ଦେଶଦାରମାନଙ୍କ ଦାମର ସାହ ରତ୍ନ
 ସାବନ କ ୫୫ ମୂଲ ଦିଶ । ଦାଲ କ ୩୩୭୭ ମୂଲ
 ଶାଳା । ବା । ୧୦-୨୫ ଡଃ କୁ ଜମା
 ୫ ୨୫୫ ସାହ ଅବେ ରତ୍ନର ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ
 ୫ ୨୫ କା ।

NOTICE.

Wanted a Forest officer for the Sonepur state on a consolidated pay of Rs. 45 per mensem. None need apply who has not acquired competency in Surveying and Forestry. Applicants should state in applications their caste, age and submit therewith copies of testimonials of past services, if any, to reach before 21st January 1910. to

Maharaja Sri Birmirodaya Sing Deo
Feudatory Chief
Sonepur state
P. O. Sonepur
Via Sambalpur B. N. R.

Notice is hereby given for general information that (1) the Bhograi lock of the Orissa Coast Canal Range III will be closed to traffic from the 1st February 1910 to 15th April 1910 both days inclusive, for special repairs to be done to the same.

(2) Range IV B of Orissa Coast Canal from Nulcool to Sulpatta will be closed to traffic from the 1st February 1910 to 31st May 1910, both days inclusive for silt clearance.

A. N. Das
Executive Engineer,
Balasore Division.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦାସ ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅଯାଉଅଛି ଯେ ଏହି କଳାହାଣ୍ଡି ଷ୍ଟେସନରେ କମଡା ଠିକା ଅନାମୀ ସନ ୧୯୧୦ ଓ ୧୯୧୧ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ସନ ୧୯୧୦ ବର୍ଷ ଫେବୃଆରୀ ମାସର ତା ୧୫ ଓ ୨୦ ରଖ ମଧ୍ୟରେ କବାମାପାଟଣାସ୍ଥ ନିମ୍ନସ୍ଥା-ସରକାରଙ୍କ ହତେଶରେ ନିଲମ କରାଯିବ । ଠିକାଗ୍ରହଣେଇ ମାନେ ନିଜେ ବା ସମବାସନ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିଲମ ଚାଳି-ସାରିବେ । ଏହି ନିଲମରେ ଉଚ୍ଚ ବା ମତ ଯେ କୌଣସି ଛାଡ଼ ଷ୍ଟେସ ଉପର ବୋଧ କରାବେ ଯାହା ଗୁଣ୍ଡର ଦେବ । କାକୁଲି ବା ଷଠାଣ ଅଧିକା ସେଉଁ ମାନେ ଏହି ଜାଗାସୁ ନୋଡ଼ଙ୍କୁ କୌତର ରଖିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ଠିକା ଦିଆ-ଯିବ ନାହିଁ । ଠିକା ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିୟମାବଳୀ ଦେଖି ଜାଣିବାରୁ ଉଚ୍ଚାଦିନେ ନିଜେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦୃଷ୍ଟିପାରିବେ । ଉଚ୍ଚ । ତା ୫/୧/୧୯୧୦

J. K. Tripathi
ସୁପରଭେଣ୍ଡେଣ୍ଟ
କଳାହାଣ୍ଡି ଷ୍ଟେସ । କ । ସମ୍ବରପୁର

NOTICE

Wanted a graduate strong in English for the 3rd teachership of the Cuttack Peary Mohan Academy on a salary of Rs. 35 per mensem

Applications with testimonials will be received by the under- signed up to the 25th instant.

Baikuntha Nath Dutt
Secretary
Cuttack P. M. Academy.

ଏକଦାସ ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ସୋନପୁର ସରକାର ଅଧିମ,
ଗଞ୍ଜାମ, ମାଛ, ଭାଟ, ଅବଦାଣ, ଚର୍ମ ଏବଂ
ସୋନପୁର ଓ ବିନଜା ଉତ୍ତମ ସଦର ଟାଉନ
ଜୁନୀ ଠିକା ସନ ୧୯୧୦ ଓ ୧୯୧୧ ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ
ବର୍ଷପାଇଁ ନିଲମ ଓ ବନୋଦୟ ଦେବ
ସହ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଠିକା
ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରବେ ସେମାନେ ସୋନପୁର
ମୁକାମରେ ଅମ୍ଭର ଦେଖ୍ୟାନ ସାଦେବଙ୍କ
କଠେଇରେ ତା ୨୫/୧/୧୯୧୦ ରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ନିଲମ ଛାଡ଼ିବେ । ଠିକା ବସ୍ତୁର
କୌଣସି ବସ୍ତୁରେ ସନେଦ ଦେଲେ ଠିକା
ନିଲମ ଦେବା ପୂର୍ବେ ବା ସେହି ସମୟରେ
ଦେଖ୍ୟାନ ସାଦେବଙ୍କୁ ପରୁର ସନେଦ ମୋତର
କରି ପାରିବେ ।

B RMITRODAYASING DEO.
ମହାବଳୀ ଏବଂ ଫାଡ଼େରେ ଚନ୍ଦ୍ର
ସୋନପୁର ଷ୍ଟେସ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବାବା ଏ ବୈଦ୍ୟନାଥଙ୍କର ସ୍ମୃତ୍ୟୁଗ୍ମ ।
ବନମାଲ୍ୟରେ

ସକଳ ପ୍ରକାର ମେଦ, ପ୍ରମେଦ୍ ସେବର ମତୈଷ୍ୟ ।
ସ୍ୱାସ୍ତିକି ବା ପ୍ରକଟନା ବଦନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୁଦ୍ ।
ସାଧାରଣଙ୍କ ପଦ ଚାଳ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରବର ବଦନ ହୁଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଏହି ମତୈଷ୍ୟର ମୁଦ୍ ବା ଗାତବୋଧିକ ସ୍ମୃତ୍ୟ ବଦନା
କରିବ ।

ଏ ବାବା ବୈଦ୍ୟନାଥ ଅମ୍ଭଙ୍କ ଏହି ମତୈଷ୍ୟ ସାଧା-
ରଣଙ୍କୁ ବଦନେ ବଦନା ନିମନ୍ତେ ସ୍ମୃତ୍ୟରେ ଅଦେଶ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ମାନ ମୁଁ ସାମାନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୋପଦ୍ରୁ ଲିଖି ଉପରୁ
ଦେଖି ସେବକ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନକର ମୋର ସାଧାରଣ ।
ଗୁଣ ଅଦେଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେ, "ତୁମ୍ଭେ ଉପସ୍ଥାପନ
କରବା ଓ ଉପସ୍ଥାପନ କରବା ଗାଁ ଯେ ବାସ ଦେବା
ଗାଢ଼ା ଗ୍ରହଣ ବଦନାଦକ କରୁ ଉଚ୍ଚ ଗ୍ରାମ୍ ଅର୍ଥରୁ ଦୁର୍ଭର
ନିଜ ପ୍ରଦେଶରେ ବଜ୍ରମାତ ବାସୁ କର ଘରବ ବାହି
ସହ ଚାହା ବଦନ ଦେବେ ସଞ୍ଜ ସେନପୁର ହୋଇ ଗାତନ
ସାପନ କରବ । ଗୁଣ ଦେବେ ଦୁଃସ ଏହି ମତୈଷ୍ୟ ପ୍ରକାର
ନ ବଦନ ଚାହାଦେଲେ ସାବଜ୍ଞାନ ଅଗାତ୍ର ସେଣ ବଦନ
ଏହି ଚାହେବେ ସାଧାରଣଙ୍କ ଜଗାଉଅଛ ଯେ ଏହି ମତୈ-
ଷ୍ୟରେ ମେଦ ପ୍ରମେଦ୍ ସାଦେବୀଦନା ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ସାବଜ୍ଞାନ ଉପସ୍ଥାପନ ଅଦେଶ ଦେବ । ଏ ମତୈଷ୍ୟ ହୁଏ
ମୁଖଲମାତ ସମସ୍ତ ଜାତ ବାସୁଦ୍ଧାର ବଦନାଦନେ । ଉପସ୍ଥା
ସାଗ୍ରହଣ ବାସୁ ବଜ୍ରସତ ଶର୍ମା, ଗାମୋସୁର ଚାହା
କୌ ଉପାଦ ବାଚେ ୫୦ ୫୫ ଅଥା ଯାହି ବଦନା
ଦାତେ ମେଲେ ୫୦ ୧୪ ବା ଦେବାଦ ଦେବ । ବଦନ
ଓ ଅପସ୍ଥାନଙ୍କୁ ବନାମୁଦ୍ ଓ ବନାତାବନାସୁରରେ
କଥାପା । ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ଶର୍ମା ଦେବ ଦେବାର ସମତା
ଅଛି ସେମାନୁ ବ ସେମାନେ ପ୍ରକଟନା ନ ବଦନ । ପ୍ରକଟନା
କଲେ ସେ ବଦନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଟନ ଦେବେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଯେନେସ୍ ଦେବୀ
୧ ୧୨ ସକାରଗଳ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଲେଟ
କଦ୍ଦରୀ

ଭାରତ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରତିଭେନ କମ୍ପାନୀ, ଲେମିଟେଡ

ଦେଉ ଅଧିକାର—ଗୁରୁତ କଲ୍ଡଜାସୁ, ଲାହୋର ।
(ଶାସ୍ତ୍ରୋଦ୍ୟୟ ସ୍ୱଦେଶୀଅଧ୍ୟାସ)

- ୧ ଗ୍ରାସ ଅଧିକାର :—ଲାହୋର, ରାଉଲପିଣ୍ଡି, ସକୁର, ନାଗପୁର, ଅଜମିର, ଅଦାମଦାବାଦ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ହାଇଦରାବାଦ, ଜେଜାଳ
- ୨ ଚପ ଏକେନସି :—କଲିକତା ଓ ବମାଲ ।
- ୩ ଚେସ୍ଟାରମାନ :—ଅନରେବର ମିଷ୍ଟୁର, ଦୁରକସନ୍ ଲାଲ ଓକର, ଲାହୋର
- ୪ ବାସିଦ ଅସୁ :—୯ ୫୦୦୦୦୦ କାର ଉତ୍ତୁ ।
- ୫ ସାଧାରଣ ଦାନ, ବାଣିଜ୍ୟ, ବିବାହ ଓ ଶିକ୍ଷା, ପୁରସ୍କାର ଓ ଯେକଣ୍ଡ ଓ ବୋ
- ୬ ବ୍ୟବସାୟ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପରୀକ୍ଷା କରା ନ ଯାଇ ଜାବନର କମା କରାଯାଏ ।
- ୭ କମା କୌଣସି ପ୍ରକାରେନିଷ୍ଠା କୁଏ କାହି ।
- ୮ ଦେସୁ ମୁଦ୍ ସ୍ଥିର ଥାଏ ।
- ୯ କମାକାରମାନେ କମ୍ପାନୀର ଲାଭରୁ ଅଂଶ ପାଇ ପାରନ୍ତି ।
- ୧୦ ଦାବା ଟଙ୍କା ନିୟମିତ ସମୟରେ ଦିଆଯାଏ
- ୧୧ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ଦିଆଯାଏ

ଜାମିନ ସଙ୍ଗେ ରେଟର ସମାନ ଅନପାତ
ଗୁରୁତର ସମସ୍ତ ପଦସକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏବଂ ପୁଷ୍ପପୋଷିତ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କୁ ସଦା
ଉପାକ୍ରମ କରାଯାଏ ।
ବିଶେଷ ବିବରଣ ସକାଶେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅନେଦନ କର ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଗୁପ୍ତ ସାହି
ମେଲକଲର

The disqualifying clauses of the rule are worded differently as regards the Chairman, and a Commissioner appointed *ex-officio*. The Chairman, if an official, is disqualified for candidature without reference to the circumstances under which he was appointed to that office. An official Chairman, though elected to that office, by the Commissioners is not eligible, whereas an official who has been nominated by Government by name and without reference to the office he holds is eligible. In referring to the list of members of District Boards of some districts we find that some officials have been appointed by name without reference to their office. The question is whether these members are eligible candidates. The general question as to what is an *ex-officio* appointment deserves careful consideration with a view to a satisfactory solution of the complex questions which might arise in future, and the necessity for which has been suggested during the recent election. In some quarters there seems to be an impression that the eligibility of a candidate depends on the form of his appointment as published in the official Gazette. We should not be surprised if in these quarters the rule is construed to extend the right of candidature to a member of the Municipal or District Board, even if he holds an office under Government, provided the Gazette notification regarding his appointment does not refer to the office he holds. To such who attach such importance to the Gazette notification we should suggest a reference to the notifications appointing Government officials to be members of the Council. They are appointed by name without any reference to the office they hold under Government, but that does not make them non-official members of the Council. The rules were framed with the object of securing the election of non-official members. The non-official majority is the most prominent feature of the reformed Council.

The difference between the old system on which, in the words of His Honor "we have turned our backs" authorized the Municipal and the District Boards to recommend a person to the Lieutenant Governor for nomination as a member of His Council. It is not so under the new system. The member is elected by the Boards and under the new rules the returning officer is required to "report the result of the election to the Local Government and the name of the Candidate elected shall be published in the Local official Gazette." Under the old regulations it was open to a person holding a Government office to stand a candidate for election, and if he was elected he was required to resign the office he held under Government before he could be recommended for nomination by

Government. The history of the old Council furnishes precedents for this. This was allowed under the old system because the final step in the appointment was the nomination by Government. It is otherwise under the new rules. The rules require modification to prevent the absurd result of a Government official being elected as a non-official member of the Council. There is nothing in the rules to prevent his continuing in office even after his election. Regulation IV should be enlarged so as to include officials among persons not eligible for election.

ଅନୁମାନେ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ଅଭବ ସହଜ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଯେ ମହାମାଜ୍ୟ ମାନ୍ୟ ଲବଣିକ ମାନ୍ୟ କାବସ୍ତାପକ ସଭାକୁ ତିନେ ସଦସ୍ୟତ୍ଵରେ ଧବଡ଼ୋଧର ଗଜାକ ନିୟୁକ୍ତ କରାଯିବ ଏହାଦ୍ଵାରା ମହାମାଜ୍ୟ ମହୋଦୟ ଗଜାମ ଓଡ଼ିଶାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ କର ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା ଧନ୍ୟବାଦର ସ୍ଵରୂପ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଉପର ଚା ୮ ଉପରେ ମହୋଦୟଙ୍କ ବା 'ଉତ୍କଳସଂସଦ' ଶୀର୍ଷକ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅନୁମାନକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ସେବା ପ୍ରାଣପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ଅନୁକୂଳ ମତ ପ୍ରକାଶ ଓ ସେହି ଉପରେ ଶରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ସ୍ଵରୂପ ଅନୁମାନକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ଏବଂ ମଙ୍ଗଳ ଦାମଦା କରାଯିବାରୁ ଅନୁମାନେ ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ ଗଭୀର କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଉତ୍କଳସଂସଦରେ ତାହାଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

ଉତ୍କଳସଂସଦର ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଳ୍ପକାଳରେ ଗୁରୁ ବାଣ୍ଟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତଥା ନିମ୍ନକୁ ହୁକ୍ତ ଦେଇ ଶକ୍ତ ତର ବାଣ୍ଟିବା ପ୍ରଥା ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଉଚିତ୍ତ କର ଏବଂ ତମ୍ଭର ଦୁକ୍ତ ଜମି ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ବାଣ୍ଟି ଦେବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଦେଲେ ଏବଂ ତଥା ଜମି ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ତାହା ଶେଷ ପାଠପଞ୍ଚାମୀର କଥାରେ ପରସ୍ପର ଦେବନାହିଁ ଏବଂ ହୁକ୍ତରେ ଅପେକ୍ଷା ଜମି ଠିକ୍ ଦେବ ନାହିଁ । ସଦ୍ୟୋଗୀ ତ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମର୍ଥନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମାନକର ଦେବତାରେ ତାହା ସୁନ୍ଦରୀକର ଅଟେ । ଏବଂ ପ୍ରକ୍ତେ ଏପରି ବାଣ୍ଟରେ ଏବଂ ଗୁରୁ ଜମିର ସମସ୍ତ ଠିକ୍ ସମାପ୍ତ ପଠି ଠି ପାରେ ଅନ୍ୟପ୍ରକାରେ ଅଧିକାରକ୍ ଦେଖ କର ଜମିର ତଥା ତମ୍ଭର ଠିକ୍ ରଖିବା କର ।

କାସିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପାଦେବକୁ ଗୁରୁଦ୍ଵାର ଦେବା କରୁଥିବା ମୋଦକମାର କରୁଥିବେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଗାଏ ଉତ୍କଳସଂସଦରେ ଉପସ୍ଥାପନ ଅନୁମତିରେ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଅଛୁ । ସେ ଅନୁମତିରେ ବାହାରର ମୋଦକମାରକୁ ସିନାର କଥା ନାହିଁ । ସମ୍ଭାଷଣର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମତେ ମଧ୍ୟ ସିନାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଦାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ସମ୍ଭାଷଣର ନେତୃକ୍ତ ଦର୍ଥସିନ ଏବଂ ତାହା ଛଡ଼ା ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵ ଶାସ୍ତ୍ର କର ପାରିବେ ନାହିଁ । ଗତମାସ ପେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତ ୨୭ ଶ ଅସାମୀ ହୋଇଅଛୁ । ପୁଣ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଧିକ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ପରେ ଦେବେନକ ଧନ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

—

ହୋଇଥିବାର ବହୁସିଲଦାର ଦେ ସେହି ମାହାର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଣ ନିମାୟକା ଶ ପ୍ରକାଶକର ଦେବକ ମନ୍ଦିର ସଂସ୍କାରଣୀ ସଭାର ସମ୍ପାଦକ ମନ୍ଦିର ସଂସ୍କାରଣେ ଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିବେ ଏବଂ ସର୍ବ ପରି ପଠାଉଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଶକରକୁ ବାହା ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ସମ୍ମତ ଦେଲୁ । ଉଚ୍ଚ ସାର ତଥା ଏହି ଶେ ପ୍ରକାଶକରଙ୍କ ସେବା ନିମନ୍ତେ ହୋଇଥିବାର ପୂର୍ବ ନିମନ୍ତର ସର୍ବ ସଂସ୍କାର କରୁଥିବାର ଶକ୍ତା ଜମି ତାହାଙ୍କର ଦେଶରେ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିବାର ଠାକୁରଙ୍କ ସେବା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଖ୍ୟତଃ କରୁଅର୍ଥଦ୍ଵାରା ଦେବେତ ପ୍ରାମାଣିକ୍ ତେଣୁରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେଥିରୁ ମନ୍ଦିର ସଂସ୍କାର ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଦିନିକି ଗଠିତ ହୋଇ ଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଅଛନ୍ତି । ସେ ମାହାର ବର୍ତ୍ତମାନର ଜମିଦାର ଏବଂ ସଙ୍ଗଠିତ ମହାଜନ, ଗଣୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରଭୃତ ମନ ବଳାରେ ଦେବାସଂସ୍କର ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ସହଜ ହୋଇପାରେ ।

ପ୍ରକାଶକର ସର୍ବ ସମାଜର ମୋଦକମାର କରୁଥିବା ଶକ୍ତ ଉତ୍କଳସଂସଦରେ ଦେଇଅଛୁ । ସର୍ବସଭା ୨୫ ଜଣ ଅସାମୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ । ଜ ୮ ଶ ଛଡ଼ା ଅଧିକ ସମସ୍ତ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଥିଲେ । ସର୍ବଦା ମତେ ପର ବାରିଷ୍ଟର ଶ ସୁକ୍ତ ଶେ ପାଦେବ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦେଖି ତ ୩୦ ଶ ଅସାମୀ କରୁଥିବେ କୌଣି ପ୍ରମାଣ ନ ପାଇ ସେମାନଙ୍କ କାମରେ ମୋଦକମା ଉଠାଇ ନେବାକାରଣ ଅଦାବତକୁ ଜଣାଇବାରେ ଅଦାବତ ସେମାନଙ୍କ ଶକ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ ୨୭ ଶ ଅସାମୀ କରୁଥିବେ ଦେଇଅଛୁ । ସେମାନଙ୍କୁ ଅଦାବତ ଦେବେତ କାମସଂସ୍କରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ରାମାୟା-ଅଧିକ ସେ ତତ୍ତ୍ଵରେ ସେମାନେ ଗୁଣ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ସଙ୍ଗେ ପରମର୍ଣ୍ଣ କରବାର ସୁବଧା ହୋଇଅଛି ।
କେଉଁ ନ ୩୦ ଶ ଅପାରୀ ଅକାରଣ ଏବେକି
କଳରେ ହେ ଲେଖ ପାଇଲେ ସେମାନଙ୍କର
ଦୁଃଖ ବଦ ଦୂରନ ?

—*—

କେତେ ଯେତେ ମୂର ସମିତିର ସମ୍ପାଦକ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ମାଣ୍ଡଳ ସୋମ୍ବରଣର ବଜ୍ରବଳ
ଉପଲକ୍ଷରେ ଗ୍ରାହକର ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପଦର
ଅନ୍ୟତମାଦର ନିକଟକୁ ଏକ ପଥ ପଠାଇ
ପଞ୍ଚରେ ମାସ ଲୋକେ ଦେଖି କର୍ତ୍ତୃତା ପଶୁ-
ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠର ବ୍ୟବହାରର ଦେବେଶୁକ୍ତି ଏ ଉଦ୍ଦା-
ବରଣ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଇଂରାଜୀ
ପୁସ୍ତକରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି
ଏ ଲେଖି ଇଂରାଜୀ ଦେଖି ଏ ଲାଜୁର ବଳର
ପ୍ରମ ଦାଢ଼ିକା ଅପସରେ ଦଣ୍ଡ ପଇଥିଲ ।
ଶ୍ରୀକୃତାଳରେ କେତେ କରାଦ ପଶୁମତେ
କନା ଖାଦ୍ୟ ଓ ଲଳରେ ୩ ଦିନ ଓ ୩ ସକ୍ତ
ରଖାଯାଏ, ସଦୃଶ ପଶୁ ଅମେତକାରେ ରେକି
କେତେ ପରେ ମୃତ ଓ ଦେବେଶୁକ୍ତି ଦାଢ଼ିକା
ବଶିଷ୍ଠ ଅବସ୍ଥାରେ ପଦ୍ମେ ଓ ପଶୁପଦ୍ମ-
ସମ୍ପର ରପୋର୍ଟରେ ଦେଖାଅଛି ଯେ ଏହା
ପର୍ବ ମଧ୍ୟରେ ୧୪ ଦିନର ପଶୁ ଜାହଜରେ
ସମ୍ପାଦକ ଦୃଢ଼ି ପଥ ଥିଲ । ମାସଲୋକ ଦେଖି
କିନା ପଶୁମାନେ ଏପଦ ନିଷ୍ଠର ଦେଖ ପଦ-
ଥିଲେ । ଅଧିକ ମାସ ଲୋକେ ସୁମାଳ ଅ-
ମୋଦର ଦେବ ।

ସୁର ପ୍ରଦେଶର ନବ ସମିତିର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
ହଲର ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୫ ରଖରେ
ଦେବୀଦତ୍ତ ନିକେତ ସମ୍ପାଦକ ହେଥିଲେ ଯେ
ଲକାବୋର୍ଡ଼ ଓ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ତେୟାରମାତ-
ମାନେ ବେ ସରକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେବା ସମ୍ପର୍କରେ
ମନଶ୍ଚିମେଦ ଦ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି
ଏବ ସଫସ୍ତ ବା ଦେବେ ବୋର୍ଡ଼ ସେ ଅଧିକାର
ଅନବେ ଏପକ୍ତ ସରକାରପକ୍ଷରୁ ଉଦ୍ଧର ବ୍ୟ-
କ୍ତି ଯେ ଅଧିକାର ବଦଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦିଗିପଦକ
ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକାବୋର୍ଡ଼ମାନ ତର-
ହରେ ସରକାରରେ ବାହାଲ ରହିବ ଏବ
ମିଉନିସିପାଲିଟିର ତେୟାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ଦେବେଶୁକ୍ତିରେ ସରକାରୀ ତେୟାରମାନ
ଉପସ୍ଥା ଦେବେ ଓ ବେ ସରକାରୀ ତେୟାରମାନ
ରହିବେ ମାତ୍ର ସଫସ୍ତ ମିଉନିସିପାଲିଟି ପକ୍ଷେ ସେ
ଅଧିକାର ତଳାଦବାକୁ ମନଶ୍ଚିମେଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ବାହାଲ । ତଳରେ ଏ ନିୟମ ଖଣ୍ଡରେ ଅମ୍ପେ-
ମାନେ ଯାହା ଲକାବୋର୍ଡ଼ର ସମ୍ପର୍କ ପଦରେ
ବେସରକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦେଖିବାର ଅପା ତର-
ଥିଲୁ ବାହା ଦେଲପର ଲକାବୋର୍ଡ଼ ।

କେତେ ବାହାରେ ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ପାଦକାହୁଡ଼ା
ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ
ଯେ ବକ୍ତବନ ପଦ ଉପଲକ୍ଷରେ ମତ ତା ୨୪
ରଖରେ ବକ୍ତବର ସର୍ବତ୍ରାକ୍ଷର ଅପସର ଶସ୍ତ୍ରକୁ
ନକ ପ୍ରେ ସଦେବ ଅପଣା ଦୋର୍ତ୍ତରେ ବକ୍ତ
ସମାଲେଦ କରଥିଲେ । ଦୂରରେ ବାହା ଦେଖି
ସୁସମ୍ପଦ ବୈଠକ ପ୍ରାଦ କର ନିମିତ୍ତର, ଉତ୍ତମ,
ଅମଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବକ୍ତବରଙ୍କୁ ଅମଲନ କର
ପାଦ ଅବର ପ୍ରକାଶକାର ସମ୍ପାନ କରଥିଲେ ।
ସୁରକାଳର ଓ ବାଳକାମାନଙ୍କ ଏପଦ କର
ଅପେ ଏବ ଅପଣା ପତ୍ନୀ ଓ ଶିଳମାତେ
ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶେଷଥିଲେ ଓ ଯେଉଁମାନେ
କୌତୁରେ ଜୟୀ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
ପୁରସ୍କାର ଦେଇଥିଲେ । ସୁର ପିଲଙ୍କର ମାତ
ମାନ ବକ୍ତ ଅନଳକରକ ହୋଇଥିଲ । ପ୍ରାୟ
କିନିପର ଦକ୍ଷାଳିକି ଜଗପତି ଏକ ଶ୍ରେ ବକ୍ତ
ଓ ଏକ ସେର ଲେଖାଏଁ ବାହାଲ କରଣ
କରଥିଲେ । କୁଷ୍ଠବେଶିମାନଙ୍କ ଶ୍ରେ ଲେଖାଏଁ
କମଳ ଦଅଯାଇଥିଲ । ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖି ବକ୍ତ-
ବାସିମାନେ ବକ୍ତ ଅନଳକ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏହା
ବୋଲିବା ବାହାଲ । ବାହାଲରେ ସକା, ପ୍ରଦ-
ବଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଲେଦକ ମଧ୍ୟରେ
ସକାଳ ଓ ମହାକୁହୁର ଜନାଦକାର ଏହା ଉତ୍ତମ
ଉପାୟ ଅପେ ଏବ ପଦ ପାଳିବାର ଏହା ସମ୍ପର
ବ୍ୟାଧି । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଚରମାନଙ୍କରେ
ଏପକ୍ତ ପାଳିବର ଅଦ୍ଵାକ ଦେଖିଥିଲେ କେତେ
ସୁର ବକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

—*—

ଦେଲ ନାମକ ଦେଖିଏ ଧୂମକେରୁ ଦେଲ
ଲୋକାବୋର୍ଡ଼ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ ପକ୍ତ
ସ ଲ ଅଛି । ବଳକର ଅକ୍ଷେପଠାରେ ପାଦ୍ରୀ
ପିଲିପ ସାଦେବ ଏହି ସରକାରମାନ ମାସ ବାଘ-
କରେ ଏହି ଧୂମକେରୁ ଦେଖି ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଏଥିର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବେଦେକାଳ
ଦୂସ ହୋଇ ବଦମାନ ପୁଣି ବାହା ବୁକି ପା-
ଅଛି । ଏହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ତକୁ ଦୂରବେଶରେ
କଳ ବସ୍ତାର କରୁଅଛି ଏବ ପୁଥିବାର ମତ-
ଦୂକ୍ଷେ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦକ୍ଷ ଦୋଷ ମାନର
ଦୂରରେ ଥିଲେକେ ଅନ୍ୟାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପ୍ରଥମ
ପ୍ରାଦରେ ସରକ ଦୋଷି ଖାଠିବ ଲକ୍ଷ ମାନର
ଦୂରରେ ରହି ଅଦୂସା ଦେବ । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ
ଅପ୍ରେଲ ମାସ ଶେଷ ଲକ୍ଷକୁ ପ୍ରାଦକାଳରେ
ଦେବୀମାନ ଏବ ଦେଖିତ ପୁଥିବ ଏବ ଧୂମକେରୁ
ପରପର ଅକ୍ତକୁ କଳ ବସ୍ତାର କରବ । ମତ
ମାସ ତା ୨୦ ରଖରେ ପୁଥିବଠାରୁ ଧୂମକେରୁ
ଦୋଷିଏ ବଦଳ ଲକ୍ଷ ମାନର ଦୂରରେ ରହିବ ।

ମନସା ବା ୧୮ ରଖ ଲକ୍ଷରେ ଧୂମକୁ
ଦେଖିଲେ ଏ ଦୂକ୍ଷେ ଏବ ସରକ ଲେଖାରେ
ଅବସ୍ଥିତ ଥିବାର ଦେଖା ଯିବ । ଧୂମକେରୁ
ଲକ୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ବଦଳ ଦିଶିବେ ଥିବା ଓ
କହା ଦେଖି ଦୋଷି ମାନରୁ ଅଧିକ ଲକ୍ଷ
ଦେହାରୁ ପୁଥିବ ବଦ ମଧ୍ୟ ଦେଲ ଯିବ । ଏଥି-
କୋରୁ ଦେହ ପୁଥିବର ଅନଳକ ଅପଣା
କରନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଧୂମ କେରୁର ଲକ୍ଷ ମୁକ୍ତରମଣ୍ଡ-
କିଣ୍ଡୁ ଥିବାରୁ ଏବ ୧୮୭୧ମସିହାରେ ଏହି-
ପର ଦେବୀ ଦୋଇଥିଲେକେ ପୁଥିବର ଦୌଶସି
ଅନଳକ ଦୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଦୌଶସି ମତ
ଦେବୀ ଦୋଷିର ଅପଣା ଅନଳକ ଅପେ ।

—*—

ଦଳବାରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ।

କେତେ ପୂର୍ବ ସମ୍ପାଦକେ ଅମ୍ପେମାନେ ଦଳବା
ମଧ୍ୟ ଠାଣଳା ସୁରକ ପୁରସ୍କାର ବଦଳଣ ସମ୍ପର
ବଦଳଣସମ୍ପର୍କିତ ଦେଖିଏ ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ର ପଦ ପ୍ରକାଶ
କରଅଛି । ବର୍ତ୍ତରେ ଘଠକମାନେ ପକ୍ତିଥିବେ
ସେ ସେହି ସମ୍ପର୍କେ ଶୁଣିପି ମହାପଦ୍ମ-ପ୍ରକାଶ
କରେ ଯେ ଅପଣା ପ୍ରକାବର୍ତ୍ତର ଶିକ୍ଷାଦାନ-
ସଦାପେ ଦଳବା ସକା ସକା ଯଦ୍ବାଦ ଏବ
ସେସ୍ତପାଇଁ ସେହି ମଧ୍ୟଠାଣଳା ସୁରକୁ ଉକ୍ତ
ବା ଏକକାଳରୁ ସୁର କରବାର ଉପା କରଅଛନ୍ତି
କଳବା ସକା ଧନ, ବଦ୍ୟା, ସରସାକସ, ସାଧା-
ରଣ କୁବାଥେଁ ବଦାଲକା ଉପାଦ ବେରେ
ଏ ପ୍ରଦେଶର ଜଣେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଲକା ବା
କିଦିବାର ଏବ ସେ ଅପଣା ପ୍ରକାବର୍ତ୍ତର ବଦ୍ୟା
ଶିକ୍ଷା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଦ୍ୟର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲେଖିବେ
ଏହା ସାଧୁବଦ । ବାହାଲ ଲକ୍ଷରେ କେତୋଟି
ବଦ୍ୟାଲକ୍ଷ ଅଛି ଦେବେ ଶକ୍ତି ଓ ଶକ୍ତି ଶିକ୍ଷା
କର କରୁଅଛନ୍ତି ବାହା କାଳିକାର ଉପା କୁଅର
ବଦେଶର ଯେଉଁ ମଧ୍ୟଠାଣଳା ସୁରରେ ପୁର-
ସ୍କାର ବଦଳଣ ଦେଲ ବର୍ତ୍ତରେ ଦେବେ ଶକ୍ତି
ପକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏବ ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଶକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା
ଦେବେ ବୁକି ହୋଇଅଛି ଏପେକ୍ତ ଲେଖି-
ଥିଲେ ଲକ୍ଷ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଅମ୍ପେମାନେ ଶକ୍ତି-
ଅକ୍ତ ହେ ସେହି ବଦ୍ୟାଲକ୍ଷର ୧ମ ଶ୍ରେଣୀର
ଶକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦୧୨୩ର ଅଧିକ ନଦେ । ଏ
ପ୍ରକେ ବାହା ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ସୁର ଦେଲେ ୧ମ
ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୫ ଜଣ ଶକ୍ତିରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଦେବୀ
ସମ୍ପଦ ନଦେ ସେସ୍ତପାଇଁ ଉକ୍ତ ବେଦକର ଶକ୍ତି
ରଖି ବକ୍ତ ବ୍ୟୟ କରବାଠାରୁ ସେହି ବ୍ୟୟରେ
ନମ୍ପ ଓ ଉକ୍ତ ପ୍ରାଦମେର ସୁର ବଦାଲକା ଅଧିକ-
ରଣ କରବର ସଦେବ ବାହି । ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷା-
କମଳେ .ସେଠା ମଧ୍ୟଠାଣଳା ସୁରରୁ ପାସ
କରବା ୨୩ ଶକ୍ତିରୁ ବୁକି ଦେଲେ ସେଥେକ୍ତ

ଦେବ । ମାତ୍ର ନମ୍ନ ଶିକ୍ଷାର ବସ୍ତୁର ଓ ଚନ୍ଦ୍ର-
 ସଙ୍ଗେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର
 ଉପାୟ କରିଦେବା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ।
 ଅର୍ଦ୍ଧା ଲେଖା ପଢ଼ା ନ ଜାଣିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଅଳ୍ପ-
 କାଳ ସମୟରେ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ବିକାଶର ଦୃଢ଼ନ୍ତୁ ।
 କୃଷି ଶିକ୍ଷା ଯେ ବହୁ ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ ବନ୍ଦ
 ପାଇଁ ଲେଖାପଢ଼ା ଜାଣିବା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ।
 ପ୍ରାୟମେଶ ବା ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷା ନ
 ଦେଲେ ସେ ସବୁ ଶିକ୍ଷା ଦୋର ପ ଉତ୍ତର
 କାହିଁ ଏବଂ ନାପାକାନ୍ତ ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲେଖା-
 ପଢ଼ା ଶିକ୍ଷାସଙ୍ଗେ କୃଷି ଶିକ୍ଷାଦର ଶିକ୍ଷାର
 ଉପାୟ ଦର ନ ଦେଲେ ପ୍ରଜାବର୍ଗ ପରମ୍ପରା
 ପ୍ରଚଳନ ଅବରୋଧରେ କୃଷି ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସାୟ
 କର ବର ଅବସ୍ଥାକୁ ଲଢ଼ିବାର ବେଶିକ ଆଉ
 ବୌଦ୍ଧ୍ୟପତେ ସେଟ ପଲ ପାରବେ କାହିଁ ।
 ଅତଏବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଛତ୍ର ବିବେଚନାରେ ନିମ୍ନ-
 ଶିକ୍ଷା ବସ୍ତୁରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସର୍ବାଙ୍ଗେ ପ୍ରଚାର ପରି-
 ମଣରେ କରିବା ବାସ୍ତବ୍ୟ । ନିମ୍ନ ଶିକ୍ଷାର
 ବୃଦ୍ଧିରେ ନିମନ୍ତ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷାର ଅଗ୍ରଦ ବଢ଼ିବ
 ଏବଂ ଦେବେଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପଲପ୍ରଦ
 ଦେବ । ମୂଳକୁ ଦୃଢ଼ରୂପେ ଗଢ଼ି ନ ଆଣିଲେ
 ଉଚ୍ଚ ମନ୍ତର ଛାଡ଼ା ଦେବା ଅସମ୍ଭବ । କଳିକା
 ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧିମାନ ସାଧାରଣ ଛାତ୍ରାଙ୍କାଣୀ ବୋଲି
 ଅମ୍ଭମାନେ ବାହାକୁ ଏ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ।
 ପଲକ୍ଷ୍ମ ସକଳ ଗଜା ଓ ବକ୍ର ଜମିଦାରର ଏକା
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅମ୍ଭମାନେ ଶୁଣି ଅଛୁ ଯେ କଳିକା-
 ରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଶୁକ୍ଳ ଅଟି କରବାର
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହେଉଅଛି । ଆଶା କୁଏ ସମୁଦ୍ରରୁ
 ମାତ୍ର ଧରଣ ପ୍ରଣାଳୀର ଉନ୍ନତ ଦେବ । ସେହି-
 ଶର ଗୋଟିଏ ଅଦର୍ଶ କୃଷିସେଷ ପ୍ରାପକ ଦେବା
 ବାସ୍ତବ୍ୟ । ଶୁଣ ଏବଂ ମାତ୍ର ଧରଣ ସେ ଅସଲର
 ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟ ।

ଅମ୍ଭମାନେ ଉଚ୍ଚପୁରବ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷା-
 ମାତ୍ରର ପ୍ରବନ୍ଧ ଖେଳବା ସମ୍ଭବରେ ଅପତ୍ତି
 କରୁଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମେରିକାରେ ପ୍ରବନ୍ଧର
 ଖେଳଦ୍ୱାରା ନ ୧୫ ଟ ଲୋକ ମୃତ ଏବଂ ସଏ
 ଜଣ ଅଦୃତ ଦୋରପ୍ରଦାର ଦେଖି ସମାଦପତ୍ର
 ମାତ୍ର ପ୍ରବନ୍ଧର ଖେଳକୁ ବିସେଷ ନିନ୍ଦା କର
 ଚାହା । ସ୍ୱକ୍ରମାୟ ମନୁଷ୍ୟବିକାଶକ ବୋଲି
 ଅନୋଳନ ଲଗାଇଅଛନ୍ତି । ସେହିମାନେ ପ୍ରବ-
 ବର ଖେଳର ସୁକ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ
 ଉତ୍ତମରୂପେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏକା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ବିପ-
 ବକର ଏବଂ ବେଲେ ମୂର୍ଖରେ ପରଶନ
 ଦେବା ଅବସ୍ଥା ନୁହେଁ । ପରନ୍ତୁ ଅମେରିକା
 ଚାହା ପ୍ରମାଣ କରୁଅଛି । ଖେଳ ଅଗ୍ରାୟରେ
 ସାଧାରଣରୂପେ ଶିକ୍ଷାମାନେ ବେଲେ ବାଦ ।

ଖେଳବା ଅପତ୍ତିକର ଦୋର ପପାରେ ମାତ୍ର
 ସେମାନଙ୍କ ପବେଳ ଖେଳର ସୁକକୁ ଶୁଣ
 ଦେବା କ୍ରପାପ ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ମୁସଲମାନ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଉତ୍କଳସାୟ ସମଗ୍ର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା-
 ସମ୍ବନ୍ଧ ଏଥର ରଙ୍ଗୁଳଠାରେ ଦୋରଅଛି । ମତ-
 ନ୍ତବାଦର ସନା ମାତ୍ରର ସର ମତନୁସାରେ
 ମତନୁସାରେ ଦେଖି, ଅଠ, ୦, ୧ ବାହାଦୂର ସର୍ତ୍ତ-
 ପତ୍ତର ଅସତ ବ୍ରହ୍ମଣ କରୁଥିଲେ । ଚାହାଙ୍କ
 ବକ୍ତୃତାରେ ଅନେକ ଜ୍ଞାନବ୍ୟ ବିଷୟ ଥିଲ ।
 ସେ କହୁଥିଲେ ଯେ ଲୋକସଙ୍ଗା ଅନୁପାତରେ
 ମୁସଲମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଶତକ୍ରମା ୨୨.୭ ଅଟେ
 ଏଥିପଥକୁ ୨୦ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାମୂଳରେ ୧୦
 ପଦ୍ଧତୁଅଛନ୍ତି । ଏକା ସମ୍ବନ୍ଧେ ସକଳ ଦେଲେ
 ପ୍ରଚୋଦ ପ୍ରଦେଶର ଅନୁପାତରେ ଅନେକ ମମ
 ବେଶୀଅଛି । ପରନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
 ଶିକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟା ଅନୁପାତରେ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ନମ ଅର୍ଥକୁ
 ୧୫.୮ ଅଟେ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନୂତନ
 ନିୟମାନୁଯାୟୀ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପ୍ରତି ଅନେକ ବାଧା
 ଜାଲ ଦୋର ଅଛି । ଏକା ଶ୍ରେଣୀରେ ନ ୧୦
 ଶରୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ନ ରଖିବାର ନିୟମ ବଜ୍ର କଷ୍ଟ-
 ତର । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଚୋଦ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଟିଏ
 ଅଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରଖି ସାଧାରଣଲୋକଙ୍କୁ
 ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଗ୍ରଦ ପୂରଣ ଦରବାରାଣ ଅଗ୍ରାୟ
 କରନ୍ତି । ସର୍ବତ୍ର ନୂତନ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଦୋଷ୍ଟେର
 ଓ ଶୁଭବୁଦ୍ଧ ଅଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦରବାରାଣ
 ଧନା ମୁସଲମାନମାନେ ଅଗ୍ରସର ଦେବା ବାସ୍ତବ୍ୟ ।
 ସେମାନେ ବୁଆ ଏଣେ ତେଣେ ଖଏରତ ନ କର
 ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଦାନ କଲେ ବଜ୍ର ଭଲ କଥା ଦେବ ।
 ଚାହାଙ୍କ ଜଣେ ଅକ୍ଷୟ ଲୋକ ଅଯୋଧ୍ୟାର ଚା-
 ଲୁକଦାର ବିବାଦ ଉପଲକ୍ଷରେ ଅଦ୍ୟତ୍ୟ ବାୟ
 ବନ୍ଦ କର ଟଙ୍କା ଦୁଃଖିପିଲଙ୍କ ପଢ଼ିବା ସମାପେ
 ଶୁଣ ବୃଦ୍ଧିରୂପେ ଶୁଣି ଦିଅନ୍ତି । ଏକା ସମସ୍ତଙ୍କର
 ଅନୁକରଣୀୟ ଅଟେ । ଶିକ୍ଷାସମ୍ଭାଷଣ ନିୟମଦ୍ୱାରା
 କଷ୍ଟ ବଢ଼ି ଥିଲେଦେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଗ୍ରରେ
 ପ୍ରବେଶ ସୁଧାରର ନିୟମ ସରଦାର ସକଳ ଦର-
 ଦେର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦ୍ୱାରା ଦାୟିତ୍ୱ ବଢ଼ିଅଛି ଏବଂ
 ବଦନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷକ ଦେବା ପକ୍ଷେ ମୁସଲମାନମା-
 ନେ ଉତ୍ସାହୀତ ଦେବେ । ଶମ ଓ ଶିଳ୍ପ ସମ୍ଭ-
 କାୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୁସଲମାନ ଶିକ୍ଷାମାନେ
 ଅବଧ ସମାହୁପଦ ଦୋର ରହୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏକା
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । ୧୯୦୭ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ବ ୫ ଶ
 କାଳରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶିକ୍ଷାକୁ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇ ବିଦ୍ୟ-
 ଶକୁ ନ ୧୫ ମ ଶିକ୍ଷା ପଠାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଚାହା-
 ମଧ୍ୟରୁ ମୁସଲମାନ ଦେବଲ ଜଣେ ଅଟେ ।
 ଏକା ପରବାର ବିଷୟ ଅଟେ ମୁସଲମାନମାନେ

ଶମ ଓ ଶିଳ୍ପରେ ମତୋପେକା ଦେଲେ ସୁଖର
 ବିଷୟ ଦେବ । ବହୁପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବତ ମହାସମ୍ଭ-
 ବାଳକମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାପର ସମଗ୍ରରେ ବାଳକାକୁ
 ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସମ୍ଭବତ ଦୋର କହୁ ହୁଅଏବଂ
 ପାସିକ ଅପେକ୍ଷା ମୁସଲମାନ ଶିକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟା ନିତ୍ୟାନ୍ତ
 ନମ ଅଧିକ ଏବଂ ରମଣୀମାନେ ହୁପାଳର ଦେବ-
 ମକୁ ସର୍ବତୋଭାବେ ଅନୁରୋଧ ଦରବାରାଣ ସହ-
 ଶାଳା ଦେବାର ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ଦେବଲ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ଦେବୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦୋର-
 ଅଛି ଏବଂ ଏବଂ ଦ୍ୱାରା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଶିକ୍ଷାର ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଦେବାପକ୍ଷେ ସକଳଦ
 ଦୋର ନ ପାରେ । ଶିକ୍ଷାହିଁ ସମସ୍ତ ଉନ୍ନତର
 ମୂଳ ଏବଂ ଉନ୍ନତର ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକକୁ
 ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ କରବକାରଣ ଅମ୍ଭମାନେ
 ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ । ପ୍ରକ୍ଷି ସକଳର
 ଶ୍ରେଣୀକ ମତୋଦୟ ଏ ସଗ୍ରରେ ସମୁପସ୍ଥିତ
 ଆଉ ସର୍ବମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧନ କର-
 ଥିଲେ

ସମବାୟ ବିଶୟରେ ।

ଅମ୍ଭମାନେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଜଣାଇ ଅଛୁ
 ଯେ ଗୋପପତ୍ରା ଓ ବାକ୍ସିରେ ୧୭ ଟା ସମ୍ବନ୍ଧ
 ସ୍ଥାପିତ ଦୋରଅଛି । ସେଥିପଥକୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ଦଲେକ୍ଷ୍ମର ସାଦେବ ପାଥପୁର, ଗୋପାଳପୁର
 ପାଥପୁର, ଚରଣକା, ଓପ୍ରୁଥ ଏବଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁରର
 ସଫଳମାନ ଦେଖିଥିଲେ । ସେଠାରେ ସମ୍ବନ୍ଧ-
 ମାନ ଦେଉଁ ମାନରେ ପରଚିତ ଅମ୍ଭମାନେ
 ଠକ୍ ନାଶିପାର ନାହିଁ । ଅନୁମାନାକ୍ରମେ ସେ ସବୁ
 ପକ୍ଷ ବୋଲି ପରଚିତ କାରଣ ସଗ୍ରସତ ବା ପ୍ରଧାନ
 କର୍ମଭୂମିର ନାମ ସର ସଫ ଦୋରଅଛି । ସରସଂ-
 ମାନଙ୍କର ଦେବାବ ଧାରମତେ ଲେଖାଯାଉଥିବା
 ଏବଂ ଅଳ୍ପ ସବୁ ଠିକ୍ ଥିବାର ବେଳକୁ ମହା-
 ସମ୍ଭ ଅପଣା ଉପୋଗରେ ସନ୍ତୋଷପୂର୍ବକ ଲେଖି
 ଅଛନ୍ତି । ଦଲେକ୍ଷ୍ମର ସାଦେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ
 ଗୋପାଳପୁର ଓ ପାଥପୁର ପକ୍ଷମାନ ଏହିବର୍ଷ
 ସଫଳମାନେ ଟ ୩୦୦ ଓ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ପାଶରେ
 ଅରମ୍ଭ ଦୋରଅଛି । ଏହି ଟଙ୍କା ବାକ୍ସି ବିମଳା-
 ଚରଣ ମିତ୍ର ରାମ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ବାକ୍ସିକ
 ଶରଦସ ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ସୁଦ୍ଧ ପାଇବେ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ବା ପକ୍ଷ ଶରଦସ ଟ ୧୫୦ ଟଙ୍କାରେ କରକ
 ଦେବେ । ସରସଂ ଶରଦସ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା ଲଭ
 ରହୁଲ । ମହାଜନଠାରୁ ଧାର ନେଲେ ଶର-
 ଦସ ଟ ୨୫ ରୁ ୩୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦ ପଡ଼ୁଛି । ଏ
 ସମସ୍ତ ପକ୍ଷକୁ ଏକା ବଜ୍ରଲାର ଲୋକମାନେ
 ଟଙ୍କା ରାଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥକୁ ଚେଷ୍ଟି
 ବଲେକ୍ଷ୍ମର ସଫାର୍ଥ କହୁଅଛନ୍ତି ଓ ବଚକର
 ଲୋକମାନେ ଟଙ୍କା ଲଗାଇବାର ସୁନ୍ଦର

ସୁସେନ କୁଟା ବସନ୍ତ ଅନ୍ତରାଳ ଚୋମପତ୍ରା ପାଥ-
 ସୁରର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସରସ ଦେଖା ଲେ । ଖାବ
 କ୍ରମାଦେ ଦେଶ ପରଶୋଧରେ ସବଦା ବସୁର
 ଏବ ସମିତି ଅପଣ ମହାନକର ସଦ୍ ସାଧାସମ-
 ସୁରେ ଅଦାସୁ କରୁଅଛି । ଯେଉଁ ଗାନ୍ଧିରେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଅଛି ବହୁକୁ ଆଶା କୁଅର ଏହି
 ସମିତି ଚୋମପତ୍ରା ମାହାନରୁ କରକ ଦେଇ
 ଥିବା ଟ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ଶୀଘ୍ର ପରଶୋଧ କରି
 ଲଦଗାସରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବ । ବରପତ୍ରା ସମିତି
 ସରଦାରକୁ ଟ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏବ ନିଜର ଜଣେ
 ମହଲାରୁ ଟ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ରାଶ ଦେଇ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି । ଅସଂଖ୍ୟ ଧାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେ
 ଶର ପରଶୋଧ ନମନ୍ତେ ନିଅସିବାର ଦେଖା
 ଯାଏ । କଲେକ୍ଟର ସାଦେକର ଏହି ଫୁଲ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅଳ୍ପ ସୁଦୈର୍ଘ୍ୟରେ ଚଳି-
 ଧାର କରବାର ସୁବିଧା ପାଇ ସମିତି ସର୍ବାମାନେ-
 ଅତ୍ୟ ମହାନକର ଅଧିକା ସୁଦୈର୍ଘ୍ୟ ଦାୟିତ୍ଵ ମୁକ୍ତି
 ପାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ସମିତିର
 ରାଶ ପରଶୋଧରେ ସହବାକୁ ଦେଇ ଧାରାର
 ଦାର୍ଯ୍ୟକାରକା ବଦଳୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ସାମାନ
 ଉପକାର କହେ । ସୁଦ୍ଧ ଏଥିପ୍ରସରେ ଅନ୍ୟ ଓ
 ବଡ଼ ଉପକାରମାନ ଅଛି । ସଥା ପଞ୍ଚମିତି
 ଏବ ଅନ୍ୟ ଦାୟିତ୍ଵ ଅପଣାର ଫୁଲରେ କେ
 ବାହାର ସେହି ପାଞ୍ଚକଣକ ମଧ୍ୟରେ ସଭାବ
 ବଦୁଅଛି । ଅପଣା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିତ କରବାର
 ସିନା ଦେଉଅଛି ପରଶୋଧ ପ୍ରତି କିମ୍ପା ଓ ସଦା
 ନୁହୁତି ନାହିଁ ଦେଉଅଛି ଏବ ପାଞ୍ଚକଣ ମିଳି
 ମିଶି ଦାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କେତେ ମଙ୍ଗଳ ହୁଏ ବାହା
 ବୁଝିପାରୁଅଛନ୍ତି ଯେଉଁ ସମବାୟ ରାଶ ସମିତି
 ଚେ ମଙ୍ଗଳର ମୂଳ ବାହା ଓଡ଼ିଶାରେ ଶୀଘ୍ର
 କ୍ରମାଦେ କରବା ସୁଦେପ ହୁଡ଼ିବିକାର ଏକାନ୍ତ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ । ଏକାନ୍ତାଦ-
 ରେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସମିତି ପ୍ରାପକ ଦୋଇ ପପଳ
 ଦେବାର ଦେଖି ସଦା ବହିର ପ୍ରସାର ବଳମ
 ଦେବା ଅଧିକ ଅସୁବିଧାର ବସୟ । ପଲ୍ଲେ ଯେ
 ସମସ୍ତ ସମିତି ପିଠିଅଛି ସେ ସମସ୍ତର ସଦାସୁ
 ଏକା ବଙ୍ଗଦେଶର ଲୋକ ଏହା ଓଡ଼ିଶାପ୍ରତି
 ରାଶ ନଦେ କ ? ବଙ୍ଗଦେଶରୁ କପର
 ସାଦାସ୍ୟ ଅସିଲ ଏବ ଓଡ଼ିଶାବାସୀମାନେ
 ବାହୁଡ଼ ଉଦାସୀତ ରହୁଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଠିକ୍ କହୁ ଚ ପାରୁ । ବାସନ୍ତରେ ବହିର
 ଅଲୋଚନା କରୁ । ଯେଉଁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ
 କୁରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଲେକ୍ଟର ସାଦେକ କରଅ-
 ଛନ୍ତି ସେ ଯେବେ ବାନ୍ଧିର ଚେଷ୍ଟା କଲେ-
 ରବର ଦେବେ ସେ ଅପଣା ଏଲକାରେ ଏବେ-
 ବୁଡ଼ିବ ସମିତି ପ୍ରାପକଦ୍ଵାରା ସୁଖାଳ ରାଜକ-

ଦୋଇଥିବା ପୁଲେ ସେ ସମସ୍ତକୁ ଅର୍ଥ ଯୋଗା-
 ରବା କିସପୁରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ କିଦେଶୀୟକୁ ଲେ-
 ଚନା ଅସୁବିଧା ବୋଧ ଦେଉଅଛି । ସମ୍ଭବତଃ
 ସେ ରାଶସମିତି ପ୍ରସାର ଓ ପରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ
 ନିୟନ୍ତ୍ର ଥିବା ଚେଷ୍ଟା କଲେକ୍ଟର ଅଟନ୍ତି ଏବ
 ବଙ୍ଗଦେଶର କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ପ୍ରକାର ରାଶ-
 ସମିତିରେ ଟଙ୍କା ଯୋଗବାକୁ ମତ୍ତୁକ ଥିବାର
 ଜାଣିଥିବାରୁ ସକଳ କରଦେଇଅଛନ୍ତି । ପଲେ
 ବଙ୍ଗାଳୀଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଶାର ଏ ଉପକାର ଦେଲେ
 ମାନବାକୁ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ମିଳନୀ ଓ ଇତିହାସର ବୃତ୍ତି ।

ଏଥି ପୂର୍ବେ ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ଶ୍ରୀ ବସୁର
 ଅଥବା ରୁରକ ଇଞ୍ଜିନୀୟର କଲେଜରେ ପଢ଼ା
 ରବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର କ୍ରମିକର
 ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଲେଖିବାରେ ସମ୍ମିଳନୀର
 ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କ ଯେବେ ସରଦାର
 ମାସକୁ ଟ ୨୫ ଟଙ୍କା ବୃତ୍ତି ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ
 ଦେବେ ତେବେ ସମ୍ମିଳନୀ ମାସକୁ ଟ ୫ ଟଙ୍କା
 ଦେବେ ଯେ ମେ ଟ ୩୦ ଟଙ୍କା ମାସିକ
 ବୃତ୍ତିରେ ଜଣେ ଉତ୍କଳୀୟ ଶ୍ରୀ ଉପରଲିଖିତ
 କୌଣସି କଲେଜରେ ପଢ଼ିପାରବ । ସରଦାର
 ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବ ଜଣ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ଦର୍ଶ ପଢ଼ିବାର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ ସମ୍ମିଳନୀର
 ଅଂଶ ଟ ୨୦ ଟଙ୍କା ଏକାଦେଲେ ସମ୍ମିଳନୀ
 ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଛନ୍ତି । ଏ ପରେ
 ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ନିୟମରେ ବୋଧିଏ ଶ୍ରୀ ବୃତ୍ତିର
 ବ୍ୟୟର ଅଂଶ ଯୋଗାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରବେ,
 ଯେତେବେଳେ ସମ୍ମିଳନୀ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠାଇଲେ
 ବେତେବେଳେ ବଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷ ବିଭାଗର ଡାଇ-
 ରେକ୍ଟର ପସାହୁପଦ ଜାଣି ସଥା ବହାସ
 ଓଡ଼ିଆ, ମୁସଲମାନ ଏବ ଅନ୍ୟ ଜାଗାସୁ
 ଲୋକଙ୍କୁ ବିଶେଷ ବୃତ୍ତି ଦେଇ ଶିକ୍ଷପୁର ଇଞ୍ଜି-
 ନୀୟର କଲେଜରେ ପଢ଼ାଇବା କଥା କରୁର
 କର ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାଣି ସକାଶେ ଗେଟିଏ
 ଇଞ୍ଜିନୀୟର ଓ ୨ଟା ଓରରସାୟର ଓ ସବ
 ଓରରସାୟର ବୃତ୍ତି ଖଣିବା କରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନ୍ୟ ଜାଣର
 କଥା ପଛକୁ ରଖି ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶା ସଦାଶେ
 ସାଦା ମଞ୍ଜୁର କରୁଅଛନ୍ତି ବାହା ପାଠକମାନଙ୍କ
 ଜଣା ଅଛି । ସମ୍ମିଳନୀ ଯାଚିବା ଟ ୨୦୦୦ ସମ୍ପ-
 ନରେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡାଇରେକ୍ଟର ଲେଖିଲେ-
 କ ମାସକୁ ଟ ୨୦୦୦ ବୃତ୍ତିରେ ଏବ ଜଣ ଇଞ୍ଜିନୀ-
 ୟୁସ ଶ୍ରୀର ଦେବଳ କଲେଜ ବେତନ ଓ ବସା-
 ଶର୍ତ୍ତ ନିବାହ ଦେବ । ମାତ୍ର ସିବା ଅସିବା ପୁସ୍ତକ

ଓ ଯଦ୍ଵାଦ୍ଵାଦ୍ଵା ସଦାଶେ ପ୍ରାୟ ବେତନ ଦେବା
 ଦରକାର ଏବ ସମ୍ମିଳନୀ ଟ ୨୦୦୦୦ ଦେଲେ
 ତଦ୍ଵାରା ବ୍ୟୟ ବ୍ୟୟ ନିବାହ ଦେବ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରସାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେକ୍ଟ ଟ ୨୦୦୦୦
 ଗ୍ରହଣ କରବାର ମଞ୍ଜୁର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏବ ସେ
 ଟଙ୍କା ପଠାଇବା ପାଇ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ସହ ଅସିଅଛି
 ଏଥିକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ବୃତ୍ତି ଦେବ ସମକାସୁ
 ଦେଶବାସୀରେ କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ଜାଣର
 ଶ୍ରୀଙ୍କୁ ବାହା ଦେବାର ନିୟମ ଦୋଇଅଛି ଏବ
 ଏହାର ଅର୍ଥ ରୁନୁ ଲୋକଙ୍କର କଥା ବେଶିକ
 ଥାଉ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସୁଦା ରୁନୁ ପ୍ରକାର
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏପରି ମତଭେଦ ଦୂରନ ନୁହେ
 ମାତ୍ର କେତେକାଳରୁ ଦୋଇ ଅସୁଥିବାର ଦେଖି
 ସମ୍ମିଳନୀ ଓଡ଼ିଆ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଉତ୍କଳ ଶକ୍ତ
 ବ୍ୟବହାର କର ସମାଜର ଦାମ ଉତ୍କଳସମ୍ମିଳନୀ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା
 ଓଡ଼ିଆ ଏବ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା ଓଡ଼ିଆ
 କ ଦେଲେକେ ଯେଉଁ ମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟୀ
 ଅଧିବାସୀ ଅଟନ୍ତି ସେମାନେ ଉତ୍କଳୀୟ କହି
 ଅଛନ୍ତି । ଯେଦେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର
 ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀର ଅର୍ଥ ସମ୍ମିଳନୀର ସମ୍ମାନପାରେ
 ଉତ୍କଳୀୟ ଶ୍ରୀ ହୁଏ ତେବେ ସମ୍ମିଳନୀର
 ଯାଚିବ ଅର୍ଥ ଦାନ କରବାରେ କିଛି ବାଧା ନାହିଁ
 ନଭୁବା ଉତ୍କଳୀୟକଠାରୁ ସଂଗୃହୀତ ଅର୍ଥ ସମ୍ମି-
 ଲନୀ ଏବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ହିତାର୍ଥେ ବ୍ୟୟ କର ନ
 ପାରନ୍ତି । ଏହି କିସପୁର କିସର ସକାଶେ ଗବ
 ରକିବାର ସକାଳେ ଏଠା ଡାଇର ଲରକେଶ
 କଲେ ଉତ୍କଳସମ୍ମିଳନୀର କେନ୍ଦ୍ର ସମିତିରୁ
 ଏକ ଅଧିବେଶନ ଦୋଇଥିଲ । କେତେକ କର
 ବର୍ତ୍ତକ ପରେ ଅଧିକାଂଶ ମତରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ
 ସେ ଉପରଲିଖିତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବୃତ୍ତି
 ପାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଜାଣର ସମକାସୁ
 ନିୟମ ସୁବର୍ଣ୍ଣରୁ କରବାକାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଟ ଅନୁବେଶ କରଯାଉ । ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
 ଡାଇରେକ୍ଟର ମଦୋଦୟ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ କର-
 ଥିଲେ ବହିରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶର କର ରହୁଥିବ
 (domiciled) ବଙ୍ଗାଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମୁସ-
 ଲମାନ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି
 ଶୁଖି ଲେଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ବୃତ୍ତିକିସପୁର ବିଜ୍ଞା-
 ପକର ନିୟମାବଳୀରେ ବାହା ପ୍ରକ ପାଇ ଚ
 ଥିବାରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାହା ଗ୍ରହଣ
 କର ବାହାକୁ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଜାଣ (race)ର
 ନାମା ଅର୍ଥ ବାହାକୁଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବହିର
 ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ବୁଝାଇ ଦେବା ଅବଶ୍ୟତ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସକ୍ତ ।

ଦୂରତ ନିୟମାବଳୀ ସମ୍ପର୍କରେ ବଙ୍ଗାଳୀ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ଗରୁଡ଼
 ସୋମବାରଦିନ ଶେଷଲଗ୍ନ ମହୋତ୍ସବକୁ ଆଣି
 ପୂର୍ବସ୍ଥ ଅବାସଗୁଡ଼ିକ ମଲିମ୍ମ ଦରବାର ଘରେ
 ଦୋଇଥିଲେ । ଠିକ୍ ୧୯୧୧ ମସିହାରେ ଶେଷ-
 ଲଗ୍ନ ମହୋତ୍ସବ ଦରବାର ଘରେ ପ୍ରବେଶ
 ବଜରୁ ବାଜିବା ଅନେକମତେ ସର୍ବମାନେ
 ଶପଥ ଓ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ସହରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସୀତାକାଥର ସ୍ୱାଦୁର ଛକ୍କା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ
 ସର୍ବ ସେବକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମାଲ୍ୟବର
 ଶେଷଲଗ୍ନ ମହୋତ୍ସବ ଗାଣୋପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ
 ସର୍ବମାନଙ୍କ ସମୋଦୟ ହରି କହିଲେ ଯେ ଗତ
 ଛକ୍କବର୍ଷ ଯେଉଁ ନୂତନ ଶାସନପ୍ରଣାଳୀର
 ଅନୁଲୋକ ଲାଗିଥିଲା ଏବେ ତହିଁର ପ୍ରଥମ
 ଅଧିବେଶନ ଦେଖି ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦ ଜାତ
 ହୋଇଅଛି । ଗତମାସରେ ନିର୍ବାଚନ ସମାପ୍ତ
 ଅନୁଲୋକର ଚକ୍ର ଶକ୍ତିଯାଉଥିଲା ଏବେ ଲୋକେ
 ସମସ୍ତାହୁତ ହୋଇ ଯଦୁପୁତ୍ରଙ୍କ ନିର୍ବାଚନରେ
 ସୋମ ଦେଇଥିବା ତଥା ସର୍ବସମ୍ପଦର ପ୍ରାପ୍ତି-
 ମାନେ ଅପଣା ପକ୍ଷର ମତ ସମ୍ପ୍ରଦାନେ ସର୍ଥା-
 ସାଧ ପରାମର୍ଶ କରୁଥିବା ପ୍ରୀତିକର ଦେଇଅଛି ।
 ନିର୍ବାଚନ ସର୍ବମାନଙ୍କ ପଦ ସାମାଜିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା,
 ସୋମ୍ୟତା ଓ ବହୁଦର୍ଶିତା ପ୍ରଭୃତି ଦୃଷ୍ଟିପାତ ହଲେ
 ଏ ସର୍ବ ଏଥିପୂର୍ବକ କୌଣସି ସମ୍ବନ୍ଧ ନିରୁକ୍ତ
 ନୁହେଁ ଏବେ ନୂଆ ନିର୍ବାଚନ ସର୍ବମଧ୍ୟରେ
 ଉଦ୍ଭିଷ୍ଟଙ୍କ ସର୍ବ ସ୍ୱରୂପକର୍ମ୍ୟ କରିଥିବା ନିମ୍ନ
 ନିର୍ବାଚନ ଦେବା ବିଶେଷ ସ୍ୱରୂପ ବିଷୟ । ସମ୍ବନ୍ଧ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପର୍କାବଳୀ ପ୍ରତି ସମାପ୍ତପକ୍ଷରେ
 ଏବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନୀତିପ୍ରକାର ସମାଲୋଚନା
 ହୋଇଅଛି ଏବେ କେତେକ ସମାଲୋଚନା
 ଅଧିକାରି ଅଟେ । ସେ ଦେବଳୀ ଯେଉଁଏ
 ବିଷୟରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କହିବେ ତାରଣ ଗୋଟିକରେ
 ତାଙ୍କର ସଦାକ୍ଷୁଦ୍ଧ ଅଛି ଏବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତାଙ୍କର
 ଅନୁମୋଦନ ନୁହେଁ । ପ୍ରଥମପକ୍ଷ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ-
 ମାନଙ୍କୁ ବାହାର କରିଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ନିୟମମାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବାର କଥା ବାହାର
 ଅଛି । ଏଥକୁ ପୂର୍ବ ନିୟମାନୁସାରେ ଲିଲିବୋର୍ଡ଼
 ବା ମିଉନିସିପାଲିଟି ନିର୍ବାଚନ କରବାଦେଇ
 ପ୍ରଧାନ ନଗରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଲୋକେ ଅଧି-
 କାଂଶ ମନୋମାନ ହେଉଥିଲେ । ତାହା ଦେବେ
 ମନ ହୋଇ କି ଥିଲେକେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମାନୁ-
 ସାରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲୋକେ ନିର୍ବାଚନ ଦେବେ ଏବଂ
 ତାହା ଅଧିକ ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଅବଶ୍ୟ ନୂତନ ନିୟମ-
 ନୁସାରେ ଦେବେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ ମର୍ଯ୍ୟାଦା-
 ବନ୍ଧୁ ବହୁଦର୍ଶି ଲୋକ ରହିଯାଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
 ନିୟମାବଳୀର ଏମନ୍ତ ପକ୍ଷ ଦେବବୋଲି ସୁଦେ

କିବାସୀର କି ଥିଲେ । ଅଣା ଅଛୁ ସୁନବୀର
 ନିର୍ବାଚନର ସମସ୍ତ ଦେବାସପକ୍ଷ ବହୁଦର୍ଶିତା
 ଯୋଗେ ତାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବ । ବିଜ୍ଞ-
 ସୁତା ସଦୃଶ୍ୟ ସକଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବସରଦାଶଙ୍କ
 ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେକେ ଏମନ୍ତ କଥ
 ଉଠୁଅଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବେକ
 ଲୋକେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷ ଦେବେ, ସୁତରାଂ
 ଅଧିକା କଥାଗା ନାମମାତ୍ର ହୋଇଯିବ । ଏ କଥା
 ବାଲମ୍ବର ବୋଲିଆତ କି ଥିଲେ ଦେବେ
 ଗୁରୁତର ହୋଇ କି ଥାନ୍ତା ମାତ୍ର ଦେବ ସରକାରଙ୍କ
 ସର୍ବ ସରକାରଙ୍କ ବିରୋଧୀ ବୋଲି ଧର ଦେବ,
 ଉଚ୍ଚତ କୁହେ । ତାହାଦେଲେ ଦୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ
 କରବା ସମ୍ଭବ ହେବ କି ହି । ସେତେ
 ଦେଲେ ଦୌଣସି ବିଷୟ ସରକାର ପକ୍ଷରୁ
 ସମ୍ଭାରେ ପଡ଼ିବ ଦେବେକି ଶ୍ୟ ସର୍ବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସେ କଥା ଭଲ ଲାଗିବ ସେମାନେ
 ସରକାର ପକ୍ଷରେ ଅବଶ୍ୟ ମତ ଦେବେ ।
 ଦେବସରଦାଶ ଦେଲେ ବୋଲି ଯେ ସରକାରଙ୍କ
 ସବୁ କଥାରେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ବିରୋଧ ଥିବ
 ଏମନ୍ତ କରୁଣା ବରଦା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ତାହା
 ଦେଲେ ବିରୋଧକାରୀ ସୁଦା କାର୍ଯ୍ୟ ତଳିବ
 ନାହିଁ । ସେ ଭରସା କରନ୍ତି ସେ କଥା ଆଉ
 ଉଠିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଶାସନ ମନ୍ତ୍ରରେ ବେ-
 ସରକାରଙ୍କ ସର୍ବ ସରକାରଙ୍କ ବିରୋଧୀ ଦେବାର
 ଅଣା ଥିଲା ତାହା ଗତ ହୋଇଅଛି । ଏଶିକ
 ଦେବସରଦାଶ ସର୍ବମାନେ ନିରପେକ୍ଷରୂପେ
 ଅପଣା ସ୍ୱାର୍ଥୀତ ମତରେ ଏଲି ସରକାରଙ୍କ କଥା
 ସମର୍ଥନ କରବାର ସେ ଅଣା କରନ୍ତି । ଏହି
 ଶାସନମନ୍ତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂତନ ଅଟେ ଏବଂ ସେ
 କରଣା କରନ୍ତି ଯେ ସର୍ବମାନେ ମସୃକ୍ତ ସୋ-
 ମ୍ୟାଦୀ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ବିରୋଧରେ
 ଲୋକ ସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନର ଆହୁର
 ଅନେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଦେବ । ମାଲ୍ୟବର ଲଗ୍ନ
 ମହୋତ୍ସବକୁ ବହୁତା ଶେଷ ଦେଲେ କଲିତରା
 ପୁଲିଶ ଆଠକ, ଦେବଜିଣେଶ ଆଠକ, ବଦର
 ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଆଠକ, ବଙ୍ଗଲାର ମିଉନିସିପାଲିଟିର
 ଆଠକ ମଂଶୋଧନ ସମିତିର ପ୍ରାଣୁଲିପିମତ
 ଆଠକ ଓ ବିଶେଷ ଉପେକ୍ଷିତ ଅଧିକ ଦେଲ ।
 ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସରକାରୀ ସର୍ବମାନେ ଦରବାର
 ଗରୁ ଅନ୍ତର ଦୋଇଗଲେ ଏବଂ ଦେବସରଦାଶ
 ସର୍ବମାନେ ବଜ୍ରଲଗ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧ ସଦୃଶ୍ୟ ପଠାଇବା
 ନିର୍ବାଚନରେ ସେ ସାହାର ମତ ଦେଲେ
 ଦେଖାଗଲ ଯେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କୁପେତ୍ରାଥ ୧୮ ଟା
 ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ସିଂହ ୧୨ ମହାବଳୀ କାଶି-
 ମରଜାର ୧୩ ମହାବଳୀ ଦରବଙ୍ଗା ୨ ଓ ମହା-
 ବଳୀ ବିଧୋର ୫ଟା ଗ୍ରେଟ ପାଇଲେ । ସୁତରାଂ
 ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କୁପେତ୍ରାଥ ବୋଷ ଓ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସଚ୍ଚି-

ଦାଉନ ସିଂହ ନିର୍ବାଚନ ଦେଲେ । ପଦେ
 ବଙ୍ଗାଳୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅର୍ଥ ଦମିଷ୍ଟର
 ସର୍ବ ନିର୍ବାଚନ ଦେଲ ଏବଂ ତହିଁରେ କୁପେ-
 ତ୍ରାଥ ବୋଷ, ବର୍ଦ୍ଧମାନର ମହାବଳୀ, ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
 ଅପର, ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସାବେକ ସମ୍ପ, ବିଶେଷଲଗ୍ନ
 ଗୋସ୍ୱାମୀ ବାହାଦୁର ଏବଂ ମହାବଳୀ କାଶିମରଜାର
 ଅଧିକ ଗ୍ରେଟ ପାଇ ମନୋମାନ ଦେଲେ ।
 ଅଗାମୀ ଅଧିବେଶନ ସମାପ୍ତ ଏହି ମାସ ତା ୨୮
 ମନ ନିରୁପିତ ହୋଇ ଏ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
 ଦେଲ ।

ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରୀତି ।

ଅନୁମୋଦନ "ସରକାରଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ବାସ୍ତବ"
 ନାମକ ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଗତ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଥିବାକୁ ତାହା ଦେଖି ଅନୁମାନଙ୍କର ସଦ-
 ଯୋଗୀ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଉପକ ପତ୍ର ଗରସଂଖ୍ୟାରେ
 ଅନୁମୋଦନ ଓଡ଼ିଆପ୍ରକାଶ ବିଦ୍ୱେଷରୁ ଅବ-
 ଲମ୍ବନ କରିଥିବାର ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଦୁଇଦିନର ଅନୁମୋଦନର ସ୍ୱଭାବ
 ନୁହେଁ ମଧ୍ୟ ସେ ବସ୍ତୁ ନାହିଁ । ସେତେଦେ-
 ଲେ ଅନୁମୋଦନ ଉତ୍କଳରେ ବଙ୍ଗଲୁକ୍ଷ ଓ
 ତଳ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରନ୍ଥା ଚଳିବାଦାରଣ ଗୁରୁ
 ପ୍ରତିବାଦ କରୁଥିଲୁ ତେବେଦେଲେ ଅନୁ-
 ମୋଦନ ଓଡ଼ିଆ ଶକ୍ତିର ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ବୁଝିଥିଲୁ
 ଏତେଦେଲେ ସୁଦା ସେହି ଅର୍ଥ ବୁଝିଥିଲୁ ।
 ସରକାର ଓଡ଼ିଆପ୍ରକାଶ ବାସ୍ତବ ଦେଖାଇବାକୁ
 ସାଧ ଏବଂ ଶେଷାକ ଶକ୍ତି ଦେଇଥିବାରୁ ଅନୁ-
 ମୋଦନ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟର ସମାଲୋଚନା କର-
 ଥିଲୁ । ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବେ ଓଡ଼ିଆପ୍ରକାଶରେ
 ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଥିଲୁ ଏତେଦେଲେ ମଧ୍ୟ
 ସେହି ଶ୍ରେଣୀରୁ ଥିଲୁ ଏବଂ ସେତେଦେଲେ
 ଯେଉଁ ବଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଆଗ୍ରନ୍ଥର ପ୍ରତି-
 ଲକ୍ଷ ଯେକ ପ୍ରତିବାଦ ଚଳୁଥିଲା ଏତେଦେଲେ
 ସୁଦା ସେହି ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଆଉ
 ବଙ୍ଗାଳୀ ଅଟନ୍ତି । ମନ ଉତ୍କଳର ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକ
 ନାଶୀ ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ସେ ବଙ୍ଗାଳୀ କଥା
 ଓଡ଼ିଆ ଅଟନ୍ତି ତାହା ଦେବେଦେଲେ ଅନୁ-
 ମୋଦନ ବୁଝିଥିଲୁ ଏବଂ ଏତେଦେଲେ ସୁଦା
 ବୁଝିଥିଲୁ ଏବଂ ଏହି ଅର୍ଥ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କମ-
 ନତ୍ୱିକ ପ୍ରବନ୍ଧରୁ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳର
 କଲ୍ୟାଣକମିତ୍ର ସମଗ୍ର ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସମାପ୍ତ
 ସେମନ୍ତ ଏବଂ ନିୟମ ଦେବା ଉତ୍କଳ ଦେବମନ୍ତ୍ର
 ସକଳ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଏବଂ ସୁଦେ ଅବଶ
 ହୋଇ ପରସ୍ପର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅତ୍କଳ
 ଅଗ୍ରସର ଦେବା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ । ସଦ ଉତ୍କଳର
 ଏବଂ ଶେଷୀ ଅପରକୁ ସର ସୁଦେ ଦେବେ
 କଦାପି ଦେଖର ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ତାହି ଏବଂ

ସପ୍ତାରେ ବୌଦ୍ଧି ଅଦୃଶ୍ୟ ଦୂର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖି
 ଏ ପ୍ରକାର ହୋଇଥିବ । ମାତ୍ର ଶୀଘ୍ର ମୋର
 ସନ୍ଦେହ ଭଙ୍ଗନ ଦେଲ । ଗାଢ଼ି କ୍ରମେ ନିର୍ଦ୍ଦ-
 ବର୍ତ୍ତୀ ଦେଲ । ଦେଖିଲ ଗାଢ଼ି ପଛରେ ଅଜ୍ଞ
 ଦୂଳେ (ଭବନାକାଶ) ମନସ୍ୟ—ରତ୍ନ ଦୁଇ
 ଏକ ଜଣ ବନ୍ଧୁଗଣ ଏକ ଜଣେ ସର୍ବତ୍ରସର ସ୍ଵର
 କାରୁ ଗଲ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଦୁଃଖିନ,
 ଦାହୁଟି କହେ ତିଷ୍ଠାକୃଷ୍ଣ ବୋର୍ଡ଼ର କଣେ ଉଚ୍ଚ
 ତମ୍ଭର । ଗପ୍ତକା ଏହିରୂପେ ଓଡ଼ିଆ ଗୁଣ-
 ମାନଙ୍କ ଜାଣରେ ଶପ୍ତାରେ ସାରି ନିଅନ୍ତି ।
 ଯେଉଁ ଦେଶରେ ମନସ୍ୟ—ରତ୍ନ ଏବେ ସପ୍ତା
 ସେ ଦେଶରେ ଗୁଣକ ଚରୁର ଲୋକ କାହିଁକି
 ଅରଣ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ରଖି ଓରର ନିରାମବେ ? ଓଡ଼ି-
 ଶାରେ ଗଉଡ଼ି ବାଉଁଶମାନେ ପାଇବି ବଦନ
 କରୁବାର ଏବ ଦାଉଳିନ, ସିମତା ପ୍ରଭୃତି
 ପାଦଗୁଣ ପ୍ରଦେଶ ମାନଙ୍କରେ ପାଦଗୁଣ ଜାଣର
 ଲୋକେ ପଥୁତମାନଙ୍କୁ ଫିଠିରେ ପକାଇ ବଦନ
 କରୁ ଘେନ ସିଦ୍ଧାର ଶୁଣା ଥିଲ ! ମାତ୍ର
 ବୌଦ୍ଧି ଦେଶର ଲୋକେ ବୋଡ଼ାପର ବଗ
 ଗାଡ଼ି ଶାଣିବାର ଦେଖା ବା ଶୁଣା ନ ଥିଲ ।
 ଏବେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଲ । ଏହିଦେଶକା ପରେ ମୋର
 ବନ୍ଧ୍ୟ ପଣ ପଞ୍ଚିଲ । ମୁଁ ଗୁଠି ପାରିଲି ଉତ୍କଳର
 ଉତ୍କଳ କେଉଁଠାରେ ! ଏକାକେକେକେ ଦେ-
 ଶୁରୁକୋଡ଼ାରେ ପରପଣ । କି ଚିହ୍ନ ଗଢ଼ି !
 ବୋଧହୁଏ ଏହି—ଅଦୃଶ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଦେଖି
 “ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନା ” ଅପଣାର ଲଳା ସାଙ୍ଗ
 କରେପଣ !

୧୫୫୫୦ } ବସନ୍ତ
 ବାଗେଇ

ଉତ୍କଳ ମହାନ ବନ୍ଧ୍ୟରେ ମନେ ଗୋଡ଼ାଉ ସାଳ ବିଳ
 ରାହଲ ଗାଢ଼ିଗାଢ଼ାଣୀ ଗୁଣି ବର୍ଦ୍ଧିବାର ସମାପଣ । ଏ
 ଚିତ୍ତରେ ପକା ସମ୍ପଦ ମାତି ଓ ଚଳ ବୋର୍ଡ଼ର ସତକେ
 ସେପରି ଭବିଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ । ସୁଦ୍ଧା ଗାଢ଼ିଗା ଚଳ
 ବ୍ରହ୍ମର ଦୈବୀ ଏକଦେବୀ ବଦନା ପଥର ଗୋରବାକ
 ଦେବୀ ସଃ

(ଧରାହୋଟରେ ବଦୂର୍ଗର ଗଜା)

ମହାଶୟ !
 ସାଧାରଣକୁ ଅବଗତ ଅଛୁ ଶୋ । କିଏକଜଳ
 ଦୁର୍ଗତ ଦୁଧଗଜର ଗଜା ଶ ଦାସପୁଣ୍ୟଦେ ମାନ
 ଧାରା ମହୋଦୟ ଧରାହୋଟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଜାକ
 ବଳସ୍ତୁତ୍ତବା ଅଛନ୍ତି । ଅନନ୍ଦର ହଥା ସେହି
 ବଦୂର୍ଗାଧର ମହୋଦୟ ଏବ ବାହାକ (ଧର-
 ହୋଟ ଓ ଦୁଧଗଜ ଗଜାକ) ଅପ୍ରକ ଶ ବୋର୍ଡ଼ା-
 ତାଅଧିକ ମହୋଦୟ ଗତ ତା ୧୫ ରଖ ବନ
 ସପର ବାରରେ <ଠାକୁ ଶରଣମତ ଦୂତଥିଲେ
 ବାହାକୁ ପାଶେଟି ଅଶିବାପାଇଁ ଧରାହୋଟର

ଶ୍ରୀମାତ୍ ବାଳା ଏବ ସୁବରାଜମହୋଦୟ କାଟକୁ
 ଯାଉଥିଲେ । ରାଜାଦ୍ରଷ୍ଟ ସୁବରାଜ ରାଜଗୁଣ
 ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାଚୀନ ରାଜପଦ୍ମଅର, ଯୁଦ୍ଧ, ତାମର,
 ଦାଦାଳୀ ପ୍ରଭୃତି ମହା ସମାରୋହର ସହ ରାଜ-
 ଧାନ ପ୍ରଭ ଶରଣମତ ଦୁରବା ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ୧୦
 ସହସ୍ର ଲୋକର ସମାଗମ ହୋଇଥିଲ ଏବ
 ରାଜପଥର ଉତ୍ସବପାରେ ଦାଦାରଙ୍ଗର
 ପରାକା ଏବ ପ୍ରାଚୀନ ରାମାତରୁ ସହ (ନବ-
 ଦୁର୍ଗାଧୀରକ ଶରଣମତ) ଏହିଦଥା ଦୃଢ଼
 ଚିନ୍ତିତାସରରେ ଜାଗତରେ ଲେଖାହୋଇ
 ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବାକୁ ରାଜପଥ ଅଧିକ ଶୋଭା
 ଧାରଣ କରୁଥିଲ । ପଠ୍ୟରରେ ୨ଗୋଟି ରୁଷା-
 ଗାବା ନର୍ତ୍ତକୀକେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କରୁଥିବା ସମସ୍ତେ
 ଯୋଗଦା ବାଣ ପତା ଦେଉଥିବାକୁ ଅଧିକ
 ଶୋଭା ଦେଉଥିଲ । ଗଜାଦ୍ରଷ୍ଟ ଅଧିକ ୨ ଘଣ୍ଟା
 ସମସ୍ତେ ଗଜ ପ୍ରାସାଦରେ ପ୍ରବେଶ ଲାଭ କର-
 ଥିଲେ । ଅଗଷ୍ଟର ତା ୧୧ ରଖ ଗଜ ଉତ୍ସବ
 ଗଜାକ ବଦ୍ୟମାତରେ ଗଜପ୍ରାସାଦରେ ଗୋଟିଏ
 ସରା ହୋଇଥିଲ । ସରାରେ ନବଦୁର୍ଗାମତ ପଶ୍ଚିତ-
 ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚର୍ଚ୍ଚାଳଦାର କବିଗଣ ଲଘୁ-
 ଦେବର ମହାପାତ ଏବ ନଳ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗାଧୀ-
 ଶରଣ ପଦ୍ମପ୍ରମାର ଜନ୍ମ ଶରଣକାତ <ଠା
 ଗଜାକୁ ଜଗାଦକାକୁ ଅଧିଥିବା ଜନେଦପଶ୍ଚିତ
 ଏଠାର ପଶ୍ଚିତ ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମହାପାତ ବର୍ଦ୍ଧି-
 ଲଦର “ଜ୍ଞାନ ବର୍ଦ୍ଧନ” ର ଜଗଦତ ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ
 ଚନ୍ଦ୍ର ମଣି ମହାନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଦୟାକୃଷ୍ଣ ଦାଶ ପ୍ରଭୃତି
 କେବେକ ବଦ୍ୟମାତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀ କଳ-
 ଦୁର୍ଗାଧିକ <ଠା ପ୍ରଜାକ ପସରୁ ବ୍ୟସିନୀ ଅଭି-
 ନେଦ ପର <ଠା ଫଣ୍ଡିତ ବର୍ଦ୍ଧାଳଦାର ସୁର
 ପସରୁ ହଅସିନୀ ଅଭିନେଦପସ ବୟାକୃଷ୍ଣ ଦାଶ
 ପାଠ କରୁଥିଲେ ଅଗଷ୍ଟର ଦାଦାଦ ପାସର
 ଅଲୋଚନା ହୋଇ ବାମୁଦାରେ ବ୍ୟୋତହୃଦ
 ସରା ଭଙ୍ଗଦେଲ । ଗଜାଦ୍ରଷ୍ଟ ଏହିପରି ସରା ଏବ
 ଶିତାର ପ୍ରଭୃତି କରୁଥିବ ନିତି ଦକାକପାତ
 କରୁଥିଲେ । ଅଗଷ୍ଟର ବେ ତା ୨୪ ରିଖ ଦନ
 ଦକାଗତ ରାଜମହୋଦୟ ସପରିନାରରେ ପୁଷ୍ପ
 ଅଭିନେସ ଯାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି । ରାଜସିଦ୍ଧାସକ
 ରୋଦନ କରି ଏପରି ଗୁରୁଦେବ ଥିବା ଅବଶ୍ୟ
 ଅନନ୍ଦର କଥା ଦୁଃଖ କି ? ଶ୍ରୀ ପରମେଶ୍ଵର
 ଏହିପରି ରାଜକଳନ ସର୍ବଦା ଉତ୍କଳରେ ଲଗାଇ
 ଥାନ୍ତି । ଏବ ପ୍ରୋକ୍ତ ରାଜାଦ୍ରଷ୍ଟକୁ ଚିରାୟୁ
 ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଏହି ବାଞ୍ଛା ।

ଅପଣକର } ଧରାହୋଟ
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାଶ } ପୁତ୍ରଗାମ
 ଗୋସ୍ଵାମୀ } ୨୫୫୨୦୧

ମୁଦ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ବାତ୍ ମଦନମୋହନ ପାନ	ବସନ୍ତପୁର	୫୧ (
ମୁନିସି ମହମଦ ମିର୍ସା	ଓଡ଼ିଶା	୫୩ (
ବାତ୍ ଦମାଶଙ୍କର ପ୍ରସାଦସିଂହ ଦେଓ	ସମ୍ବଲପୁର	୫୩ (
ଏମବନ୍ଧ ମହାନ୍ତି	ବାଲି	୫୩ (
ବାଲକୃଷ୍ଣ ରଥ	ସୁବଦ୍ୟ	୫୨ (
ମୁନି ବାଳନ ମହୁଡ଼ର	ସୁବୁଦିର	୫୩ (
ଶ୍ରୀ ମହାବଳା । କା ସେନପୁର		୫୩ (
ବାତ୍ ସଦେବ ଦଲେଇ	ବାଦ୍	୫୩ (
ଦେବୀମ ରଘବ	ଓଡ଼ିଶ	୫୩ (
ମନିସି ଅନୁରୁଦ ଦାସିନ	ଓଡ଼ିଶ	୫୧ (
ବାତ୍ ଦାମୋଦର ପାମାସୁକ	ଓଡ଼ିଶ	୫୧ (
ଏସାକାମ ଦୋଷ	ଓଡ଼ିଶ	୫୧ (
ପୁନମ ଦାସ	ସୁଦାହାଟି	୫୨ (
ଦୟାସ ସମସ୍ୟାସୁକ	ରଣପୁର	୫୩ (
ନଳକଣୋର ମାଳକେଦାତ	ଶାଳପୁର	୫୩ (
ଶକ୍ତସିଂହ	ସାରାହପୁର	୫୩ (
ଦାଦାବନ ରଥ	ମଲସିରି	୫୩ (
ଦାଶରଥ ମହାପାତ	ବାଦ୍	୫୧ (
ବିରବନ୍ଧ ଦାସ	ବାଲକପୁର	୫୨ (
କୋପାମୋହନ ସ୍ଵ	ବାଦ୍	୫୧ (
ଗଜାଦୟ ମିଶ୍ର	ପାପପ	୫୧ (
ରଞ୍ଜନସିଂହ ପଲ	ବାଦିପୁର	୫୩ (
ଅନୁରୁଦ ମାଣି	ବାଦ୍	୫୩ (
ଦେବଦେବୀ ଅନେକା ସର ବାଲକପୁର		୫୨ (
ପଦ୍ମବତୀ ଦାସ	ଓଡ଼ିଶ	୫୩ (
ମନସି ମିର୍ସାସିଂହ ଓଡ଼ିଶ	ବ୍ରାଜପୁର	୫୩ (

ନିଜମା ଇସ୍ତଫର ।
 ୦ ୨୭* ମୂର ତଃ
 ସପ ୧୧୧୧ ସାଃ ।
 କେତ । ପୁ । ୨ୟ ନେପସକ ଅଦାଲତ
 ଦପିଲ ସାଦ୍ । ସା । ଦାକପଟଣା । ପ୍ର । ବାନ୍ଧୁ
 ବସ ତଃ
 ଦକାମ ।
 ଜଗନ୍ନାଥ ବସେଇ ଓଗେଇ । ସା । ନାଦାଲପୁର
 । ପ୍ର । ମୁରୁମନ ଦେଃ ମାତେ
 ଉତ୍କଳରୁ ଚଳୁଥିବ ଦମ୍ଭର ଚର୍ଚ୍ଚାକାସ ମୋଦ-
 ଦମାରେ ଚର୍ଚ୍ଚାକାରକର ପାଞ୍ଜିଣୀ ଚ ୨୧୧୨୩
 ଅଦୟ ସଦାଶେଷ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଞ୍ଜିଣି ସନ ୧୧୧୦
 ମସିହା ନିକୋଷ ମାସ ତା ୧୫ ରଖେ ନିଲମ
 ହେବ ।
 ପୁଲଣ ଷ୍ଟେସନ ସଃ ରେଃ । ମୁ । ସାଲେପର
 ଉଲଦର । ପ୍ର । ସୁକୁତର ୦ ୨୭*୨ ମୂର ତଃ
 । ତା । ଦାଦାଲପୁର । ମୋ । ଦାଦାଲପୁର
 ରଦବାରେ ଥିବା ପ୍ରିତିବାତ ସାଦାକାତ ବାସାପ୍ତି
 ମା ୩୨୦୨ କୁ ଅଦୟ ଜମା ୫ ୨୫୬୭ ପାହୁ
 ମଧ୍ୟକୁ ୦ ୧ ମୂର ପ୍ରଦବାଦର ବଜର ଦେବ
 ମା ୩୧୧୧ କୁ ମଥୋଟ ଜମା ଚ ୧୫ ଓ ଉତ୍କ
 ମୋକାରେ ଥିବା ପାହୁ ପ୍ରିତିବାଦ ରସୁଣ
 ମା ୧୨୧୨୫କୁ ଜମା ୫୩୩୩ ମଧ୍ୟକୁ ୧୦ମୂର

NOTICE.

Wanted an Oriya Graduate L. T. for the Lower Secondary school Mandasa. Salary Rs 50 to Rs 60 with future prospects Sri Sri Srinivas Deo Yuvaraja of Mandasa. 14-1-1910

WANTED.

A Sub-Overseer. Pay Rs 50 per month with a fixed allowance of Rs 15 None need apply who has not passed the Final Survey examination of the Cuttack survey school and has not at least 10 years' experience in the P.W. Department and does not know English well. Applications will be received till 30th instant.

Nayagarh State } G. Mahanti Superintendent. 19-1-1910

ବିଜ୍ଞାପନ

ସେତେବେଳୁ ଏ ଦେଶର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜଙ୍ଗଲ କାଟଦୂରୀ ସବୁର ବାଣିଜ୍ୟ ଠିକାସୂତା ଦିଆଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇ ଏବେଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାଲିକାରୁ କୌଣସି ଦୂରୀର ଠିକା ଦେବାର ଇଚ୍ଛାଥାଏ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନ ସମ୍ଭବରେ ଅପଣା ଫେବୃୟାରୀ ମାସ ତା ୧୫ ରଖି ସୁଦ୍ଧା ହୁଏ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଥଚ ପସନ୍ଦାସ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରପାଠିକଠାରେ ଅବେଦନ କରି ପାରିବେ ।

ଇତି ତା ୮ । ୧ । ୧୯୧୦ ମସିହା ଫେବୃରି

- ୧ ମହୁ * କୋଡ଼ିଲ
୨ ମଦମ ୬ ସୁନାଝେଲ
୩ ଦରଢ଼ା ୭ କମଳାଗୁଣ୍ଡି
୪ ବାହାଡ଼ା ୮ ଲଖ
୯ ଝୁଣା
Kasinath Mahanty for ଦେବାନ । ବା । ବଉଦ

କୋଡ଼ିସ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପାଞ୍ଚଗାଡ଼ି ପଃ ଛାଞ୍ଚର ସର୍ବୋ ଓ ସେତଳମେଘ କାର୍ଯ୍ୟନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦର୍ମଗୁଣ୍ଡା ଅବଶ୍ୟକ । ଅବେଦନଦା-ରମାନେ, ସ୍ୱ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପଦକ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରପାଠକ ନିବନ୍ଧ ତଳଲମାସ ତା ୩୧ ରଖିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରେରଣ କରିବେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପୂର୍ବ ପାଇଁଦିଆଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ଦାଗ ଅପ୍ରେ କିବେତନା କରିବି ।

ବସଷିଲ

୧ । କେତେଜ୍ଞାନ ଓ ଜ୍ଞାନାପଣ ଜାଣିଥିବା ଅମିନ ତ ୫୦ ଟ (ଠିକା ରେଟ କେତେଜ୍ଞାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସହାୟ ୧ ୧୦୦ କରୁ ଟ ୩୫ ଏବଂ ଜ୍ଞାନାପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସହାୟ ପୁ ୧୦୦ ଟକୁ ଧ୍ୟେ) ୨ । ଓଡ଼ିଆ ଜଣକ ଜାଣିଥିବା ଅମିନ ଜ ୫୦ ଟ (ଉକ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଅମିନମାନେ ଦୈନିକ କରଦାର ଲାଭକରି ମା ୧୨୬୮ କମ୍ପା କାଲିଏକ ଜମି ମା ୨୦୦ ମାସ କରଦାରରେ ମାସିକ ଟ ୧୫୯ ଦେବନ ପାରିବେ) ୩ । ଓଡ଼ିଆ ଜଣକ ଜାଣିଥିବା ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ମାସିକ ଟ ୩୦ ୯ ଦେବନର ଜ ୩ ଟ । ୪ । ଓଡ଼ିଆ ଜଣକ କାର୍ଯ୍ୟସହାୟ ମାସିକ ଟ ୨୦୯ କା ଦେବନର କାଦନଗୋ ଜ ୧ ଟ ତା ୧୫୯୧୧୦ ପାଇ

D. D. Bhaduri

ଗୋଃ ଅଃ କରହୁୟା ସେତଳମେଘ ଅଫିସର ଷ୍ଟେଟ୍ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପାଞ୍ଚଗାଡ଼ି

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏବେଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ଗାଙ୍ଗପୁର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାଗର ଜମିଦାରଗୁଣ୍ଡି କେଙ୍ଗର ଦାଗପୁର ରେଲ ଓପେର ଯାନପୋଷ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବେଦ-ରାସ ଦାଗର ପ୍ରାନ୍ତରେ ଆଗାମୀ ଫେବୃଏରୀ ମାସର ତ ୧୧ ରଖିଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର ତା ୧୦ ରଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ମେଳା ଓ କୃଷି ଏବଂ ଶିଳ୍ପ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଦର୍ଶନା ଉତ୍ସାହତ କରିବି । ଏହି ପ୍ରାନ୍ତରେ ମଦର୍ସି ବେଦରାସ ଜନ୍ମ ପ୍ରଦାନ କର-ଅରେ । ଏହି ମେଳାରେ କାନା ପ୍ରଦାର ପଦାର୍ଥ କ୍ଷୁ ଓ କ୍ଷୁ କରାଯିବ ଅଥଚ ମହାଜନ ଓ ସାହିମାନଙ୍କର ରଚନା ନିମନ୍ତେ ମେଳାର କର୍-ଟାମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ପକ୍ଷରୁ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଯାଅନ୍ତୁ । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନାରେ ଦେଖାଇବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁମାନେ ପଦାର୍ଥ ପଠା-ଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏବେଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରିଯାଉଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଆଗାମୀ ଫେବୃଏରୀ ମାସର ତା ୨୫ ରଖି ପୂର୍ବରୁ ନିମ-ଗୀର ସେକ୍ଟରମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ ପଦାର୍ଥ ପଠାଇ ପାରିବେ ଓ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପଦାର୍ଥ ସଂଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟ ଟଙ୍କା ସୁରୁସୁର କମ୍ପା ବଦଳା ଓ ସାହିମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ଅଥଚ ସେ ଦେହ ଏହି ମେଳା କମ୍ପା ପ୍ରଦ-ର୍ଶନା ସମ୍ଭବରେ ଦୌରସି କ୍ଷୁ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ମେଳାରେ ବାବୁ ଅନୁରୋଧ ପରେ କମ୍ପା ଡାକ୍ତର ଚୈତନ୍ୟ

ପ୍ରସାଦ ଦେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ପଠାଇଲେ ବାବା ଜାଣି ପାରିବେ ।

ତା ୧୩-୧-୧୦

ଫେବୃରୀ ୧୫, ୧୬, ୧୭, ୧୮, ୧୯, ୨୦, ୨୧, ୨୨, ୨୩, ୨୪, ୨୫, ୨୬, ୨୭, ୨୮, ୨୯, ୩୦, ୩୧, ୩୨, ୩୩, ୩୪, ୩୫, ୩୬, ୩୭, ୩୮, ୩୯, ୪୦, ୪୧, ୪୨, ୪୩, ୪୪, ୪୫, ୪୬, ୪୭, ୪୮, ୪୯, ୫୦, ୫୧, ୫୨, ୫୩, ୫୪, ୫୫, ୫୬, ୫୭, ୫୮, ୫୯, ୬୦, ୬୧, ୬୨, ୬୩, ୬୪, ୬୫, ୬୬, ୬୭, ୬୮, ୬୯, ୭୦, ୭୧, ୭୨, ୭୩, ୭୪, ୭୫, ୭୬, ୭୭, ୭୮, ୭୯, ୮୦, ୮୧, ୮୨, ୮୩, ୮୪, ୮୫, ୮୬, ୮୭, ୮୮, ୮୯, ୯୦, ୯୧, ୯୨, ୯୩, ୯୪, ୯୫, ୯୬, ୯୭, ୯୮, ୯୯, ୧୦୦

ଉତ୍କଳ ଦର୍ଶନ ।

AGRICULTURAL AND INDUS-TRIAL EXHIBITION. The Exhibition at Jajpur was opened yesterday afternoon and will last till 2nd Proximo. We have seen the Programme. It seems no pains have been spared to make the Show attractive. Fire-works, Bioscope, Jatra, Gramophone, Boys' dance and sports have been provided for. These will no doubt contribute to the amusements of the people who will visit the Show, but much of its success will depend on the agricultural and weaving demonstrations and lectures for which we are glad to notice, provisions have been made. It is no good holding these exhibitions unless arrangements are made for practical demonstrations. In an agricultural country the utility of an agricultural Show is unquestionable; but mere Show will not have the desired effect in this country. The grandeur of the Show may dazzle the people for a time but will never leave on them a lasting impression. The object of the District Exhibitions and Shows is to impart education to the people in their own home as to what can be done in a certain line of business by adopting improved methods and appliances. It must be always borne in mind that these exhibitions are not mere tamashas meant for recreation and to contribute to the mirth and merriment of sight-seers. District or local exhibitions ought to have in view the local products, the means of improving them and the way in which they can be best utilised. The local requirements should also be carefully studied. The local exhibi-tions should therefore be restricted in their scope and should not imitate the grand Provincial Exhibitions.

ଅବର୍ଣ୍ଣ ସଂପୃକ୍ତ ଅଛି । ଭରସା କରୁ ନି-
 ସାଧାରଣ ଏ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଦେଖିବାକୁ ଅଗ୍ରତଃ ସହୃଦ
 ହିବେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଲଭିବାକୁ ଦେବେ ସମେତ
 ଚାହିଁ । ମାତ୍ର ଯାହାଦି ଅମୋଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ ତେବେ ଶେଷତଃ ଦୋଷଧୁଲେ
 ସଂପୃକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ କେନ୍ଦ୍ର ସଭାର ଏକ ଅଧି-
 ବେଶ୍ୟ ଗତ ଭବନୀର ଏଠା ଗଠିତ ଲକ୍ଷ-
 କୋଷ ଦଳରେ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚିନୀୟମ୍
 ପ୍ରଭୃତି ବୃତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ କୃଷିକର
 ସାହେବଙ୍କ ପକ୍ଷର ଉତ୍ତର ଚିଠା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ-
 ଯରେ ଶିକ୍ଷାସମ୍ଭାଷଣ କମିଟି ସ୍ଥିର କଲେ ତ
 ସମ୍ମିଳନୀର ଶିକ୍ଷା ପାଠ୍ୟର ଅର୍ଥଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଚକ୍ରା, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ କୃଷି ଏହି ତିନି ବ୍ୟବସ୍ଥାର
 ଶିକ୍ଷାପଦାଣେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବୃତ୍ତ ବ୍ୟ-
 ସିବ ଯେ ଚକ୍ରା ବୃତ୍ତଦ୍ୱାରା କଲିକତା ମେଡି-
 କେର କଲେଜରେ ଏକଜଣ ଶିକ୍ଷା କରବ ଓ
 ସେ ବୃତ୍ତର କାମ ତଦ୍ରୂପେଷର ବୃତ୍ତି ଦେବ ।
 କୃଷି ଶିକ୍ଷାର ବୃତ୍ତ ଏ ନଗରର କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର
 ଅଥବା ଅନ୍ୟଠାରେ ବ୍ୟସ୍ତା ଦେବ । ବାଣିଜ୍ୟ
 ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରାକ ପରେ ନିହିତ ଦେବ । ଏଥିରୁ
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମ୍ମିଳନୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାରେ
 ସ୍ୱପ୍ନର ଦୋଷଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଚାହିଁ ସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷା-
 ସମ୍ଭାଷଣ ଓ ସାଧାରଣ ଭେଦା ଅଦାୟ ଅରମ୍ଭ
 ହୋଇଅଛି । ଚାହିଁର ସମ୍ପେଷ ଦେଖାବ ପ୍ରାକା-
 କ୍ଷରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏ ସକଳ
 ଶିକ୍ଷାର ଉପଯୁକ୍ତ ଫଳ ବ୍ୟାପକ୍ୟ ନ ଥିବା-
 ସ୍ତରେ କଲିକତାକୁ ଗୁଣ ପଠାଇବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ
 ଓ ତାହା ବ୍ୟସ୍ତାସାଧ୍ୟ । ମାତ୍ର ସମ୍ମିଳନୀର ସଭ୍ୟ-
 ମାନେ ଯେପରି ଉତ୍ସାହ ସହୃଦ ଗତ ଅଧିବେଶ-
 ନରେ ଭେଦା ସ୍ୱାଗତ ହେଉଥିଲେ ତାହା ଜାଣିତ
 ରଖିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱାଗତ ଭେଦା ଶୀଘ୍ର ଅଦାୟ
 କଲେ ଅଦାୟସରେ ବ୍ୟସ୍ତ ନିବୀଡ଼ ହୋଇ
 ପାରିବ । ଅତଏବ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କୁ ଏ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟବେଶ ମତୋଯୋଗୀ ଦେବାକାରଣ
 ଏହାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ।

ଚଳତମାସ ତା ୪ ଇଟାରେ ଗୁରୁତରବର୍ତ୍ତର
 ସମ୍ଭାଷଣ ପ୍ରଦେଶରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାମାନଙ୍କର
 ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ଶେଷଲକ୍ଷ ଓ ଗବ-
 ଶିର ମହୋଦୟଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସଦାନୁଭୂତ
 ସ୍ୱରୂପ ଉଚ୍ଚିନୀୟ ବକ୍ତୃତାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବାରୁ
 ସେତକ ଗୁରୁତରବର୍ତ୍ତର ପକ୍ଷେ ଗୋଟିଏ ଶୁଭକର
 ସ୍ୱରୂପ ବୋଲିଥିବ । ଏହି ଶୁଭକରଣ ଯୋଗୁଁ
 ସେ ବଡ଼ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତରବର୍ତ୍ତୀ ଜାଣିତ ଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାକରେ ସଭା ଓ ବକ୍ତୃତା ଦୋଷ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ଦେଲ ମାତ୍ର ମାନ୍ୟତା ଗବର୍ଣ୍ଣର
 ମହୋଦୟ ସେତକ ଅପରାଧ ଚାଳରେ ଗୋଟିଏ
 ଦୈଠକ ହର ଚାହିଁରେ ଯୋଗ ଦେବାକାରଣ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭାକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବେସରକାରୀ
 ୨୦୧୨, ୧୯୧୩, ୧୯୧୪ରେ ସଭା ସଦାଶେ ନିବୀଡ଼ତ
 ଦୋଷଧୁବା ଜଣେ ସଭ୍ୟ, ଦାମକୋର୍ଟର ସମସ୍ତ
 ବର୍ଣ୍ଣପତ୍ର, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସେକେଟେରୀ,
 ମାନ୍ୟ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଓ
 ସେଠା କଲେଜରେ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଅମର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିଲେ ।
 ସାଦର ସମ୍ଭାଷଣରେ ଅତି ଧୀର ମନରେ ସମସ୍ତେ
 ସନ୍ତୋଷକ ଅଭିବାହର ପୂର୍ବକ ପରଶେଷରେ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାଗୟ ଲେକକ ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଦୋଷଧୁବା ଜଳପାନରେ ଯୋଗ ଦେବ ଅମର୍ଣ୍ଣ
 ଲେକେ ମାନ୍ୟବର ଗବର୍ଣ୍ଣର ମହୋଦୟଙ୍କ ଠାରୁ
 ବଦାୟ ଦେବି ଅପରାଧ ଘରକୁ ବାହୁଡ଼ ଥିଲେ ।
 ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନ୍ୟଜର ଉଦାରମତି ଗବର୍ଣ୍ଣର
 ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାଅଛନ୍ତି ବୋଲି ବାହୁଲ୍ୟ ।
 ଶୁଭର କରନ୍ତୁ ସଭାକାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଲେକ-
 ମାନେ ଏହିପରି ମିଳିମିଶି ସ୍ୱାସ୍ତ୍ୟ ଶାସନ ମାଗର
 ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାଣ କେଉଁକୁ ।

ମହାନାମ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣରଜେନରଲ ନାହାକୁର
 ଦୋଷଣା ପ୍ରଭୃତ କରଅଛନ୍ତି ଯେ ସନ ୧୯୦୭
 ସାଲର ଗୁରୁତରବର୍ତ୍ତର ସଭା ନିବାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଅଇନ (ସନ ୧୯୦୭ ସାଲର ୨ ଅଇନ)
 ମାନ୍ୟ, ବମେର, ବଙ୍ଗ, ସୁଲୁପ୍ରଦେଶ, ପଞ୍ଜାବ
 ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ
 ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଦେଲା । ଏ ଅଇନ ବ୍ୟବକ ଦେଲ-
 ଉତ୍ତରୁ ଦେବଳ ପୂର୍ବବଙ୍ଗର କେତେକ ଜିଲ୍ଲା-
 ରେ ଜାଣି ଦୋଷଧୁଲ ଏବଂ କଥା ଥିଲା ଯେ
 ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜକ କ ଦେଲେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି
 ଠାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦେବ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଅବ-
 ଜନକତା ଶାନ୍ତି ନ ଦୋଷ କିମେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରଦେଶରେ ବିପ୍ରାର ଦେବାର ଦେଖାଗଲା ।
 ଏହି ଶୋକମୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସମ୍ଭବତଃ ଲୁଚିତ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସେହି ଅଇନ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତରରେ
 ଜାଣି କରଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଯେଉଁ କେତେଜଣ
 ଅଜ୍ଞାନ ଦୁଷ୍ଟପ୍ରକୃତି ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁରୁତରବର୍ତ୍ତର ଦୃଷ୍ଟି-
 ପ୍ରଭୃତି ଦୃଷ୍ଟି ହାସ୍ତଦ୍ୱାରା ଜଳସାଧାରଣର ସମ୍ପ-
 ଦୋଷଧୁଲ ସଭାକର ଅଇନଦ୍ୱାରା ସେମାନେ
 ବସ୍ତର ଦମନ ଦେବେ ଅମୋଦର ଚାହିଁ ପାରୁ-
 ନାହିଁ । ଗୋପକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା ସେମାନ-
 କର ପଞ୍ଚା । ସେମାନେ ସଭାରେ ବସି ବର୍ଣ୍ଣ
 କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଗୁରୁତରବର୍ତ୍ତର ପର ସେମାନ-
 କର ଗୁପ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଉଥିବ । ତାହା ଜାଣିବା

ସେମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ସଙ୍ଗୀ ବନା ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରା
 ଉପାୟ ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସଭାକାର୍ଯ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର
 ଗୁପ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣା କୌଣସି ବ୍ୟାପାର ଦେବ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ସଭା ବନ୍ଦଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଭଲଭେଦକ
 ମନରେ କିମ୍ପ ଦେବ ଓ ଚାହିଁରୁ ଉପାନ୍ତ
 ବୃଦ୍ଧି ଦେବା ଉଚ୍ଚା ଆଜିକରୁ ଫଳ ଦେବା ଚାହିଁ-
 ପାରୁ ନାହିଁ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣ ବେଳେ,
 ଚାହିଁବା ସକଳ ନୁହେ ।

ସ୍ୱାଗତମୋଦକ ସ୍ତୁତି ସଭା ।
 ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ଏଠା
 ସ୍ୱାଗତମୋଦକ ଏକାଡେମୀ ସ୍ତୁତି ସ୍ୱରୂପେ ଚାହିଁରୁ
 ପ୍ରାପ୍ତବିତା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାୟ ସ୍ୱାଗତମୋଦକ ଅର୍ଘ୍ୟକ
 ସାମ୍ପ୍ରଦାୟକ ସଭା ପ୍ରଥମ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ସୁବର୍ଣ୍ଣ-
 ବୃଦ୍ଧ ସଭାକର୍ତ୍ତୃକ ଅକୃତ ହୋଇଥିଲା । ସଭା-
 ଗୁଡ଼ିକ ଅତି ସୁନ୍ଦରଭାବରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ
 ମୃତ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟଜ୍ଞତା, ସାଧ-
 ରତତ, ବୟା ଓ ସ୍ୱାର୍ଥ ବ୍ୟାଗାଦି ଗୁଣ ଅଭି-
 ବ୍ୟାସରେ ଦାନ୍ତରେ ଅବିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ପ୍ରାୟତଃ କେତେକ ଲେକକସହୃଦ ଏକାଡେମୀ
 ଓ ରେବନ୍ଦସା କଲେଜ ଓ ସୁନ୍ଦର ଉପମାନେ
 ସମ୍ପ୍ରସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଗୟା ସୁଦାମଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ
 ବାହାଦୁର ସଭାପତିର ଅସତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲର
 ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତରେ
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାୟ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଗୁଣାବଳୀ ସଂଯୁକ୍ତ ପଦ୍ୟ
 ପଠିତ ଦେଲପରେ ବାହୁ ବ୍ୟକାଥ କର
 ଗାୟୋଧ୍ୟାନପୂର୍ବକ ଅମ୍ବ ଦେଶର ଜଣେ ସର୍-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱଦେଶପ୍ରତିଷ୍ଠା ସ୍ୱାଗତମୋଦକ ସ୍ତୁତି-
 ନିମିତ୍ତ ସଭା ଅକୃତ ଦେବା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁଖର
 ବ୍ୟସ୍ତ ବୋଲି କହୁ ପରଶେଷରେ ସେ ଏ
 ଦେଖାୟ ବଙ୍ଗାଳ ଥିଲେକେ କୌଣସି ବ୍ୟବେଶ
 ଗୁର ନ ଅଣି ବରଂ ତାଙ୍କର ସ୍ତୁତିନିମିତ୍ତ
 ଓଡ଼ିଆମାନେ ଯତ୍ନପୂର୍ବକ ସଭା ଅକୃତ କରବା-
 ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗାଳମାନେ ଏକତ୍ର ଗୁରୁ-
 ଗୁଣରେ ସମବେତ ଦେବା ଅଗତ ସୁଖର ବ୍ୟସ୍ତ
 ବୋଲି ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ । ଚାହିଁ ଉତ୍ତରୁ ବାହୁ
 ବଳଗତ ଦାସ ପ୍ରଭୃତି କେତେକ ସଭ୍ୟ ମତୋ-
 ଦୟକର୍ତ୍ତୃକ ମୁକମହାତ୍ମାଙ୍କ ଗୁଣାବଳୀ
 ଦେଲରୁ ସଭାପତି ମହାତ୍ମା ବାହୁ ସ୍ୱାଗତମୋ-
 ଦକ ଅର୍ଘ୍ୟକ ସୁକ୍ଷ ସେ ପ୍ରାକରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଥିବାବେଳୁ ତାଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞ କହବାକାରଣ ଅହାତ
 କଲେ । ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥାମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ
 ପିତାଙ୍କ ଗତ ଓଡ଼ିଆର ଉତ୍ତରାସ ବକ୍ତୃକ
 ପ୍ରଭୃତ ନ ଦେବାବେଳୁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କର-
 ଥିଲେ । ବାହୁ ବୈକୁଣ୍ଠାଥ ଦତ୍ତ ମହାତ୍ମା
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକାଡେମୀର ସେକେଟେରୀ ସେ ସମ୍ପ-
 କରେ ସଦାନୁଭୂତ ପ୍ରକାଶପୂର୍ବକ କହଲେ